

ประกาศ

เรื่อง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นสมควรให้ประกาศใช้นโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
สภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อเป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน
แฉ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมีสาระสำคัญ
ตามท้ายประกาศนี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ จนถึงวันที่
๓๐ กันยายน ๒๕๗๐

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖ เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรื

คำนำ

ความมั่นคงถือเป็นรากฐานที่สำคัญต่อความอยู่รอดปลอดภัย ความเจริญก้าวหน้าของชาติ และประชาชนอยู่ดีมีสุขปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และต่อมาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อเป็นทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานรัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ในการประมวล วิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบายและแผนความมั่นคงทั้ง ๑๗ ด้านภายใต้กรอบคิดความมั่นคงแบบองค์รวม (Comprehensive Security) และความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) ในบริบทความมั่นคงปัจจุบันและแนวโน้มภายในประเทศและต่างประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Nation Approach) ควบคู่กับการดำเนินงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในงานความมั่นคง (Whole-of-Society Approach) ตลอดจนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการสร้างความสามารถในการกลับคืนสู่สภาพเดิม (Resilience) เพื่อให้พร้อมเผชิญปัญหาที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ

ด้วยเหตุนี้ ผลสัมฤทธิ์ของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการผนึกกำลังร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย แผนงาน โครงการ ให้ประสานสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติเพื่อให้ประเทศชาติมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ถาวรสืบไป

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร	๑
ส่วนที่ ๑ ความสำคัญและสถานะของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	๑๑
๑. ความนำ	๑๓
๒. ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ในห้วงที่ผ่านมา	๑๓
๓. การกำหนดผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงแห่งชาติ	๑๖
๔. หลักการ สถานะ และความสำคัญ	๑๗
ส่วนที่ ๒ สถานการณ์ ผลกระทบ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระยะ ๕ ปี	๒๓
๑. ความสำคัญภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐกิจไทย ที่ส่งผลต่อความมั่นคงแห่งชาติ	๒๕
๒. การประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ	๒๗
๓. ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคง	๒๘
ส่วนที่ ๓ วิสัยทัศน์ กรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย	๓๕
๑. วิสัยทัศน์	๓๗
๒. กรอบแนวคิด	๓๗
๓. วัตถุประสงค์	๔๑
๔. เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในภาพรวม	๔๑
ส่วนที่ ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง	๔๓
● หมวดประเด็นความมั่นคง	
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	๔๕
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ	๔๙
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน	๕๑
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล	๕๔
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	๕๗
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ	๖๐

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์	๖๓
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด	๖๖
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๖๙
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์	๗๒
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย	๗๕
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ	๗๘
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่	๘๑
● หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง	
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ	๘๔
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ	๘๗
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง	๘๙
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่	๙๑
ส่วนที่ ๕ การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล	๙๓
๑. ภาพรวมการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล	๙๕
๒. แนวทางการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล	๙๕
๓. กลไกการบริหารจัดการ	๙๗
๔. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	๑๐๓
ส่วนที่ ๖ ภาคผนวก	๑๐๕
ผนวก ก กระบวนการจัดทำ	๑๐๗
ผนวก ข ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระยะ ๕ ปี	๑๑๓
ผนวก ค แผนที่กลยุทธ์	๑๓๕
ผนวก ง ตารางสรุปตัวชี้วัด	๑๕๕
ผนวก จ แผนระดับที่ ๓ ขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	๑๗๕
ผนวก ฉ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง	๑๗๙

บทสรุปผู้บริหาร

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูตและการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย ตลอดจนกำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับ พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหลักการให้การกำหนดนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่ออรรถไไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นแผนระยะปานกลาง ๕ ปี ที่มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ รองรับการดำเนินการในห้วงที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑) โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้มีความเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ ตลอดจนกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์พิจารณา “ประเด็นความมั่นคง” เพื่อตอบสนองตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ภายในปี ๒๕๗๐ การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหความมั่นคง โดยมุ่งขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการอื่น ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจัดทำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ผ่านมา (ฉบับแรกที่มีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการ พ.ศ. ๒๕๔๑ – ๒๕๔๔) จนถึงฉบับปัจจุบัน มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์ เงื่อนไข และการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ดังนั้น นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จึงให้ความสำคัญกับการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยเริ่มต้นจากหน่วยย่อยของสังคม คือ สถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษา โดยส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะภาคประชาชน รวมถึงการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ให้มุ่งเน้นไปที่พื้นที่ตำบลเป้าหมาย เพื่อขยายแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยเร่งป้องกัน

และแก้ไขเฉพาะปัญหาความมั่นคงที่สำคัญจากการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความเสี่ยงในระยะ ๕ ปี ผ่านกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคงที่มีผลกระทบและความเสี่ยงสูง (High Risk, High Impact) จากบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ การประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ เพื่อกำหนดจุดยืนหรือตำแหน่งของประเทศ และเสริมสร้างแนวทางการพัฒนาศักยภาพความมั่นคงของประเทศให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามทุกรูปแบบได้อย่างทันทั่วทั้งที่ โดยขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวมในการเชื่อมโยงมิติการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การทหาร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ นอกจากนี้มีการกำหนดจุดเน้น (Focus) และแนวทางสำคัญเชิงลึก (Highlight) ของเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ให้เห็นผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม การเติมเต็มช่องว่างของแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนเป็นกรอบทิศทางการกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณของประเทศ โดยนำเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่ต้องการมุ่งเน้นในแต่ละปีผนวกเข้ากับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณสำหรับแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

วิสัยทัศน์

“ประเทศชาติมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน”

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ
- เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน แผนพัฒนาในระดับพื้นที่) ที่เกี่ยวข้องทางด้านความมั่นคงได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในภาพรวม

- **เป้าหมายในภาพรวม**
ประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ
- **ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในภาพรวม**
ความสำเร็จของการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละตัวชี้วัดย่อยของ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

นอกจากนี้ กรอบแนวคิดยังคงน้อมนำแนวพระราชดำริ หลักการทรงงาน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระราชปณิธาน ของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “การสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” การพัฒนาที่ยั่งยืน การบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วน การบริหารจัดการความเสี่ยงและการสร้างความสามารถ ในการกลับคืนสู่สภาพเดิม หรือ “ล้มแล้ว ลุกไว” ตลอดจนขยายผลความมั่นคงแบบองค์รวม

ภาพรวมสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคง

ในห้วง ๕ ปีข้างหน้าประเทศไทยยังคงต้องเผชิญความเสี่ยงหลายประการที่มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในหลายระดับ โดยภัยคุกคามและปัญหาความมั่นคงมีความซับซ้อน และเชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี สารสนเทศ และการทหาร ตลอดจนบริบทและแนวโน้มมิติความมั่นคงจะเป็นการผสมผสานระหว่างภัยคุกคาม รูปแบบเก่าและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “ภัยคุกคามแบบผสมผสาน” ส่งผลให้ต้องพิจารณาทั้งใน เชิงมุมมองผลกระทบภายนอกที่ส่งผลต่อไทย และมุมมองสถานการณ์ภายในประเทศที่ส่งผลต่อภายนอก แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) **ระดับโลก** กลุ่มประเทศมหาอำนาจ การรวมกลุ่มระหว่างประเทศ ยังคงเป็นปัจจัยหลัก ที่ส่งผลต่อบริบทความมั่นคงในระดับโลก ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมรับมือวิกฤตการณ์ ความมั่นคง เพื่อลดความเสี่ยงต่อความมั่นคงแห่งชาติและคุณภาพชีวิตของคนในชาติ โดยมีแนวโน้มการแข่งขัน ระหว่างประเทศที่สำคัญจากการสะสมอาวุธและการแพร่ขยายอาวุธ และการแสวงประโยชน์จากความก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๒) **ระดับภูมิภาค** พื้นที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ เนื่องจากเป็นเส้นทางคมนาคมและแหล่งทรัพยากรพลังงานที่สำคัญ ส่งผลให้มีแนวโน้มการแข่งขันและ ขยายอิทธิพลเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศมหาอำนาจและขั้วอำนาจต่าง ๆ โดยเฉพาะกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ และอนุภาคลุ่มน้ำโขง และ ๓) **ระดับประเทศ** ความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ สถานการณ์ภายในประเทศต่าง ๆ อาทิ ปัญหาทางด้านการเมือง ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐาน แบบไม่ปกติ ยาเสพติด การทุจริตคอร์รัปชัน สาธารณภัย ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการเตรียมพร้อมความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร ล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพิจารณาจากทัศน์ ของบริบทความมั่นคงในระดับประเทศ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีทั้งสิ้น ๑๗ นโยบาย และแผนความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๒ หมวด ดังนี้

๑. หมวดประเด็นความมั่นคง เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงต่อ ความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ มุ่งเน้น ให้สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนและพร้อมธำรงไว้ ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ผ่านการส่งเสริมการเรียนรู้

จัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรและเผยแพร่ชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติ และเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน และให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ มุ่งเน้นการปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องเพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต ผ่านการเตรียมกำลังเชิงยุทธศาสตร์ และพัฒนา กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงไปสู่ความทันสมัย โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศ (กระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน มุ่งเน้นให้พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง ปลอดภัย มีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์อย่างสมดุล อีกทั้งยังเป็นพื้นที่แห่งความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน ทั้งในด้านการร่วมกันป้องกันภัยคุกคาม การแก้ไขปัญหาต่าง และการสร้างความมั่งคั่งร่วมกันอย่างยั่งยืน โดยสร้างสภาพแวดล้อมในพื้นที่ชายแดน ให้มีความปลอดภัยและมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคาม ยุกระดับและพัฒนาจุดผ่านแดน ให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันภัยคุกคามและเชื่อมโยงเศรษฐกิจ การค้า และการสัญจรข้ามแดน ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านให้เกิดความสมดุลระหว่างผลประโยชน์แห่งชาติ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล มุ่งเน้นความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวมให้ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทางทะเลที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงการรักษาความมั่นคงทางทะเลและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้มีความสมดุลและยั่งยืน และการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเลที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการดำเนินการด้านความมั่นคงทางทะเล เสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน อาเซียน และประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก รวมถึงการใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างสมดุลและยั่งยืนเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน โดยเฉพาะการท่องเที่ยว การประมง การพาณิชย์นาวี และการขุดเจาะหรือสำรวจแหล่งพลังงานใต้ทะเล การบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเล และการสร้างความตระหนักรู้ความสำคัญของทะเล (ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งเน้นการลดการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสีย พัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเสริมสร้างความปลอดภัย

และขจัดเงื่อนไขความรุนแรง ผ่านการเสริมสร้างความสามารถในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน สร้างความเข้มแข็งของชุมชนและหมู่บ้าน โดยขับเคลื่อนผ่านกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บนพื้นฐานของความจริงใจ สมัครง และให้เกียรติ เพื่อเป็นทางออกของความขัดแย้งตามแนวทางสันติวิธี ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ คุณภาพการศึกษา และการบริหารจัดการของภาครัฐ (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ มุ่งเน้นการบริหารจัดการผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล แรงงานต่างด้าว กลุ่มที่มีความเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรืออยู่ระหว่างคัดกรองสถานะที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศภูมิลำเนาได้ ให้มีความสมดุลระหว่างมิติความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และหลักสิทธิมนุษยชน โดยเร่งดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับสถิติผู้หลบหนีเข้าเมืองในกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบและจับกุมแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ผู้ประกอบการ รวมถึงผู้จัดหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การบูรณาการความร่วมมือระหว่างส่วนราชการภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และประเทศต้นทางในการเร่งรัดกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหากลุ่มผู้ติดตามแรงงานต่างด้าว (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ มุ่งเน้นการยกระดับสถานะและเพิ่มขีดสมรรถนะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรมให้ได้รับการยอมรับจากสากล โดยดำเนินการเร่งรัดการบริหารจัดการคดีค้ามนุษย์ โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนและบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาลดแรงงานบังคับ และการค้ามนุษย์ของแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และพัฒนาศักยภาพให้แก่คณะสหวิชาชีพ เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด มุ่งเน้นการป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สกัดกั้น และปราบปรามขบวนการการค้ายาเสพติด ตลอดจนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้เกิดการยอมรับจากสังคม โดยเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน สร้างภูมิคุ้มกันระดับบุคคล ด้วยการเสริมสร้างทัศนคติและความรู้เท่าทันยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า เสริมสร้างและยกระดับความร่วมมือด้านยาเสพติดทั้งการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดฟื้นฟูกับองค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดและเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ รวมถึงพัฒนาเทคโนโลยีและฐานข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวังการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการลักลอบจำหน่ายยาเสพติด นอกจากนี้ ยังมุ่งเสริมสร้างโอกาสและทางเลือกของผู้เสพยาเสพติด ภายหลังการเข้ารับการบำบัดให้สามารถใช้ชีวิต

ในสังคมได้อย่างปกติสุข มีศักดิ์ศรีบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน สามารถพัฒนาศักยภาพมนุษย์ และไม่ถูกตีตราหรือเลือกปฏิบัติ (กระทรวงยุติธรรม โดย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มุ่งเน้นการยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน ให้สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ทันท่วงที ต่อเหตุการณ์ และยั่งยืน โดยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การรับรู้และตระหนักรู้ถึงการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ต้องให้กับทุกภาคส่วน เพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริม ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศ ในการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัย และประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม โดยมุ่งจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐานตามหลักสากล ด้วยการเสริมสร้างการจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการให้เป็นไปตามมาตรฐานในการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน ตลอดจนกำหนดแนวทางการปฏิบัติร่วมของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินและเสริมสร้างระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบรรเทาทุกข์และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ทัวถึง และเป็นธรรม (กระทรวงมหาดไทย โดย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน รับมือความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์ ยกระดับมาตรฐานรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และลดการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ โดยพัฒนาระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้สอดคล้องมาตรฐานสากล สามารถแก้ไขเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนากลไก มาตรการ และแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงพัฒนาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหាក่อการร้าย มุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือภัยก่อการร้าย มีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย และมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่ภาวะปกติ โดยแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและข่าวกรองด้านการก่อการร้ายทั้งภายในและต่างประเทศ ปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและพื้นที่เปราะบาง มีระบบฐานข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนในการป้องกันภัยก่อการร้าย พัฒนากลไกการรับมือขณะเกิดเหตุและระบบการแจ้งเตือน การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย เพื่อสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ มีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน รวมทั้งรักษาผลประโยชน์แห่งชาติบริเวณลุ่มน้ำโขง และความสัมพันธ์อันดีกับประเทศ

รอบบ้าน โดยรักษาผลประโยชน์แห่งชาติเป็นที่ตั้ง มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์ โดยทบทวนและกำหนดแนวทางทำที่และความร่วมมือของไทยต่อประเทศมหาอำนาจหรือกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ไทยสามารถประมาณการเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนแนวทางการรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศของไทยได้ทันที่ และเสริมบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ และผลประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค โดยผลักดันความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระดับภูมิภาค อาทิ ประเด็นการต่อต้านยาเสพติดและสินค้าผิดกฎหมาย ประเด็นหมอกควันข้ามแดน และประเด็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ (กระทรวงการต่างประเทศ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมและการเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น โดยพัฒนาศักยภาพและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมถึงแผนเผชิญเหตุและการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขฉุกเฉิน โดยมีการฝึกซ้อมเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ตลอดจนส่งเสริมให้ประเทศมีความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์ สามารถผลิตยาและเวชภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขได้ทั้งห่วงโซ่อุปทาน (กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

๒. หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง เป็นประเด็นเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาขีดความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ มุ่งเน้นให้พัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมเพื่อป้องกัน และตอบสนองต่อภัยคุกคาม รวมทั้งบูรณาการทรัพยากรของประเทศเพื่อใช้ในการเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ โดยทบทวน และพัฒนากลไกการบริหารจัดการ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับอำนวยการ และระดับปฏิบัติ ให้สามารถปฏิบัติการกิจร่วมกันได้อย่างประสานสอดคล้องเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศในระดับทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการวิจัยและพัฒนาร่วมกัน พัฒนาประสิทธิภาพกลไก ระบบการสั่งการในการประเมินและติดตามสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงในการเข้าสู่ภาวะวิกฤตการณ์ระดับชาติ การแจ้งเตือน ตลอดจนการประสานงานระหว่างหน่วยงานและผู้ปฏิบัติการกิจ (สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ มุ่งเน้นการยกระดับระบบงานข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือน ต่อสถานการณ์ด้านความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว พร้อมทั้งขยายเครือข่ายเฝ้าระวังเพื่อสนับสนุนงานข่าวกรอง และการวางระบบงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามที่สำคัญ โดยพัฒนาขีดความสามารถในการรวบรวมและประเมินสถานการณ์

ด้านการข่าว พัฒนาและขยายเครือข่ายด้านการข่าว รวมถึงพัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างองค์ความรู้บุคลากร เพื่อใช้ในการประเมินสถานการณ์ด้านการข่าวในระยะยาว (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง มุ่งเน้นการจัดทำ และเชื่อมโยงบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงขนาดใหญ่เชิงดิจิทัลให้สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย ในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ โดยบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง เพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย ตลอดจนกำหนดโจทย์ประเด็นความมั่นคงและประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นประเด็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และพัฒนากลไกการบริหารจัดการการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ผ่านการจัดทำแผนหรือแนวทางการขับเคลื่อนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง และสร้างความร่วมมือ หรือความตกลงสำหรับการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคงตามหน้าที่ อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ มุ่งเน้นการป้องกัน และแก้ไขปัญหความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิด การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม โดยพัฒนา คุณภาพชีวิตและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้แก่ประชาชน ด้วยการนำนโยบายและแผน ความมั่นคงต่าง ๆ รวมถึงประเด็นความมั่นคงในระดับพื้นที่ที่สำคัญ อาทิ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่ ความขัดแย้งทางพลังงาน อาหาร และน้ำ ไปใช้กำหนดทิศทางเพื่อแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทภัยความมั่นคงในพื้นที่ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานความมั่นคงในระดับพื้นที่ และเครือข่ายการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงรุกในระดับพื้นที่ ทั้งภาครัฐและนอกภาครัฐให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสานการดำเนินการ และสะท้อนความต้องการจากระดับพื้นที่ สู่ระดับนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

แนวทางการขับเคลื่อน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

การบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วนตามแนวทางบูรณาการการทำงานของ หน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) และแนวทางบูรณาการ การทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง แบบองค์รวม จึงกำหนดให้มีการบูรณาการทั้งในเชิงโครงสร้างและกลไก การถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัด ลงสู่ระดับหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงให้การดำเนินการมีทิศทางเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน รวมทั้ง ให้มีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อนที่ชัดเจน โดยกลไกการบริหารจัดการมีความสำคัญ ในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ซึ่งสภาความมั่นคงแห่งชาติ ถือเป็นกลไกสูงสุดในการกำกับและติดตามการดำเนินการในภาพรวม รวมทั้ง มีกลไกแผนงานยุทธศาสตร์ความมั่นคงเป็นกลไกหลักสำคัญเพื่อผลักดันการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมาย ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. ระดับนโยบาย กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีสถานะแผนระดับที่ ๒ ไปในคราวเดียวกันกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คือ **คณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง**

๒. ระดับส่วนกลาง อำนวยการ ประสานงาน และกำกับเป้าหมายและตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยดำเนินการไปในคราวเดียวกันกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง เพื่อบริหารงานต่อคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ตามลำดับ คือ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ** ประกอบด้วย ๕ คณะย่อย ดังนี้

๒.๑ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ** (เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธาน)

๒.๒ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง** (เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธาน)

๒.๓ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ** (ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน)

๒.๔ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ** (ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธาน)

๒.๕ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม** (เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน)

๓. ระดับพื้นที่ ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับกลไกการบริหารแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ โดยมีหน่วยงาน/กลไกที่รับผิดชอบ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) และ คณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด

หน่วยงานเจ้าภาพบูรณาการขับเคลื่อนจำเป็นต้องติดตามและประเมินผลในขั้นต้น ทั้งรอบ ๖ เดือน และรายปี ตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผน/ภารกิจ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง โดยมีกลไกการบริหารจัดการ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับส่วนกลาง และระดับพื้นที่ เร่งรัดติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อกำกับและติดตามการดำเนินการในภาพรวม หรือพิจารณาทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

ปัจจัยแห่งความสำเร็จขึ้นอยู่กับที่รัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการและขับเคลื่อน การถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัด

ไปสู่การจัดทำแผนระดับที่ ๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมด้านทรัพยากรสามารถปรับปรุงและพัฒนา
การบริหารจัดการตามภารกิจที่รับผิดชอบให้สอดคล้องกับแนวทางที่กำหนด การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ
ให้หน่วยงานของรัฐ การบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วน ตลอดจนการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๑

ความสำคัญและสถานะ
ของนโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๑. ความนำ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นแผนระดับที่ ๒ โดยมีกรอบระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี ครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ รองรับการถ่ายทอดแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และเชื่อมโยงให้มีการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนระดับที่ ๓ เพื่อให้เป็นกรอบทิศทางการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ และรักษาผลประโยชน์แห่งชาติอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของประเทศ ซึ่งนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม มุ่งเน้นการกำหนดนโยบายและแผนการขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงให้สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน โดยมีได้จำกัดเฉพาะความมั่นคงของรัฐ แต่ให้หมายรวมถึงความมั่นคงของมนุษย์ และความมั่นคงระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องมีกรอบทิศทางให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามสำคัญที่จำเป็นต้องเร่งป้องกันและแก้ไขได้อย่างทันท่วงที โดยใช้กระบวนการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้ประเทศมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข และมีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน

๒. ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติในห้วงที่ผ่านมา

การขับเคลื่อนภารกิจความมั่นคงของประเทศเป็นการดำเนินการภายใต้แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยมีแผนระดับที่ ๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกรอบแนวทางหลักที่ขับเคลื่อนไปในคราวเดียวกัน ทำให้ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติในห้วงที่ผ่านมามีความเชื่อมโยงกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง โดยมีผลสัมฤทธิ์และข้อจำกัด ดังนี้

๒.๑ ผลสัมฤทธิ์ ในภาพรวมพบว่าสถานการณ์ปัญหาความมั่นคงคลี่คลายไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยหน่วยงานของรัฐร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ขับเคลื่อนการดำเนินการให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) ซึ่งผลสัมฤทธิ์การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงพิจารณาได้จากประเด็นความมั่นคงที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) ดังนี้

๒.๑.๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ เหตุการณ์ความรุนแรงมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าปี ๒๕๖๔ จะมีเหตุการณ์ความรุนแรงเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ แต่ยังคงอยู่ในเป้าหมายโดยเฉลี่ย คือ ลดลงร้อยละ ๒๐ ต่อปี เมื่อเทียบกับปีฐาน ๒๕๖๑ สถิติการเสียชีวิตมีจำนวน ๔๐ คน ลดลงจากปี ๒๕๖๓ (๖๖ คน) คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔๒ ดังนั้นการรักษาความปลอดภัยจึงยังคงเป็นแนวทางหลักที่ต้องให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การดำเนินการระยะต่อไปจำเป็นต้องมุ่งเน้นแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นและลดความหวาดระแวง รวมถึงเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจ และส่งเสริมศักยภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ อันจะเป็นรากฐานที่ทำให้พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

๒.๑.๒ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน มีความมั่นคง ปลอดภัย และสามารถพัฒนาระบบสัญจรข้ามแดน และการจัดการพื้นที่ชายแดนเพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีการพิจารณาการเปิด - ระบาย หรือปิดจุดผ่านแดนประเภทต่าง ๆ การพัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยความมั่นคงและจัดระเบียบพื้นที่ที่มีเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคง การเพิ่มประสิทธิภาพบริการออกบัตรผ่านแดนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Border Pass) ซึ่งใช้เพียงบัตรประชาชนหรือเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ให้สามารถจัดทำหนังสือผ่านแดนชั่วคราวได้อย่างรวดเร็ว การพัฒนาด่านเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อเพิ่มมูลค่าการลงทุน ตลอดจนการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อตรวจสอบ ป้องกัน เฝ้าระวังการนำเข้าส่งออก และนำผ่านสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำให้มีคุณภาพมาตรฐานผ่านจุดผ่านแดน

๒.๑.๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล สามารถปกป้อง รักษา และแสวงหาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลได้อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีการจัดตั้งและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ตามพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. ๒๕๖๒ การกำหนดและปรับปรุงพื้นที่เขตการปกครองของจังหวัดทางทะเล การอนุรักษ์กฎหมายตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ ตลอดจนการเสริมสร้างองค์ความรู้ทางทะเลและศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเล

๒.๑.๔ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง มีการขับเคลื่อนผ่านกลไกการหารือเพื่อแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกรณีกลุ่มผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล การจัดทำหลักเกณฑ์สถานะและสิทธิของบุคคลที่เข้ามาและอาศัยอยู่มานาน รวมถึงในปี ๒๕๖๔ จำนวนแรงงานต่างด้าวและแรงงานไทยที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๗๗ ของแรงงานทั้งหมด

๒.๑.๕ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด มีแนวโน้มในระดับที่ดีขึ้นจากการยึดและอายัดทรัพย์สินเครือข่ายยาเสพติดรายสำคัญ การสร้างพื้นที่ปลอดภัยจากยาเสพติดให้มีศักยภาพในการลดอุปสงค์ยาเสพติด โดยในปี ๒๕๖๔ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ ๙๐.๔๙ ของเป้าหมายในพื้นที่ที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพอย่างต่อเนื่องจนถึงการติดตาม (Retention Rate) นอกจากนี้ ได้มีการตราประมวลกฎหมายยาเสพติด เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งกำหนดให้มีระบบอนุญาตเพื่อให้การควบคุมและการใช้ประโยชน์ยาเสพติดในทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์ และอุตสาหกรรม พร้อมทั้งป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพยาเสพติด ซึ่งเป็นการบั่นทอนสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่กระจายยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

๒.๑.๖ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ ได้มีการตราพระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติการข่าวกรองของชาติ เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และทำให้ภารกิจของรัฐด้านกิจการการข่าวกรองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามความมั่นคงทุกรูปแบบได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที เพื่อรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติ นอกจากนี้ หน่วยงานด้านข่าวกรองและประชาคมข่าวกรอง ได้ขยายความเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลด้านการข่าว

ในประชาคมข่าวกรอง ระหว่าง ๔ หน่วยงาน ได้แก่ ๑) สำนักข่าว กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ๒) ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย ๓) กองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ ๔) หน่วยข่าวกรองทางทหาร กองทัพบก

๒.๒ ข้อจำกัด การขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติในระยะที่ผ่านมา มีข้อจำกัดสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายในภาพรวม ๔ ประการ ดังนี้

๒.๒.๑ การแปลงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ พบปัญหาและข้อจำกัดที่เกิดจากหลายปัจจัย ประกอบด้วย ๑) การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อมโยงและความประสานสอดคล้องของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติภายใต้ระบบยุทธศาสตร์ชาติ ๒) กรอบทิศทางและแนวทางการขับเคลื่อนมีความคล้ายคลึงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ ๓) การบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔) หน่วยปฏิบัติมีความรู้ความเข้าใจเฉพาะเป้าหมายตามภารกิจที่รับผิดชอบแต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงไปยังเป้าหมายร่วมให้สามารถสะท้อนความมั่นคงแบบองค์รวมของประเทศได้ ๕) ความไม่ชัดเจนของเป้าหมายและตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงค่าเป้าหมายรายปีและผลสัมฤทธิ์ ๕ ปี จึงทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนระดับที่ ๓ โดยเฉพาะความเชื่อมโยงแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่องตามกรอบทิศทางที่กำหนดไว้ รวมทั้งการจัดทำแผนงานโครงการ และงบประมาณไม่สะท้อนตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) ๖) การกำหนดกลยุทธ์บางประเด็นความมั่นคงมุ่งเน้นเฉพาะการป้องกันและแก้ไขปัญหาผ่านการบริหารจัดการของหน่วยงานส่วนกลางเท่านั้น แต่ยังไม่ลงสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ และ ๗) การใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงข้อมูลด้านความมั่นคงระหว่างหน่วยงานยังมีอย่างจำกัดอันเกิดจากยังไม่มีระบบนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการประมวลผลการดำเนินการ

๒.๒.๒ การกำหนดขอบเขตและจัดลำดับความสำคัญประเด็นความมั่นคง ปัจจุบันภัยคุกคามมีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ประเด็นความมั่นคงมีความเชื่อมโยงซ้อนทับกับมิติการพัฒนา ส่งผลให้การดำเนินการมีความซ้ำซ้อนในการชี้ชัดเพื่อตีความขอบเขตประเด็นความมั่นคงกับมิติการพัฒนาให้เป็นระบบ ประกอบกับการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติที่ผ่านมายังไม่มีแนวทางการจัดลำดับความสำคัญของภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงตามหลักวิชาการอย่างชัดเจน รวมถึงบริบทความมั่นคงมีแนวโน้มเข้าสู่ภาวะ VUCA ที่มีความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และความคลุมเครือ (Ambiguity) ที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงทำให้มีความจำเป็นในการกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนประเด็นที่มีความสำคัญเร่งด่วน และให้ความสำคัญกับการวัดผลเชิงผลสัมฤทธิ์ที่ใช้เครื่องมือตามหลักวิชาการ รวมทั้งการอ้างอิงข้อมูลเชิงสถิติและหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อให้สามารถระบุแนวโน้มและผลกระทบได้อย่างชัดเจน

๒.๒.๓ บทบาทของหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน พบปัญหาความไม่ชัดเจนของบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานเจ้าภาพฯ ในการขับเคลื่อนทิศทางให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและมองเป้าหมายไปในทิศทางในภาพรวมให้เป็นระบบเดียวกัน รวมถึงการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล

ยังไม่สามารถผลักดันให้หน่วยงานเจ้าภาพฯ สามารถบูรณาการขับเคลื่อนในแต่ละประเด็นที่รับผิดชอบ และสรุปผลการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในปัจจัยแห่งความสำเร็จ โดยหน่วยงานเจ้าภาพฯ ทำหน้าที่ได้เพียงจัดการประชุมปรึกษาหารือระหว่างหน่วยงานเพื่อประสานภารกิจและบูรณาการการทำงานที่คาบเกี่ยวกัน

๒.๒.๔ ผลสืบเนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงทั่วโลก และนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงฉากทัศน์ของการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่เชื่อมโยงกับการเผชิญภัยคุกคามในรูปแบบผสมผสานมากขึ้น ประเทศไทยจำเป็นต้องรับมือและแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าวที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของประชาชน และการบริหารจัดการภาครัฐ ทำให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานในภาพรวมที่ผ่านมาจำเป็นต้องทุ่มเททรัพยากรและสรรพกำลังในการแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าวโดยเร็ว ซึ่งย่อมส่งผลต่อเป้าหมายการดำเนินงานประเด็นความมั่นคงอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) ทำให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคงจำเป็นต้องทบทวน ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคง รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการพลิกฟื้นจากวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ภายใต้การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๓. การกำหนดผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๑ ผลประโยชน์แห่งชาติ

เป้าหมายสูงสุดของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้ความสำคัญกับการรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติที่กำหนดไว้แล้วในยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคม และการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

๓.๒ ความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๒.๑ นิยาม “ความมั่นคงแห่งชาติ”

พระราชบัญญัติสถาปนาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติว่า ภาวะที่ประเทศปลอดจากภัยคุกคามต่อเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน หรือที่กระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติหรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ให้ความสำคัญกับการมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชนครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง

๓.๒.๒ หลักเกณฑ์การพิจารณาขอบเขต “ความมั่นคงแห่งชาติ”

- ๑) ปัญหาหรือสถานการณ์ที่มีความรุนแรงส่งผลกระทบต่อการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ
- ๒) ปัญหาหรือสถานการณ์ที่มีความสลับซับซ้อน ยากต่อการแก้ไขจากหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง และมีแนวโน้มนำไปสู่วิกฤตการณ์ของประเทศ
- ๓) ปัญหาหรือสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขเรียบร้อยของประชาชนในวงกว้าง
- ๔) ความจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพในการบูรณาการและระดมสรรพกำลังมากกว่า ๑ หน่วยงาน เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามที่ส่งต่อความมั่นคงแห่งชาติ และเสริมสร้างโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ

๔. หลักการ สถานะ และความสำคัญ

๔.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูตและการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย ตลอดจนกำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ และกรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกัน ไปสู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบกับพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหลักการให้การกำหนดนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาพความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามในการดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งต้องมีสาระครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงของชาติ

๔.๒ สถานะ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ทำหน้าที่เป็นแผนระดับที่ ๒ ระบุทิศทางและเป้าหมายความมั่นคงที่ประเทศควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการให้เห็นผลสัมฤทธิ์ในห้วงเวลาของแผนระยะ ๕ ปี โดยถ่ายทอดแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ให้บรรลุ

เป้าหมายในภาพรวม “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” ควบคู่กับเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับ **แผนระดับที่ ๒** ที่เกี่ยวข้องอันเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ของยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ โดยคำนึงถึงประเด็นร่วมหรือประเด็นตัดข้ามระหว่างยุทธศาสตร์และการประสานเชื่อมโยงเป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ในที่นี้มุ่งเน้นความเชื่อมโยงกับประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** เป็นแผนระบุทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาที่ประเทศควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการที่คำนึงถึงพลวัตและเงื่อนไขการพัฒนาที่ประเทศเผชิญอยู่ในมิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์ มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมิติด้านการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ ประเด็นการพัฒนาสำคัญนอกเหนือจากที่ระบุในนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จะยังคงได้รับการเน้นย้ำให้ความสำคัญและดูแลขับเคลื่อนผ่านแผนระดับที่ ๒ อื่นที่อยู่ในระนาบเดียวกัน และร่วมกันถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติใน **แผนระดับที่ ๓** ทำหน้าที่เป็นแผนเชิงปฏิบัติที่ระบุการดำเนินงานภายใต้แผนงาน โครงการที่มีความชัดเจนตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ เพื่อสนับสนุนให้แผนระดับที่ ๒ และยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้บนความสอดคล้องเชื่อมโยงกันของแผนทุกระดับ

การกำหนดกรอบทิศทางและการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีความแตกต่างจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ซึ่งเป็นแผนระยะยาว ๒๐ ปี ที่มีการกำหนดค่าเป้าหมายทุก ๕ ปี โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดจุดเน้นและแนวทางสำคัญเชิงลึกของเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ตลอดจนเติมเต็มช่องว่างแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง โดยเริ่มต้นจากการสังเคราะห์ วิเคราะห์แนวโน้ม พร้อมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคงที่อาจเกิดขึ้นทั้งภายในประเทศ ภูมิภาค และระดับโลก ควบคู่ไปกับความสำคัญของภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐศาสตร์ไทย ชี้ความสามารถของประเทศ เพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ เพื่อประเมินความท้าทายและโอกาสในการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ

ภายใต้บริบทเงื่อนไขข้อจำกัดที่ประเทศไทยต้องเผชิญ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบจัดทำแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปดำเนินการสู่การปฏิบัติได้อย่างสัมฤทธิ์ผล

๔.๓ ความสำคัญ

๔.๓.๑ การปรับเปลี่ยนทิศทางการวางนโยบายและแผนการขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคง
ให้เร่งป้องกันและแก้ไขเฉพาะปัญหาความมั่นคงที่สำคัญจากการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความเสี่ยงในระยะ ๕ ปี จึงให้ความสำคัญกับการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยเริ่มต้นจากหน่วยย่อยของสังคม คือ สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา รวมทั้งเพิ่มการประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติในการกำหนดจุดยืนหรือตำแหน่งของประเทศ ตลอดจนเสริมสร้างแนวทางการพัฒนาศักยภาพความมั่นคงของประเทศให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามทุกรูปแบบได้อย่างทันทั่วถึง

๔.๓.๒ การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคงที่มีผลกระทบและความเสี่ยงสูง
จากบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศบนพื้นฐานผลประโยชน์แห่งชาติ โดยกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์พิจารณา “ประเด็นความมั่นคง” เพื่อตอบสนองค่าเป้าหมายที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ภายในปี ๒๕๗๐ โดยมีกระบวนการพิจารณา ดังนี้

๑) การประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ภัยคุกคาม ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติของประเทศในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตที่จะเกิดขึ้นในห้วงระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๒) หลักการบริหารจัดการความเสี่ยง ผ่านวิธีการจัดลำดับจากผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคง ด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) โดยพิจารณาภัยคุกคามสำคัญของประเทศ และนำมาสู่การจัดลำดับภัยคุกคามสำคัญที่มีผลกระทบและความเสี่ยงสูงอันจำเป็นต้องเร่งดำเนินการป้องกันและแก้ไขในระยะ ๕ ปี

๓) หลักเกณฑ์การจัดเรียงลำดับนโยบายและแผนความมั่นคง ยึดโยงกับเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของมาตรา ๑๔ ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ดังนี้

ที่	เป้าหมายและแนวทางการดำเนินการ ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนความมั่นคง
๑.	การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลัก ของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ
๒.	การปกป้องและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ โดยเรียงลำดับจากผลประโยชน์แห่งชาติที่กำหนด ไว้แล้วในยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)	

ที่	เป้าหมายและแนวทางการดำเนินการ ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนความมั่นคง
	● การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคงและยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชน จากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคม ● การมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ● ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ● ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงใน	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติและการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาอาชญากรรม นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

ที่	เป้าหมายและแนวทางการดำเนินการ ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนความมั่นคง
	ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่าง มีเกียรติและศักดิ์ศรี	
๓.	การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและ ศักยภาพการป้องกันประเทศ	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง
๔.	การรักษาความมั่นคงภายในประเทศและ ระหว่างประเทศ	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

๔.๓.๓ การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง พร้อมทั้งพัฒนา ศักยภาพความมั่นคงของประเทศ เพื่อขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม โดยกำหนดจุดเน้น และแนวทางสำคัญเชิงลึกของเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมและเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ทั้งในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนการจัดหมวดหมู่เพื่อประโยชน์ในการกำหนดทิศทางและวางน้ำหนัก การขับเคลื่อนตาม ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๒ หมวด ดังนี้ **๑) หมวดประเด็นความมั่นคง** เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง และ **๒) หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง** เป็นประเด็นเพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพและพัฒนาขีดความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น รวม ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบจัดทำแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ หรือการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติ ได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมทั้งเชื่อมโยงกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform: eMENSCR)

๔.๓.๔ กรอบทิศทางกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณของประเทศ เพื่อให้กลไกงบประมาณ เป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดันนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม เกิดผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน โดยนำเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ที่ต้องการมุ่งเน้นในแต่ละปีของ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ผสมผสานกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ตลอดจนเพื่อประโยชน์ ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณสำหรับแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

๔.๓.๕ การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ มุ่งเน้นให้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) สามารถนำไปสู่การถ่ายทอดผ่านการดำเนินงานของหน่วยงานในพื้นที่ โดยมีแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ซึ่งมีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๓ เป็นจุดเชื่อมต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและแผนระดับที่ ๒ ต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ โดยเฉพาะการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย เพื่อขยายแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม โดยมีกลไกการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่วางแผนและประสานการปฏิบัติการดำเนินการร่วมกัน

๔.๓.๖ การเข้ามามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ตามแนวทางบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) และ แนวทางบูรณาการการทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach) ที่ให้ทุกภาคส่วนในสังคม อาทิ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการจัดทำและขับเคลื่อนนโยบายและแผนความมั่นคงด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุมอย่างรอบด้าน ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ

๔.๓.๗ การใช้หลักการและเครื่องมือทางวิชาการตลอดกระบวนการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย ๑) การประเมินสถานการณ์และบริบทความมั่นคงตามหลัก SWOT Analysis (วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และผลกระทบต่อประเทศไทย) PESTEL+M (การจำแนกบริบทความมั่นคงที่เกิดขึ้นในแต่ละด้าน) Foresight Analysis (การประเมินแนวโน้มภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในห้วง ๕ ปีข้างหน้า) ๒) การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคงที่ใช้เครื่องมือตามหลักการบริหารความเสี่ยง (Risk Matrix) ๓) การตั้งเป้าหมายและวัดความสำเร็จตามหลักเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ (Objectives and Key Results: OKRs) และ ๔) การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (PLAN DO CHECK ACT: PDCA)

ส่วนที่ ๒

สถานการณ์ ผลกระทบ และแนวโน้ม
การเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคง
ในระยะ ๕ ปี

๑. ความสำคัญภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐศาสตร์ไทยที่ส่งผลต่อความมั่นคงแห่งชาติ

ภูมิยุทธศาสตร์ของประเทศไทยพิจารณาจากสภาพที่ตั้งที่มีความสำคัญในภูมิภาค โดยอยู่กลางคาบสมุทรอินโดจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และบนคาบสมุทรมาลายู มีความเสี่ยงภัยธรรมชาติค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน และมีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านมากที่สุดในภูมิภาค โดยประเทศไทยมีแนวเขตแดนทางบกร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมระยะทางประมาณ ๕,๖๗๑ กิโลเมตร ประกอบด้วย แนวเขตแดนระหว่างไทย - สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ประมาณ ๒,๔๐๑ กิโลเมตร แนวเขตแดนระหว่างไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประมาณ ๑,๘๑๐ กิโลเมตร แนวเขตแดนระหว่างไทย - ราชอาณาจักรกัมพูชา ประมาณ ๗๙๘ กิโลเมตร และแนวเขตแดนระหว่างไทย - มาเลเซีย ประมาณ ๖๖๒ กิโลเมตร

พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศเป็นเนินเขาและภูเขาสูง จากตำแหน่งที่ตั้งของประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ อาทิ ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งมีพื้นที่มากถึง ๒ ใน ๓ ของพื้นที่ประเทศ ทรัพยากรน้ำที่มีเพียงพอต่อการเกษตร ทรัพยากรเชื้อเพลิงและแร่ธาตุต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีความหลากหลายทางชีวภาพของพืชและสัตว์อันเป็นรากฐานการผลิตในภาคเกษตรกรรม

ทางด้านทะเล ประเทศไทยมีแผ่นดินติดกับทะเล ๒ ด้าน คือ ด้านตะวันตกติดกับทะเลอันดามัน และช่องแคบมะละกา ส่วนด้านตะวันออกติดกับอ่าวไทย โดยมีอาณาเขตทางทะเลประมาณ ๓๒๓,๔๘๘.๓๒๔ ตารางกิโลเมตร มีความยาวชายฝั่งทะเล ๓,๐๑๐ กิโลเมตร ด้านอ่าวไทย ๑,๙๗๒.๕ กิโลเมตร และด้านอันดามัน ๑,๐๓๗.๕ กิโลเมตร โดยประกอบด้วยเขตต่าง ๆ ในทะเล คือ น่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่อง เขตไหล่ทวีป และเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และเมื่อพิจารณาที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทยแล้วจะเห็นได้ว่า น่านน้ำด้านตะวันออกของประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของอ่าวไทย โดยมีลักษณะเป็นทะเลกึ่งปิด ซึ่งมีเขตทางทะเลที่ประชิดและตรงข้ามกับกัมพูชา เวียดนาม และมาเลเซีย และเชื่อมต่อกับทะเลจีนใต้ด้านตะวันออก ในส่วนของน่านน้ำด้านตะวันตกของประเทศไทย ตั้งแต่จังหวัดระนอง ถึงแหลมพรหมเทพ จังหวัดภูเก็ต เป็นส่วนหนึ่งของทะเลอันดามัน และตั้งแต่แหลมพรหมเทพ จังหวัดภูเก็ต ถึงจังหวัดสตูล เป็นส่วนหนึ่งของช่องแคบมะละกา โดยฝั่งอันดามัน ประเทศไทยมีเขตทางทะเลประชิดและตรงข้ามกับมาเลเซีย เมียนมา อินโดนีเซีย และอินเดีย

แม้พื้นที่ทางทะเลของไทยจะไม่อยู่ในเส้นทางเดินเรือสากล แต่การเป็นรัฐชายฝั่งที่มีทางออกสู่ทะเลทั้งสองด้านทำให้ไทยได้รับประโยชน์ โดยมีแหล่งประมงนอกน่านน้ำไทยครอบคลุมพื้นที่ทั้งทะเลจีนใต้ ช่องแคบมะละกา ทะเลอันดามันด้านสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และ สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ นอกจากนี้ การสำรวจยังพบว่าได้ทองทะเลบริเวณอ่าวไทยมีแหล่งปิโตรเลียมกระจายอยู่ทั่วไปที่สามารถจะนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์ได้

ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยตั้งอยู่ในบริเวณเส้นทางคมนาคมที่สำคัญของโลก เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ต่อประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และต่อประเทศมหาอำนาจ โดยมีความได้เปรียบด้านยุทธศาสตร์การคมนาคมและมีที่ตั้งเอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ มีแนวทางพัฒนาเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก ซึ่งได้ส่งผลให้เกิดความร่วมมือต่าง ๆ หลายด้านจำนวนมาก

หลักแห่งอำนาจอริปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนยังคงเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของกฎหมายระหว่างประเทศ พิจารณาได้จากการสร้างสมดุลอำนาจทางทหารในภูมิภาคยังคงปรากฏเป็นการสะสมสรรพอาวุธในคลัง และการจัดหา

อาวุธยุทธโศปกรณ์ใหม่ ๆ เพื่อใช้ดำเนินกิจกรรมทางทหารในภูมิภาค การฝึกซ้อมร่วมกัน หรือเพื่อใช้ในปฏิบัติการช่วยเหลือทางมนุษยธรรม ในขณะที่พื้นที่ทางทะเลมีความสำคัญเพิ่มขึ้นจากกิจกรรมเชิงพาณิชย์มีแนวโน้มพัฒนาเป็นกิจกรรมทางการทหารและความมั่นคงด้วย ทั้งในเรื่องการปฏิเสธการใช้ทะเลอันเป็นความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นจากการใช้ขีดความสามารถขึ้นสูงจากประเทศชายฝั่งโดยรอบ การพัฒนาศักยภาพการจัดหาเรือขนาดใหญ่ที่ใช้ปฏิบัติการในทะเล การขยายขีดความสามารถตั้งแต่ชายฝั่งไปจนถึงอวกาศในด้านการเฝ้าระวัง การสื่อสาร และการป้องกันปราม ตลอดจนจนระดับน้ำทะเลที่เพิ่มสูงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ และการกระทำของมนุษย์ที่จะส่งผลกระทบต่อสภาพทางด้านนิเวศและเขตแดน อันก่อให้เกิดการหดหายของพื้นที่ชายฝั่ง การจมตัวของเกาะขนาดเล็กที่มีลักษณะราบต่ำ รวมถึงการเพิ่มขึ้นของพื้นที่จากการถล่มทะเล

อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน ความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน รวมถึงผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ความสัมพันธ์เชิงพื้นที่กายภาพลดลง และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงขอบเขตความสัมพันธ์ทางภูมิยุทธศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ โดยบริบทและแนวโน้มมิติความมั่นคงจะเป็นการผสมผสานระหว่างภัยคุกคามรูปแบบเก่ากับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “ภัยคุกคามแบบผสมผสาน” โดยมีปัจจัยเร่งที่สำคัญอันเกิดจากความไม่ชัดเจนของพื้นที่ทางไซเบอร์ การเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในพื้นที่ทางอวกาศที่ส่งผลกระทบต่อความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบให้กับประเทศที่มีเทคโนโลยีและยุทธวิธีสูง อาทิ ดาวเทียมที่เพิ่มศักยภาพในการนำทาง การสื่อสาร และการตระหนักรู้สถานการณ์ในสนามรบตามเวลาจริง จึงจำเป็นต้องพิจารณาในกรณีพื้นที่ทางอวกาศถูกใช้เป็นพื้นที่การแข่งขันและขยายอิทธิพลที่มีความเป็นไปได้ในการเกิดการโจมตีทางไซเบอร์ สงครามอิเล็กทรอนิกส์ หรือการโจมตีแบบปฏิบัติการในอวกาศต่อทรัพยากรสนับสนุนหรือต่อภาคพื้นดิน นอกจากนี้ ประเทศมหาอำนาจมีการขยายอิทธิพลของการสร้างระบบภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกมากขึ้น อาทิ การแข่งขันด้านทรัพยากร และการเป็นศูนย์กลางคมนาคม ทำให้แต่ละประเทศจะสร้างความร่วมมือแบบเฉพาะกิจที่มีความยืดหยุ่นกับประเทศอื่น ๆ ที่มีผลประโยชน์สอดคล้องกัน หรือการระดมสรรพกำลังและสนับสนุนประเทศใดประเทศหนึ่งในการต่อต้านประเทศอื่นในกรณีที่ผลประโยชน์ขัดแย้งกัน การใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจในการสนับสนุนส่งเสริมและปกป้องผลประโยชน์ของประเทศ ตลอดจนการสร้างผลกระทบต่อการค้าและการดำเนินธุรกิจของชาติอื่น ๆ และต่อเป้าหมายทางการเมืองของประเทศตนเอง

ดังนั้น การมีจุดที่ตั้งทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญประกอบกับบริบทและสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมและบริหารจัดการความเสี่ยงผลกระทบจากกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมระหว่างประเทศ อันส่งผลต่อการกำหนดทิศทางเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงของประเทศให้สามารถปรับตัวและแสวงหาโอกาสในการเชื่อมโยงบทบาทที่เหมาะสมระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ภูมิภาคประเทศมหาอำนาจ และขั้วอำนาจต่าง ๆ

๒. การประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ

การเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติให้ความสำคัญกับการประเมินศักยภาพและขีดความสามารถของประเทศ เพื่อให้สามารถกำหนดกรอบทิศทางเชิงนโยบายของปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการแก้ไข โดยพิจารณาเชิงเปรียบเทียบกับต่างประเทศ เพื่อกำหนดจุดยืนหรือตำแหน่งของประเทศในมุมมองบริบทแวดล้อม ๖ มิติ ดังนี้

๒.๑ กำลังอำนาจทางการเมือง จำเป็นต้องรักษาเสถียรภาพทางการเมืองภายในประเทศตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมุ่งลดความขัดแย้งจากทิศทางการเมือง การดำเนินกิจกรรมของกลไกทางการเมืองเพื่อให้เกิดการยอมรับและเชื่อมั่นศรัทธาจากประชาชน ในขณะที่การเมืองต่างประเทศยังคงสามารถรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศรอบบ้าน อาเซียน และประเทศมหาอำนาจ และคงบทบาทอย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก ซึ่งสถาบัน Lowy Institute ได้รายงานดัชนีชี้วัดสากล Asia Power Index ประจำปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีอำนาจแบบองค์รวม (Comprehensive Power) อยู่อันดับที่ ๑๐ จากทั้งหมด ๒๖ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

๒.๒ กำลังอำนาจทางเศรษฐกิจ ผลจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวทั่วโลก การพึ่งพาการลงทุนและการท่องเที่ยวจากต่างประเทศ การขาดแคลนแรงงานในระยะยาว และความสามารถด้านการผลิตและส่งออกในภาวะวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้สถาบัน Institute for Management Development (IMD) จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยประจำปี ๒๕๖๔ อยู่อันดับที่ ๒๘ จากทั้งหมด ๖๔ ประเทศทั่วโลก

๒.๓ กำลังอำนาจทางสังคมจิตวิทยา คนรุ่นใหม่มีแนวโน้มเป็นพลเมืองสากลมากขึ้น มีทัศนคติต่อมุมมองมิติทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี จารีต ศาสนา เป็นทางเลือกดำเนินชีวิตมากกว่ากฎระเบียบที่กำหนดวิถีชีวิต ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลแต่ก็มีความเป็นปัจเจกบุคคลสูงขึ้น และให้ความสำคัญกับพื้นที่ส่วนตัว นอกจากนี้ อิทธิพลทางวัฒนธรรมความเป็นไทย อาทิ การท่องเที่ยว อาหาร ดนตรี และผลงานศิลปของไทยที่ผสมผสานความเป็นไทยกับความเป็นสากล ได้เป็นปัจจัยสนับสนุนพลังอำนาจแบบอ่อน (Soft Power) ที่เชื่อมโยงและส่งผ่านไปยังสังคมของโลกไร้พรมแดนมากขึ้น โดยรายงานของ US News and World Report ในปี ๒๕๖๔ จัดอันดับให้ไทยอยู่ที่ ๒๘ จากทั้งหมด ๗๘ ประเทศทั่วโลก โดยเป็นประเทศที่มีการเยี่ยมชมของต่างชาติสูงสุด ในขณะเดียวกันรายงานดัชนีชี้วัดสากล Asia Power Index แสดงอันดับที่ดีขึ้นของไทยในทิศทางเดียวกันอยู่อันดับที่ ๖ จากทั้งหมด ๒๖ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

๒.๔ กำลังอำนาจทางทหาร ยังคงเป็นกำลังอำนาจหลักในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ อธิปไตย และผลประโยชน์แห่งชาติที่จำเป็นต้องมีขีดความสามารถในการจัดเตรียมกำลังพลและศักยภาพของกองทัพให้มีความพร้อมสำหรับภารกิจต่าง ๆ ทั้งยามสงบและสงคราม โดยธนาคารโลกได้อ้างอิงข้อมูลจากสถาบัน Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) พบว่า ไทยมีค่าใช้จ่ายด้านการทหาร (SIPRI Military Expenditure Database) ในปี ๒๕๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๑.๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางเมื่อเทียบกับประเทศอื่น

๒.๕ กำลังอำนาจทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคดิจิทัลทำให้ไทยต้องเร่งพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเชื่อมโยงและเข้าถึงผ่านระบบข้อมูลขนาดใหญ่

ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล รวมถึงการให้ความรู้ด้านจริยธรรม กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดปัญหาการใช้เทคโนโลยีในทางที่มีขอบและส่งผลต่อความมั่นคงของรัฐ โดยในปี ๒๕๖๔ สถาบัน Institute for Management Development (IMD) จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัลของไทยอยู่อันดับที่ ๓๘ จากทั้งหมด ๖๔ ประเทศทั่วโลก

๒.๖ กำลังอำนาจทางทรัพยากรมนุษย์ ข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี ๒๕๖๔ รายงานว่าจำนวนประชากรไทยจากการทะเบียนทั่วราชอาณาจักรมีประมาณ ๖๖ ล้านคน ประกอบกับการอ้างอิงตามหลักประชากรศาสตร์ (Demographic Segmentation) ทั้งในเรื่องอายุ เพศ รายได้ การศึกษา ครอบครัว ศาสนา สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ พบว่าแนวโน้มในห้วง ๕ ปีถัดไป ประเทศไทยจะเผชิญปัญหาสัดส่วนช่วงอายุของประชากรที่ไม่สมดุล โดยในปี ๒๕๖๓ มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุรวมกว่า ๑๑.๖ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๗ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าภายในปี ๒๕๖๖ ไทยจะกลายเป็นสังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ที่มีประชากรอายุมากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไปสูงถึงร้อยละ ๒๐.๑ ของประชากรทั้งหมด สวนทางกับประชากรวัยเรียนและวัยแรงงานที่มีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะกลุ่มอายุ ๓ – ๒๑ ปี ที่มีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่องจนเหลือเพียงร้อยละ ๒๐.๖๖ ของประชากรทั้งหมดในปี ๒๕๗๐ หรือลดลงกว่า ๗๑๕,๐๐๐ คน ด้วยเหตุนี้ การเข้าสู่สังคมสูงวัยย่อมส่งผลกระทบต่อปัญหาความเหลื่อมล้ำ การขาดแคลนกำลังแรงงานในประเทศที่ตอกย้ำความจำเป็นในการพึ่งพาแรงงานต่างชาติมากขึ้น ภาระทางการคลังในด้านการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ รวมทั้งปัญหาความมั่นคงอื่น ๆ ที่จะทวีความรุนแรง มีความซับซ้อน และส่งผลกระทบในวงกว้างมากขึ้น เช่น ผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ การค้ามนุษย์ ยาเสพติด เป็นต้น จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนเพื่อบริหารจัดการกำลังคนวัยต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงตามโครงสร้างประชากร

ดังนั้น การจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จึงได้นำองค์ประกอบกำลังอำนาจของชาติดังกล่าวมากำหนดทิศทางให้ครอบคลุมการปกป้องความมั่นคงแห่งชาติและความปลอดภัยของประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและความเข้มแข็งของชุมชนฐานราก ตลอดจนส่งเสริมค่านิยมประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค และสิทธิมนุษยชน

๓. ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคง

ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญความเสี่ยงหลายประการที่มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในหลายระดับ เนื่องจากลักษณะของภัยคุกคามมีความผันผวน ความไม่แน่นอน ความสลับซับซ้อน และความคลุมเครือ อันเป็นผลมาจากปัจจัยภายในประเทศและปัจจัยระหว่างประเทศ ส่งผลให้สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นมีความรุนแรงและยากจะคาดการณ์ รูปแบบภัยคุกคามจะมีความหลากหลาย และมีลักษณะผสมผสาน ปัญหาข้ามพรมแดนแปรผันตามความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีความซับซ้อน ทั้งที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 และแนวโน้มสถานการณ์ในระดับโลก (Megatrends) ทำให้กรอบการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความมั่นคงได้ใช้กระบวนการวิเคราะห์ด้านการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์เพื่อประเมินความเสี่ยงภัยคุกคามที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในห้วง ๕ ปี ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

โดยพิจารณาจากมุมมองผลกระทบภายนอกที่ส่งผลต่อไทย และมุมมองสถานการณ์ภายในประเทศที่ส่งผลต่อภายนอก แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) ระดับโลก ๒) ระดับภูมิภาค และ ๓) ระดับประเทศ

๓.๑ ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระดับโลก

ในห้วงที่ผ่านมาการแข่งขันระหว่างประเทศมหาอำนาจ และชีวอำนาจต่าง ๆ ของโลกอย่างเข้มข้น ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาเพื่อสกัดกั้นอิทธิพลของจีน ในขณะเดียวกัน หากสถานการณ์ความขัดแย้งหรือวิกฤตการณ์การสู้รบของประเทศมหาอำนาจหนึ่งที่มีต่อประเทศอื่นมีสัญญาณบ่งชี้ ขยายผลกระทบในวงกว้างไปสู่ระดับโลกได้ ทั้งในเรื่องการแสดงท่าทีและการดำเนินการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การดำเนินนโยบายรองรับการเปลี่ยนแปลงห่วงโซ่อุปทานโลก ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมรับมือ วิกฤตการณ์ความมั่นคงดังกล่าว เพื่อลดความเสี่ยงต่อความมั่นคงแห่งชาติและคุณภาพชีวิตของคนในชาติ นอกจากนี้ แนวโน้มการรวมกลุ่มของชีวอำนาจต่าง ๆ ได้มีการต่อรองผลประโยชน์ร่วมกัน และเร่งรัดกระบวนการแยกตัว (decoupling) ของระบบการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีระหว่างกลุ่มประเทศต่าง ๆ ให้ชัดเจน และรวดเร็วยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามมีแนวโน้มการรวมกลุ่มกันในรายประเด็นผลประโยชน์ที่มีความเชื่อมโยงทับซ้อนกัน ระหว่างประเทศในแต่ละชีวอำนาจไม่ได้แยกออกจากกันโดยสิ้นเชิงด้วย โดยมีแนวโน้มการแข่งขันเพื่อขยายอิทธิพล ที่สำคัญ คือ ๑) การสะสมอาวุธและการแพร่ขยายอาวุธ และ ๒) การแสวงประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม

แม้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตลอดห้วงที่ผ่านมา จะส่งผลให้การเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้ายต่าง ๆ ลดน้อยลง แต่กลุ่มก่อการร้ายมีแนวโน้มปรับรูปแบบการก่อเหตุในลักษณะของปฏิบัติการโดยลำพัง (Lone Actor) รวมถึงมุ่งเน้นการเผยแพร่/บ่มเพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงมากขึ้น กลุ่มก่อการร้ายอาจใช้ไทยเป็นสถานที่ฝึกหัดและอำนวยความสะดวกเพื่อเตรียมก่อเหตุไปจนถึงขั้นก่อเหตุ อีกทั้งการก่อการร้ายยังเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมอื่น ๆ ดังนั้น ไทยจำเป็นต้องมีแนวทางการเตรียมพร้อม เพื่อรับมือและต่อต้านการก่อการร้ายทุกรูปแบบ และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน ได้เป็นปัจจัยเร่งให้วิถีชีวิตของประชาชนต้องพึ่งพิงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น ซึ่งมีความเสี่ยงไปสู่การก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ โดยไทยมีแนวโน้มเผชิญกับสถานการณ์การโจมตีทางไซเบอร์และอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงมีการละเมิดข้อมูล หรือการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตจะเพิ่มขึ้นและมีขนาดใหญ่ขึ้น ซึ่งจะทำให้องค์กรและรัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายในการกู้คืน ในขณะเดียวกันไทยสามารถใช้โอกาสจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันและการสืบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อป้องกันการโจมตีโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ และโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ รวมถึงอาชญากรรมทางไซเบอร์และการก่อการร้าย

ปัจจัยทางชีวภาพของเชื้อโรคที่มีวิวัฒนาการอย่างสม่ำเสมอ การดื้อยาต้านจุลชีพ พฤติกรรมของมนุษย์ที่ไม่ถูกสุขลักษณะ และปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้โรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพต่าง ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะโรคติดต่ออุบัติใหม่มีแนวโน้มยกระดับเป็นโรคระบาดที่เป็น

โรคติดต่อหรือโรคที่ยังไม่ทราบสาเหตุของการเกิดโรคแน่ชัด ซึ่งอาจแพร่ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง หรือมีภาวะของการเกิดโรคมากกว่าปกติที่เคยเป็นมาที่ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารและความมั่นคงทางสุขภาพต่อสุขภาพของชนในชาติ อาทิ การนำเข้าอาหาร ยารักษาโรค และเครื่องมือทางการแพทย์ นอกจากนี้ สถานการณ์และผลกระทบดังกล่าวยังเป็นช่องทางให้ประเทศต่าง ๆ แสวงประโยชน์ผ่านความร่วมมือทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อเสริมบทบาทนำในเวทีระหว่างประเทศ สำหรับไทยควรมีการเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่ พร้อมทั้งนวัตกรรมและการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉินต่าง ๆ ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นในอนาคต

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน มีความเกี่ยวข้องกับ มิติความมั่นคงหลายประการและเป็นปัจจัยที่เพิ่มความเปราะบางของปัญหาที่มีอยู่เดิม ดังนี้ ๑) ปัญหาระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้นส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรมบริเวณชายฝั่งทำให้เส้นฐาน (Baseline) ที่ใช้ในการกำหนดเขตพื้นที่ดังกล่าว ถอยร่นตามแนวน้ำที่สูงขึ้นจากตำแหน่งเดิม ๒) ปัญหาการขาดแคลนและแย่งชิงทรัพยากรน้ำ ๓) ปัญหาการโยกย้ายถิ่นฐาน ๔) ปัญหาความมั่นคงทางอาหารและน้ำ และ ๕) ปัญหาความมั่นคงทางพลังงาน

คาดการณ์ว่าจำนวนประชากรโลกจะเพิ่มขึ้นมากกว่า ๑ พันล้านคนภายในปี ๒๐๓๐ และภายในปี ๒๐๕๐ ร้อยละ ๘๐ ของประชากรโลกที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีขึ้นไปจะอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา โดยการเปลี่ยนแปลงทาง **ภูมิประชากรศาสตร์**ได้ส่งผลให้ไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ นำมาซึ่งความท้าทายต่อความมั่นคงของประเทศ ทั้งในเรื่องปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาการค้ำมนุษย์อันเป็นผลมาจากความต้องการด้านแรงงานที่เพิ่มขึ้น การขาดระบบสวัสดิการที่เพียงพอ ปัญหาสุขภาพจิตใจของผู้สูงวัยจากการถูกแยกออกจากภาคเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงปัญหาช่องว่างระหว่างวัยที่นำไปสู่การปะทะกันทางความคิดและความแตกแยกในสังคม

๓.๒ ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระดับภูมิภาค

สภาพที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการเป็นเส้นทางคมนาคมและแหล่งทรัพยากร พลังงานที่สำคัญส่งผลให้มีแนวโน้มการแข่งขันและขยายอิทธิพลเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศมหาอำนาจ และขั้วอำนาจต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกรณี ๒ พื้นที่สำคัญ คือ ๑) **กรณีพิพาทในทะเลจีนใต้** แม้ไทยจะไม่ใช่อำนาจอธิปไตยในประเด็นพิพาทโดยตรง แต่เป็นผู้ใช้เส้นทางเดินเรือพาณิชย์ผ่านพื้นที่ดังกล่าว จึงย่อมได้รับผลกระทบหากเกิดการใช้กำลังทหาร หรือเหตุกระทบกระทั่งแบบไม่เจตนา จนถึงขั้นกระทบกับ ผลประโยชน์ของชาติที่ต้องใช้ทะเลในบริเวณพื้นที่ความขัดแย้งเป็นเส้นทางในการขนส่งสินค้าทางทะเล เพื่อเข้าและออกประเทศไทยได้ และ ๒) **กรณีอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง** เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่นานาประเทศใช้ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขง ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และประชาชนที่อาศัยทรัพยากรธรรมชาติในการดำเนินชีวิต รวมถึงความปลอดภัยในการคมนาคมทางน้ำ และการปล่อยสารพิษลงน้ำ

เนื่องด้วยความแตกต่างด้านค่านิยม วัฒนธรรม ระดับการพัฒนา ระบบการปกครอง จึงเป็น **ความท้าทายของอาเซียน**ในการมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน ที่อาจส่งผลกระทบต่อปัญหาและความท้าทายที่สำคัญ

ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ความมีเอกภาพ ความเป็นแกนกลาง และมุมมองของอาเซียนต่อแนวคิดอินโด-แปซิฟิก (ASEAN Outlook on Indo-Pacific: AOIP)

แนวโน้มประเทศมหาอำนาจจะเข้ามามีบทบาทต่อสถานการณ์ความมั่นคงในประเทศรอบบ้าน ในมิติด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ในกรณีสถานการณ์ความขัดแย้งภายในของประเทศรอบบ้านมีการแทรกแซงจากภายนอกอันเป็นผลจากสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองภายใน คาดการณ์ได้ว่านานาชาติอาจเพิ่มการกดดันเพื่อเร่งให้สถานการณ์คลี่คลาย ซึ่งไทยจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากสถานการณ์ดังกล่าวตามแนวชายแดนในการเป็นพื้นที่รองรับผู้ได้รับผลกระทบ หรือการใช้ไทยเป็นทางผ่านไปยังประเทศอื่น รวมถึงความพยายามที่จะให้ไทยเข้าไปมีส่วนร่วมในประเด็นความขัดแย้ง ตลอดจนผลกระทบทางเศรษฐกิจและการค้าชายแดนของไทย

สถานการณ์ความมั่นคงทางชายแดนจะยังคงมีความแตกต่างกันไปตามบริบทของพื้นที่และความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศโดยรวม โดยยังคงพบปัญหาที่สำคัญ ทั้งในเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่ชายแดน แรงงานผิดกฎหมายและการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย ความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดน และปัญหาโรคระบาดในพื้นที่ชายแดน ในขณะที่การดำเนินกิจกรรมความมั่นคงทางทะเลของภูมิภาคจำเป็นต้องเฝ้าระวังการแย่งชิงผลประโยชน์และการแข่งขันทางทะเล ความปลอดภัยและอาชญากรรมทางทะเล ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางทะเล ดังนั้นการดำเนินนโยบายทางทะเลจำเป็นต้องเสริมสร้างองค์ความรู้และความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของทะเลอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ แนวโน้มความมั่นคงทางอากาศและอวกาศจะกลายเป็นสนามการแข่งขันที่สำคัญยิ่งขึ้นผ่านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีกำลังทางอากาศต่าง ๆ โดยไทยสามารถแสวงหาโอกาสจากความร่วมมือเพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติได้ โดยเตรียมพร้อมทรัพยากร การพัฒนาองค์ความรู้ ตลอดจนการส่งเสริมและแลกเปลี่ยนงานวิจัยและนวัตกรรมทั้งภายในประเทศ ประเทศต่าง ๆ และสถาบันหรือองค์การระหว่างประเทศ

ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติเป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญในภูมิภาคและมีความซับซ้อนเชื่อมโยงระหว่างประเทศมากขึ้น โดยมีประเด็นสำคัญที่ควรเฝ้าระวัง ทั้งในเรื่องการลักลอบค้ายาเสพติด การปลอมแปลงเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับตัวบุคคล การลักลอบเข้าเมือง การค้ามนุษย์ และการฟอกเงิน

ปัญหาการก่อการร้ายและปัญหาจากการบ่มเพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงยังเป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญของภูมิภาค เพื่อแสวงหาแนวร่วมในอนาคตโดยเฉพาะผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในขณะเดียวกันสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองภายในภูมิภาคตะวันออกกลางและในอัฟกานิสถานที่ยังไม่แน่นอน มีสัญญาณแนวโน้มส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายของนักรบก่อการร้ายต่างชาติ (Foreign Terrorist Fighters) และการก่อเหตุของผู้ปฏิบัติการโดยลำพัง ท่าเลที่ตั้งของไทยซึ่งเป็นศูนย์กลางการเดินทางระหว่างประเทศที่สำคัญในภูมิภาคอาจถูกใช้เป็นทางผ่าน แหล่งพักพิงและแหล่งจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และมักจะก่อเหตุในพื้นที่เปราะบาง

๓.๓ ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระดับประเทศ

ความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ประกอบด้วย ๓ สถาบันสำคัญ ได้แก่ ๑) สถาบันชาติ ไทยเข้าสู่ความเป็นพหุสังคมมากขึ้น และมีการแสดงพลังในการเรียกร้องสิทธิขั้นพื้นฐานที่พึงได้รับตามกรอบของกฎหมาย อย่างไรก็ตามกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมีแนวโน้มก่อให้เกิดความไม่เข้าใจในอัตลักษณ์ และความหลากหลาย

ระหว่างกลุ่ม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปรองดองสมานฉันท์ของคนในสังคมและความมั่นคงของชาติในภาพรวมได้

๒) สถาบันศาสนา ความเข้าใจในหลักคำสอนที่แตกต่างออกไปเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความไม่เข้าใจระหว่างกัน และการบิดเบือนคำสอนของแต่ละศาสนาในประเทศ ดังปรากฏความขัดแย้งที่เห็นต่างระหว่างชนต่างศาสนิก ในบางพื้นที่ แต่ก็ยังอยู่ในระดับที่สามารถแก้ไขร่วมกันตามแนวทางสันติวิธีในพื้นที่ได้ และ **๓) สถาบันพระมหากษัตริย์** มีความสำคัญและผูกพันกับสังคมไทยมาตลอดประวัติศาสตร์ของประเทศในการเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ เนื่องมาจากสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชทุกพระองค์ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจอันเป็นคุณประโยชน์ ต่อประเทศชาติและประชาชนชาวไทยอย่างเป็นเอกประการ ทั้งนี้ บริบทและสถานการณ์ของสังคมสมัยใหม่ จำเป็นต้องสร้างพื้นที่พูดคุยและการแลกเปลี่ยนมุมมองอย่างสันติ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนัก ถึงการธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

จุดเปลี่ยนสำคัญของ**สถานการณ์การเมืองภายในประเทศ**เป็นผลสืบเนื่องจากประชาชนที่มีความหลากหลายทางอายุ อาชีพ และสถานะทางสังคมเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นในการแสดงทัศนะ ต่อปัญหาเชิงโครงสร้าง สถาบันทางการเมือง โอกาสและการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ สิทธิมนุษยชน และการชุมนุมประท้วง อย่างไรก็ตามบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอาจใช้เครื่องมือเทคโนโลยีผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการปลุกกระดมมวลชนด้วยการบิดเบือนข้อมูล หรือการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเป็นเท็จ ดังนั้น สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานเพื่อลดหรือขจัดเงื่อนไขที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

เงื่อนไขที่มีความละเอียดอ่อน ซับซ้อน และเชื่อมโยงกันได้ส่งผลกระทบต่อ**ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้**มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับบุคคล ระดับโครงสร้าง และระดับวัฒนธรรม โดยแนวโน้มสถานการณ์ระยะต่อไปการก่อเหตุรุนแรงลดลง แต่จะมีความเคลื่อนไหวทางการเมืองมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ปัญหาย้ายแทรกซ้อน ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาความหวาดระแวงและความเข้าใจระหว่างกัน ยังคงเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงและส่งผลกระทบในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ

การโยกย้ายถิ่นฐานเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกภูมิภาคทั่วโลก ซึ่งที่ผ่านมามีไทยได้รับผลกระทบ **ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองจากประเทศเพื่อนบ้าน**อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่อพยพเข้ามาและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางหรือออกไปยังประเทศที่สามได้จึงยังคงค้างอยู่ในประเทศไทย กลุ่มที่อพยพเข้ามาเพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจ กลุ่มที่อพยพเข้ามาเนื่องจากสถานการณ์ความไม่มั่นคงจากประเทศ และกลุ่มอื่น ๆ ที่เป็นกลุ่มคนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยอย่างถูกกฎหมาย แต่มีการลักลอบอาศัยอยู่ในไทยต่อภายหลัง และกลุ่มที่ปลอมแปลงเอกสารเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

ประเทศไทยอยู่ในสถานะเป็นทั้งประเทศต้นทาง ทางผ่าน และปลายทางของกระบวนการ**การค้ามนุษย์** โดยผู้ค้ามนุษย์เปลี่ยนรูปแบบการกระทำความผิดของตนมาดำเนินการที่ผิดกฎหมายผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น ผ่านการค้าประเวณี การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ และการหลอกลวงโฆษณาจัดหางาน อีกทั้งการเคลื่อนย้ายแรงงานโดยผิดกฎหมายยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องเพิ่มมาตรการในการคัดแยกผู้เสียหายตามชายแดนมากขึ้น และยกระดับมาตรการต่อต้านการค้ามนุษย์ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

ปัจจัยอุปทานสูงขึ้นส่งผลต่อความเชื่อมโยงกับสถานการณ์**ปัญหายาเสพติด** โดยสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ยังสามารถลําเลียงเข้าสู่แหล่งผลิตได้ และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ดำเนินการโดยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ แม้ว่าจะมีมาตรการป้องกัน แก๊ซ และปราบปราม แต่ยังพบว่าผู้เข้าสู่วงจรยาเสพติดรายใหม่มีแนวโน้มสูงขึ้นทั้งผู้เสพและผู้ค้า ตลอดจนผู้กระทำความผิดซ้ำอันเกิดจากปัจจัยมุมมองของสังคมต่อผู้เสพ และผู้ต้องโทษคดียาเสพติดที่เอื้อให้กลุ่มคนเหล่านี้สามารถมีโอกาสใช้ชีวิตในสังคม นอกจากนี้ ขบวนการค้ายาเสพติดยังคงสรรหาวิธีการเพื่อหลีกเลี่ยงการจับกุม และแนวโน้มการขยายตัวของอาชญากรรมทางไซเบอร์มีความเกี่ยวเนื่องกับปัญหาการค้ายาเสพติดที่ใช้ช่องทางบล็อกเชน (Blockchain) ในการซื้อและขาย

แม้ว่าในห้วงที่ผ่านมาภาครัฐมีความพยายามแก้ไขปัญหายาอย่างจริงจังผ่านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล แต่จากการจัดอันดับความโปร่งใสของไทยและอันดับการรับรู้การทุจริตของประเทศได้สะท้อนให้เห็นว่า**สถานการณ์การทุจริตคอร์รัปชัน**ของประเทศยังอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทุจริตในภาครัฐที่มีการกระจายตัวไปยังทุกระดับของสังคม ซึ่งทำให้สาธารณชนเห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติ อีกทั้งการทุจริตต่อหน้าที่ หรือการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐได้เกี่ยวพันกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาคุกคามต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาการค้ามนุษย์ และปัญหายาเสพติด

ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับ**สาธารณสุข**ที่เกิดจากภัยทางธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทำให้เกิดภาวะลมฟ้าอากาศแปรปรวน ระดับน้ำทะเลของโลกสูงขึ้น เกิดภาวะแล้งจัด พายุหมุน การกัดเซาะชายฝั่งทะเล วาตภัย มหาอุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม แผ่นดินไหว สึนามิ ไฟป่าและหมอกควัน และภัยที่เกิดจาก**กระทำของมนุษย์** อาทิ อัคคีภัย ภัยจากสารเคมี ปัญหาน้ำมันรั่วไหลในทะเล ภัยจากการคมนาคมที่เป็นอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ การปล่อยของเสียและขยะมูลฝอยจากโรงงานอุตสาหกรรม ภัยจากมลพิษทางอากาศประเภทฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 นอกจากนี้ ยังหมายรวมถึงภัยซ้ำซ้อนต่าง ๆ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะโลกร้อน ภัยพิบัติ ขยะมูลฝอย ความเสื่อมโทรมของดินและน้ำ การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การแข่งขันทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรโดยขาดความสมดุลเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของสังคมเมือง เป็นปัจจัยเร่งสำคัญที่ส่งผลต่อ**ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม** และแนวโน้มของปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงขึ้นจากการบุกรุกแผ้วถางป่าและครอบครองพื้นที่ป่า การลักลอบเผาในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวน การลักลอบตัดและค้าไม้หวงห้ามและไม้มีค่าต่าง ๆ การออกโฉนดที่ดินหรือเอกสารสิทธิที่ไม่ถูกต้อง การกำหนดแนวเขตป่าไม้และที่ดินของรัฐ รวมทั้งปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่

นอกจากนี้ ประเทศต้องมีการเตรียมความพร้อมความมั่นคงด้านพลังงาน และความมั่นคงด้านอาหาร โดยเฉพาะหากอยู่ในภาวะขาดแคลน หรือภาวะวิกฤต

ความมั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นผลมาจากความแตกต่างปัจจัยเชิงโครงสร้าง ประกอบกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และระบบเศรษฐกิจโลกที่มีความไม่แน่นอนและผันผวนสูงเป็นปัจจัยเร่งที่ส่งผลให้ไทยต้องเผชิญกับภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ โดยกลุ่มทุนขนาดใหญ่จะยังคงถือครองกำไรส่วนใหญ่และมีอำนาจ

ในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ส่งผลให้ภาควิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งผู้ประกอบการรายย่อยเกิดความไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการ อีกทั้งพฤติกรรมการบริโภคในระดับปัจเจกที่เปลี่ยนแปลงไปได้กลายเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่จะขยายตัวมากขึ้น

ส่วนที่ ๓

วิสัยทัศน์ กรอบแนวคิด

วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย

๑. วิสัยทัศน์

ประเทศไทยมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน

๒. กรอบแนวคิด

๒.๑ ความมั่นคงแบบองค์รวม มีความสำคัญกับการเชื่อมโยงมิติทั้งปวง ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ดังนี้

๒.๑.๑ ความมั่นคงของรัฐ การมีอธิปไตยในการปกครองประเทศ ปราศจากภัยคุกคามต่อเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน และการแทรกแซงการดำเนินกิจการภายในของรัฐ รวมทั้งมีขีดความสามารถให้พร้อมเผชิญต่อสถานการณ์ภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติเพื่อปกป้องและรักษาความปลอดภัยให้แก่บุคคลที่อาศัยในรัฐ

๒.๑.๒ ความมั่นคงของมนุษย์ ความอยู่ดีมีสุขของคนในชาติให้ปลอดภัยจากความหวาดกลัว (Freedom from Fear) หลุดพ้นจากความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต (Freedom from Want) อยู่อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี (Freedom to Live in Dignity) บนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

๒.๑.๓ ความมั่นคงระหว่างประเทศ การสร้างความสมดุลและบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทย และแสวงความร่วมมือกับมิตรประเทศในระดับทวิภาคี อนุภูมิภาค ภูมิภาค และประชาคมโลก บนพื้นฐานความไว้วางใจและความไว้วางใจและความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามด้านความมั่นคง

๒.๒ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) ตามวาระการพัฒนาอย่างยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม มุ่งเน้น ๑๓ เป้าหมายจากทั้งหมด ๑๗ เป้าหมายให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ตามที่ปรากฏใน ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ซึ่งคำนึงถึงบริบทการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของประเทศ ดังนี้

เป้าหมายที่ ๑ จัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่ ครอบคลุมคนทุกกลุ่ม ทั้งชาย หญิง เด็ก คนยากจน และกลุ่มคนเปราะบาง โดยให้ความสำคัญกับการใช้ระบบและมาตรการคุ้มครองทางสังคม การสร้างหลักประกันในเรื่องสิทธิการเข้าถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจ บริการขั้นพื้นฐาน การถือกรรมสิทธิ์และใช้ประโยชน์เหนือที่ดินและทรัพย์สิน ตลอดจนการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้ที่ยากจนและอยู่ในสถานะเปราะบางต่อเหตุรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน ให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ การเข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย และเพียงพอตลอดทั้งปี ตลอดจนการสร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืน ซึ่งมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคน

เป้าหมายที่ ๓ สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย ครอบคลุมประเด็นด้านสุขภาพและสวัสดิภาพต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างการป้องกันและการรักษาการใช้สารในทางที่ผิด ซึ่งรวมถึงการใชยาเสพติดในทางที่ผิดและการใช้แอลกอฮอล์ในทางอันตราย ลดจำนวนการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน การมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ ตลอดจนลดจำนวนการตายและการป่วยจากสารเคมีอันตรายและการปนเปื้อนและมลพิษทางอากาศ น้ำ และดิน

เป้าหมายที่ ๕ บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรีและเด็กหญิง ให้ความสำคัญกับการยุติการเลือกปฏิบัติ และขจัดความรุนแรงทุกรูปแบบต่อผู้หญิงและเด็กหญิง รวมถึงการค้ามนุษย์ การกระทำทางเพศ และการแสวงประโยชน์ในรูปแบบอื่น

เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการน้ำแบบองค์รวมในทุกระดับ รวมถึงผ่านทางความร่วมมือระหว่างเขตแดนตามความเหมาะสม ตลอดจนการปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ

เป้าหมายที่ ๗ สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน ให้ความสำคัญกับพลังงานสะอาดโดยเฉพาะพลังงานหมุนเวียน ซึ่งเป็นทางเลือกในการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการพลังงานไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ลดการพึ่งพาเชื้อเพลิงฟอสซิล ให้ประชาชนสามารถเข้าถึง และหาซื้อพลังงานหมุนเวียนได้ง่ายขึ้น สามารถยกระดับคุณภาพชีวิต รวมทั้งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงพลังงาน การเพิ่มบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัล และการเปลี่ยนผ่านยุคแห่งการขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า

เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพผ่านการเพิ่มความหลากหลาย การยกระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม การส่งเสริมผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับประเด็นด้านแรงงานเป็นการเฉพาะไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการมาตรการโดยทันทีและมีประสิทธิภาพเพื่อจัดแรงงานบังคับ ยุติความเป็นทาสสมัยใหม่และการค้ามนุษย์ ยับยั้งและกำจัดการใช้แรงงานเด็ก ปกป้องสิทธิแรงงาน และส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและมั่นคงสำหรับผู้ทำงานทุกคน รวมถึงผู้ทำงานต่างด้าว โดยเฉพาะหญิงต่างด้าวและผู้ทำงานเสี่ยงอันตราย

เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองโดยไม่เลือกปฏิบัติ การสร้างหลักประกันว่าจะมีโอกาสที่เท่าเทียม และลดความไม่เสมอภาคของผลลัพธ์ รวมถึงโดยการขจัดกฎหมาย นโยบาย และแนวทางปฏิบัติที่เลือกปฏิบัติ และส่งเสริมการออกกฎหมาย นโยบาย และการกระทำที่เหมาะสมในเรื่องนี้ ตลอดจนการเลือกใช้นโยบาย โดยเฉพาะนโยบายการคลัง ค่าจ้าง และการคุ้มครองทางสังคม และให้บรรลุความเสมอภาคยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิต้านทาน และยั่งยืน ครอบคลุมในหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเมืองและชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและการบริการพื้นฐาน การลดความเสียหายจากภัยพิบัติ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับน้ำ โดยมุ่งปกป้องคนจนและคนเปราะบาง

เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบที่เกิดขึ้น ให้ความสำคัญกับการเสริมภูมิต้านทานและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตราย และภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศในทุกประเทศ บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ ตลอดจนพัฒนาการศึกษา การสร้างความตระหนักรู้ และขีดความสามารถของมนุษย์และของสถาบันในเรื่องการลดผลกระทบและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเตือนภัยล่วงหน้า

เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการป้องกันและลดมลพิษทางทะเลโดยเฉพาะที่เกิดจากกิจกรรมบนแผ่นดิน รวมถึงขยะทะเลและมลพิษของสารอาหาร ยุติและขจัดปัจจัยที่อุดหนุนการประมงแบบผิดกฎหมาย การบริหารจัดการเชิงวิทยาศาสตร์มาฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ การบริหารจัดการ อนุรักษ์ และฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ตลอดจนการเพิ่มพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเลและชายฝั่ง

เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ ให้ความสำคัญกับการลดความรุนแรงทุกรูปแบบ ยุติการข่มเหง การใช้หาประโยชน์อย่างไม่ถูกต้อง การค้ามนุษย์ ความรุนแรง และการทรมานทุกรูปแบบที่มีต่อเด็ก ส่งเสริมนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน ลดการลักลอบการเคลื่อนย้ายอาวุธและเงิน และต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรม ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบนทุกรูปแบบ พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบและโปร่งใสในทุกระดับ ตลอดจนสร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มุ่งยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก โดยเฉพาะความร่วมมือหลายภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ผ่านการระดมทุนที่เป็นตัวเงิน เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดในการดำเนินนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ตามความต้องการจนสามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ภายในปี ๒๕๗๓

๒.๓ การน้อมนำพระราชปณิธานสืบสาน รักษา ต่อยอดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวพระราชดำริ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นการสืบสานโครงการพระราชดำริต่อเนื่อง รักษาความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ

ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ในขณะที่แนวพระราชดำริ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราชทานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่หน่วยงานด้านความมั่นคงน้อมรับปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยความเข้าใจจุดศูนย์กลางของปัญหาและสภาพแวดล้อมในทุกมิติอย่างรอบด้าน ขณะเดียวกันต้องเข้าถึงสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม

๒.๔ การบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วน ให้ความสำคัญกับ **แนวทางบูรณาการ** การทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) มุ่งเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา หน่วยงานของรัฐตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนและของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถสร้างผลผลิตที่จะผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ โดยเฉพาะผลลัพธ์ที่จะต้องร่วมกันทำหรือบูรณาการระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์และพัฒนา/ขยายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของประเทศไทยกับต่างประเทศ **ควบคู่กับแนวทางบูรณาการการทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach)** เป็นแนวทางที่ทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการจัดทำและขับเคลื่อนเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ ทำให้เกิดองค์ความรู้ด้านความมั่นคง ความเข้าใจถึงสาเหตุแท้จริงของปัญหาที่เป็นปัจจัยผลักดันได้อย่างรอบด้าน และสามารถระบุหรือกำหนดลำดับความสำคัญในการพัฒนาและการป้องกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๒.๕ การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) และการสร้างความสามารถในการกลับคืนสู่สภาพเดิม หรือ “ล้มแล้ว ลุกไว” (Resilience) เป็นการตระหนักถึงการบริหารจัดการเพื่อลด หลีกเลี่ยง ควบคุม และกระจายความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่รับได้ ในขณะที่ต้องมีการเตรียมการให้ลดความเปราะบางต่อความเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นการสร้างความสามารถของประเทศ ๓ ระดับ ดังนี้

๒.๕.๑ การพร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด” ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ประชาชนประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายใน รวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้น ให้สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว

๒.๕.๒ การปรับตัว หรือ ระดับ “พอเพียง” ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่ และประเทศ รวมถึงปรับทิศทางรูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

๒.๕.๓ การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ “ยั่งยืน” ในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๒.๖ การให้ความสำคัญกับแนวคิดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ตลอดจนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ครอบคลุมประเด็นความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน บ้านเมือง มีความสงบเรียบร้อย การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคงที่มีอยู่เดิมและป้องกันปัญหาใหม่

การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ องค์การภาคีรัฐและที่มีใช้ภาครัฐ และการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ

๒.๗ การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) ให้ความสำคัญกับการบูรณาการการพัฒนาการขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างสมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง โดยรักษา ต่อยอด ภูมิปัญญาเดิม และใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ การบริหารจัดการโดยชุมชน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะช่วยสนับสนุนการเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๒ เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓.๓ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน แผนพัฒนาในระดับพื้นที่) ที่เกี่ยวข้องกับด้านความมั่นคงได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๔. เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในภาพรวม

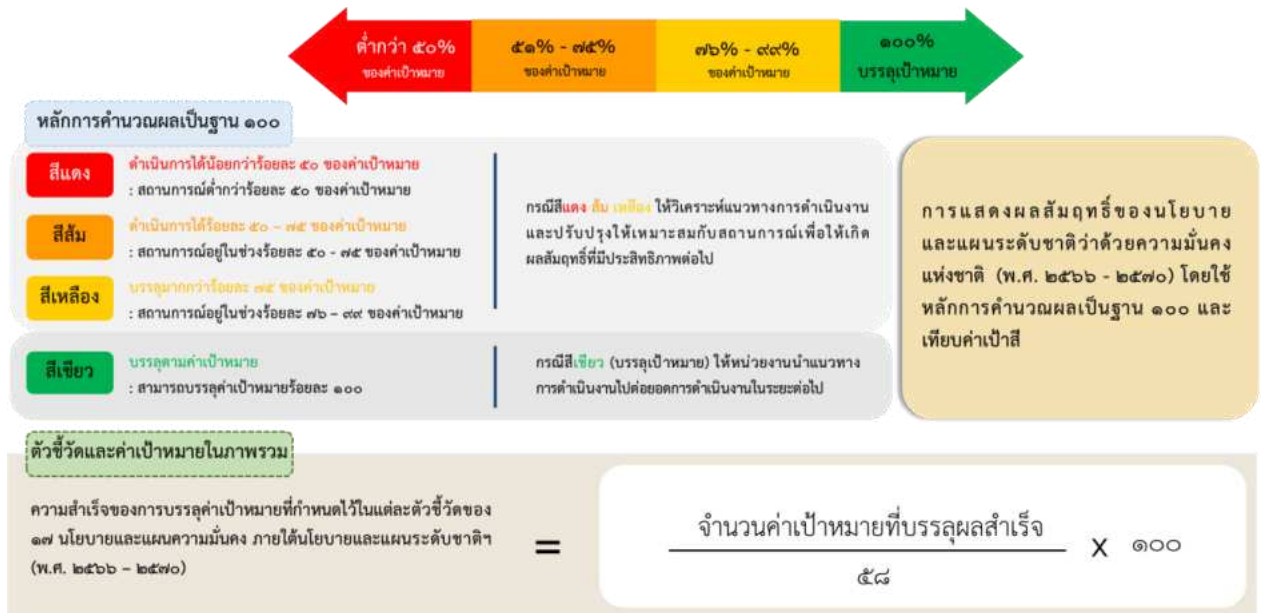
๔.๑ เป้าหมายในภาพรวม

ประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ

๔.๒ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในภาพรวม

ความสำเร็จของการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละตัวชี้วัดย่อยของ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ทั้งนี้ ตัวชี้วัดย่อยมีทั้งสิ้น ๕๘ ตัวชี้วัด โดยให้มีการประเมินผลรายปีเพื่อติดตามและประเมินผลให้บรรลุค่าเป้าหมายในแต่ละตัวชี้วัดย่อยที่กำหนดไว้ให้นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ภายในปี ๒๕๗๐ (สรุปผลสัมฤทธิ์ในภาพรวม ระยะ ๕ ปี) เพื่อทบทวน พัฒนา และปรับปรุงการดำเนินการในระยะต่อไป

ส่วนที่ ๔

นโยบายและแผนความมั่นคง

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑

การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

๑. จุดมุ่งเน้น

สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน และพร้อมธำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๑ แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ

เป้าหมาย ๑. ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

๒. คนไทยมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ พร้อมธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ

สถาบันศาสนาเป็นที่เคารพ ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยสูงขึ้น

๓. การเมืองมีเสถียรภาพและธรรมาภิบาลสูงขึ้น

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ การธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

ผลสัมฤทธิ์ การสร้างพื้นที่พูดคุยอย่างสันติ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนมุมมอง และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์

ตัวชี้วัด การจัดทำชุดข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และเผยแพร่ตามช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

เป้าหมายที่ ๒ คนในชาติอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลาย โดยได้รับความคุ้มครองตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งหมายรวมถึงการให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา

ผลสัมฤทธิ์ คนในชาติอยู่ร่วมกันอย่างมีความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

ตัวชี้วัดที่ ๑ การจัดทำ พัฒนา หรือปรับปรุงมาตรการของรัฐเพื่อส่งเสริม คุ้มครอง และปกป้องสิทธิมนุษยชนภายในของไทยให้สอดคล้องกับบริบทภายในประเทศและสนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี อย่างน้อยปีละ ๒ มาตรการ

ตัวชี้วัดที่ ๒ คำร้องเกี่ยวกับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนและการถูกเลือกปฏิบัติได้รับการพิจารณาและเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

ตัวชี้วัดที่ ๓ การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศตามกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (Universal Periodic Review: UPR) ภายใต้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Council: HRC) ภายในปี ๒๕๗๐ มีผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในกระบวนการ UPR รอบที่ ๓ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ และรอบที่ ๔ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ ส่งเสริมการเรียนรู้ และการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกระดับอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับทุกช่วงวัย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและการตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะศูนย์รวมจิตใจของประชาชนในชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมการจัดทำและเผยแพร่ชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โครงการพระราชดำริ หลักการทรงงาน แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป โดยมุ่งเน้นการจัดทำสื่อที่มีความทันสมัย มีการเผยแพร่ในหลายช่องทาง รวมถึงมีการจัดทำระบบการบริหารจัดการชุดข้อมูลระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ เสริมสร้างการพัฒนาประสิทธิภาพในการธำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยมุ่งเน้นการประเมินและกลไกการบริหารจัดการที่มีอยู่เดิมให้เกิดประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาชน และองค์กรทางสังคม

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติ และเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ ทบทวน ปรับปรุง พัฒนากฎหมาย กฎ ระเบียบ แนวทาง วิธีปฏิบัติ คำสั่งทางการบริหาร ข้อบังคับ และมาตรการของรัฐ ในการส่งเสริมและให้ความคุ้มครองบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน การให้บริการสาธารณะโดยไม่เลือกปฏิบัติ ตลอดจนสร้างหลักประกันว่าบุคคลต้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติ โดยสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ทุกภาคส่วนให้เห็นคุณค่าการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และให้เกียรติซึ่งกันและกัน โดยดำเนินงานภายใต้กรอบการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา ศาสนา เพศ เพศสภาพและเพศวิถี อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือจิต สุขภาพ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ติดยาเสพติด สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนาหรือความเชื่ออื่น การศึกษาอบรม ตลอดจนความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่น อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใดจะกระทำได้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ ใช้แนวทางสันติวิธีในการจัดการความขัดแย้งและส่งเสริมให้เกิดพื้นที่สาธารณะในการพูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคม และประชาชน โดยเฉพาะประเด็นทางการเมือง ข้อเรียกร้องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน และประเด็นที่รัฐเป็นคู่ขัดแย้ง ตามหลักการสิทธิมนุษยชนอย่างสันติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ สร้างความตระหนักรู้ การเสริมสร้างทัศนคติ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการสิทธิมนุษยชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา สถานที่ทำงาน ให้บุคคลตระหนักและปกป้องถึงสิทธิของตนเอง รวมถึงเคารพและไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของภาครัฐในการจัดสรรทรัพยากร และการเข้าถึงบริการสาธารณะของรัฐบนพื้นฐานของความเสมอภาค ความเท่าเทียม และการไม่เลือกปฏิบัติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖ เพิ่มประสิทธิภาพการขยายช่องทางการร้องเรียนหรือร้องทุกข์ให้สามารถเข้าถึงได้ทุกระดับ โดยมีการติดตามและรายงานผลให้แก่ผู้ร้องเรียนหรือผู้ร้องทุกข์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๗ ส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยเฉพาะการดำเนินการของกองทุนยุติธรรมให้มีงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินการและความต้องการของประชาชนในการเข้าถึงการรับบริการ และการกำหนดให้มีมาตรการคุ้มครองและช่วยเหลือเยียวยาแก่ประชาชนที่ถูกละเมิดสิทธิอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๘ สนับสนุนและกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม และเคารพหลักการสิทธิมนุษยชน ไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่และการให้บริการต่อประชาชน และให้ความสำคัญกับความคุ้มครองเจ้าหน้าที่รัฐในการปฏิเสธคำสั่งที่มีขอบด้วยกฎหมาย หรือการกระทำอื่นใด ซึ่งเข้าข่ายการเลือกปฏิบัติหรือขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน ตลอดจนดำเนินการทางวินัยและ/หรือกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติหน้าที่โดยขัดกับหลักสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๙ บูรณาการความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑๐ ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาเป็นหน่วยทางสังคมที่สำคัญในการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยมุ่งเน้นแนวคิดการแบ่งปันและการทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวม ตลอดจนการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างหลากหลายของคนในชาติ

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ สร้างหลักประกันทางสังคมสำหรับผู้ไม่นับถือศาสนาและไม่นับถือศาสนาในการป้องกันมิให้เกิดความไม่เท่าเทียมในการรับบริการจากรัฐ หรือการกระทำอื่นใดของบุคคลซึ่งอาจถูกเลือกปฏิบัติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ให้ความคุ้มครองและส่งเสริมศาสนาและหลักความเชื่อต่าง ๆ รวมถึงผู้ที่ไม่นับถือศาสนาอย่างเท่าเทียมตามหลักสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ เสริมสร้างความเข้าใจ ทศนคติเชิงบวก และความเคารพในความหลากหลาย
ระหว่างศาสนิก ผู้ที่มีความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒

การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

๑. จุดมุ่งเน้น

การปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมายที่ ๓ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

● ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๓ แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

เป้าหมาย กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้นที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ การปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ

ผลสัมฤทธิ์ กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อมสูงขึ้น สำหรับการปฏิบัติตามแผนป้องกันประเทศ หรือแผนปฏิบัติการอื่น ๆ ด้วยระบบการปฏิบัติการร่วม

ตัวชี้วัดที่ ๑ ความพร้อมของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศด้วยระบบปฏิบัติการร่วม โดยหน่วยทหารตามแผนป้องกันประเทศผ่านเกณฑ์มาตรฐานการฝึกกรมกองทัพไทย ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ หน่วยปฏิบัติการหลักของเหล่าทัพในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศ มีความพร้อมด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์ และการฝึก ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ การพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต

ผลสัมฤทธิ์ กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมและทันสมัย ทั้งในด้านการจัดหน่วย อาวุธยุทโธปกรณ์ ระบบการสนับสนุน และการส่งกำลังบำรุง รวมทั้งระบบการควบคุมบังคับบัญชาด้วยการประยุกต์ ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศ ตลอดจนสามารถนำกำลังพลสำรองในบัญชีบรรจุกำลังของหน่วยเข้าร่วมการฝึกหรือปฏิบัติการกับกองทัพได้ ทั้งในภาวะปกติ วิกฤติ และสงคราม

ตัวชี้วัดที่ ๑ การพัฒนากองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องไปสู่ความทันสมัย ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงระบบงาน ตลอดจนเสริมสร้างความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศได้ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ หน่วยทหารที่มีกำลังพลสำรองบรรจุในอัตราของหน่วยมีการเรียกกำลังพลสำรอง เข้าร่วมการฝึกหรือปฏิบัติการร่วมกับกองทัพบกทุกหน่วย ภายในปี ๒๕๗๐

๓. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติทางบก ทางทะเล และทางอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ จัดให้มีระบบการข่าว การลาดตระเวน การเฝ้าตรวจ ป้องกัน และรักษา พื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเล เกาะแก่ง และอาณาเขตทางทะเล เพื่อป้องกัน ป้องปราม และแก้ไขการละเมิดอธิปไตย ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาขีดความสามารถด้านการปฏิบัติการร่วมของกองทัพและหน่วยงาน ด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องให้มีความพร้อมตั้งแต่ภาวะปกติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ ปรับปรุงและพัฒนาแผนและระบบการป้องกันประเทศให้ทันสมัย สามารถใช้ได้จริง และมีการฝึกซ้อมการปฏิบัติอยู่เสมอ เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง ที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ เตรียมกำลังเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้หน่วยขึ้นตรงของกระทรวงกลาโหม กองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อม ความทันสมัย และความต่อเนื่องในการปฏิบัติ สำหรับใช้สนับสนุนแผนป้องกันประเทศ หรือแผนการปฏิบัติการอื่น ๆ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนากองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องไปสู่ความทันสมัย ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงระบบงานทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนเสริมสร้างความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับการปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศได้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ พัฒนาระบบกำลังสำรอง กำลังพลสำรอง และการระดมสรรพกำลัง รวมถึงกิจการมวลชนและกำลังประชาชน เพื่อการป้องกันประเทศ

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงกลาโหม

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓

การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน

๑. จุดมุ่งเน้น

พื้นที่ชายแดนและประชาชนในพื้นที่มีการพัฒนา มีความมั่นคงปลอดภัย มีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงของมนุษย์อย่างสมดุล และเป็นพื้นที่ความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้านในด้านการร่วมกันป้องกันภัยคุกคาม ปัญหาความมั่นคง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และการสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจร่วมกันอย่างยั่งยืน

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง ปลอดภัย มีศักยภาพการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ และเป็นพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน

ผลสัมฤทธิ์ พื้นที่ชายแดนมีศักยภาพในการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบ ประชาชนและชุมชนตามแนวชายแดนมีความปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมถึงเป็นจุดเชื่อมโยงสำคัญทางเศรษฐกิจ การสัญจร และความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ตัวชี้วัดที่ ๑ การพัฒนาระบบป้องกันตามแนวชายแดนด้วยเทคโนโลยี อย่างน้อยร้อยละ ๘๕ ของจังหวัดชายแดนทั้งหมด ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี

เป้าหมายที่ ๒ ปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านได้รับการแก้ไข และไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถแก้ไขปัญหาเขตแดน โดยมีความสมดุลระหว่างผลประโยชน์แห่งชาติและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ตัวชี้วัด เป้าหมายในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนของไทย อยู่ที่ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การสร้างสภาพแวดล้อมในพื้นที่ชายแดนให้มีความปลอดภัยและมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคาม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนชายแดนไทยและประเทศรอบบ้าน รวมทั้งให้ประชาชนตามแนวชายแดนมีส่วนร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนในการป้องกันภัยคุกคามที่อาจผ่านพื้นที่ชายแดนเข้าสู่พื้นที่ของประเทศไทย และเพิ่มกลยุทธ์ในการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น สนับสนุนบทบาทของผู้นำชุมชนในพื้นที่ให้ผลักดันการพัฒนาจากภายในชุมชนเอง ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนเพื่อร่วมดำเนินกิจกรรมพัฒนาและป้องกันความมั่นคงปลอดภัยในชุมชนตามแนวชายแดน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบบริเวณพื้นที่ชายแดน โดยผลักดันการหารือระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ โดยเฉพาะอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาการลักลอบตัดไม้และทำลายป่า ผู้หลบหนีเข้าเมือง และโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ จัดทำระบบป้องกันพื้นที่ชายแดนของจังหวัดชายแดน โดยให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขการกระทำอันผิดกฎหมายของไทย โดยเฉพาะบริเวณช่องทางธรรมชาติ

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การยกระดับและพัฒนาจุดผ่านแดนให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันภัยคุกคามและเชื่อมโยงเศรษฐกิจ การค้า และการสัญจรข้ามแดน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน หรือจุดผ่านแดนประเภทต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านเศรษฐกิจ การค้า และการสัญจรข้ามแดน และ/หรือเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการยกระดับจุดผ่านแดนถาวรในอนาคต

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนาระบบการสัญจรข้ามแดน ประกอบด้วย สินค้า ยานพาหนะ และการเดินทางข้ามแดน โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการข้ามแดน และสามารถเฝ้าระวังภัยคุกคามที่แฝงมากับการข้ามแดน กิจกรรมทางเศรษฐกิจของประชาชน และอาชญากรรมข้ามชาติได้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ หารือร่วมกับประเทศรอบบ้านผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ เพื่อผลักดันให้มีการยกระดับช่องทางธรรมชาติและจุดผ่านแดน ให้สอดคล้องกับแนวทางการยกระดับช่องทางธรรมชาติและจุดผ่านแดนของไทย

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การแก้ไขปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน โดยให้สมดุลระหว่างผลประโยชน์แห่งชาติและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ หยิบยกประเด็นการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนระหว่างไทยและประเทศรอบบ้านเข้าสู่การหารือและพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินการภายใต้กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ รวมถึงพิจารณาแนวทางร่วมในการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายแดน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ สำรวจภูมิประเทศในพื้นที่ชายแดนเพื่อสนับสนุนกระบวนการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในประเด็นเขตแดนที่ถูกต้องให้กับประชาชน โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดน เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์พื้นที่ได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำที่อาจละเมิดข้อตกลงระหว่างประเทศ

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงมหาดไทย

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔

การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

๑. จุดมุ่งเน้น

ความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวมโดยมุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ความทางทะเลที่สำคัญและความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ คำนึงถึงการรักษาความมั่นคงทางทะเลและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้มีความสมดุลและยั่งยืน และการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเลที่มีประสิทธิภาพ

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ ประเทศไทยสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางทะเลได้อย่างต่อเนื่องจนไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยมีขีดความสามารถและศักยภาพในการเฝ้าระวัง ติดตาม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางทะเลในภาพรวมของประเทศเพิ่มขึ้นส่งผลให้ประเทศมีความมั่นคงและปลอดภัย

ตัวชี้วัด ดัชนีความมั่นคงทางทะเลในภาพรวม อยู่ที่ ๖๙ คะแนน ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยมีการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเลที่ช่วยสนับสนุนการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยมีองค์ความรู้ทางทะเลที่สำคัญที่สนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายในการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้เกี่ยวกับทะเล

ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนองค์ความรู้ทางทะเลที่สำคัญที่สนับสนุนการตัดสินใจของกลไกระดับนโยบายของประเทศ อย่างน้อยปีละ ๑ ประเด็น

ตัวชี้วัดที่ ๒ การสร้างองค์ความรู้และความตระหนักรู้ทางทะเลให้แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยปีละ ๑ ประเด็น

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการดำเนินการด้านความมั่นคงทางทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาขีดความสามารถของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปกป้องและรักษาความมั่นคงทางทะเล ทั้งด้านสมรรถนะของอุปกรณ์และเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ระบบเทคโนโลยี รวมถึงศักยภาพของบุคลากร โดยเฉพาะขีดความสามารถด้านการตรวจการณ์ การลาดตระเวน รวมถึงปฏิบัติการทางทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาอาชญากรรมทางทะเล โดยเฉพาะปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ การลักลอบค้าและขนส่งสินค้าผิดกฎหมาย รวมถึงการค้ามนุษย์ และการโยกย้ายถิ่นฐานทางทะเลแบบไม่ปกติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ เสริมสร้างและใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับประเด็นทางทะเล โดยเฉพาะความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน อาเซียน และประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการของภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะการจัดทำ พัฒนา ปรับปรุง กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับกิจการทางทะเลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกิจการทางทะเลฉบับต่าง ๆ โดยเฉพาะอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ สนับสนุนการเฝ้าระวัง และรักษาความปลอดภัยทางทะเล ทั้งน่านน้ำภายในและนอกทะเลอาณาเขตของประเทศ โดยเฉพาะเส้นทางการเดินเรือ การขนส่งสินค้า ภัยพิบัติและอุบัติเหตุทางทะเล รวมถึงการดำเนินกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลของไทย

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างสมดุลและยั่งยืน ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจภาคทะเลอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการท่องเที่ยว การประมง การพาณิชย์นาวี และการขุดเจาะหรือสำรวจแหล่งพลังงานใต้ทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการประมงและการเพาะเลี้ยงทางทะเลอย่างถูกกฎหมาย และยั่งยืน เพื่อรักษาสมดุลของทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมทั้งอนุรักษ์ พื้่นฟูและคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหามลพิษทางทะเลและขยะทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เพื่อรักษาระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์จากทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชนบริเวณชายฝั่งและเกาะแก่งสามารถใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากทะเลได้อย่างยั่งยืน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อปัญหาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเล และการสร้างความตระหนักรู้ความสำคัญของทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ผลักดันการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเลในระยะยาว ภายใต้มหาวิทยาลัยในกำกับดูแลของรัฐ หรือคลังสมองทางทะเล (Maritime Think Tank) เพื่อรวบรวม ศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวม ตลอดจนมีบทบาทในการกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนในระดับนโยบาย ทั้งในเชิงสมุทธานุภาพ (Sea Power) และสมุทรภิบาล (Ocean Governance)

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางทะเล เพื่อให้ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชน มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของทะเลในทุกมิติ

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕

การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๑. จุดมุ่งเน้น

การลดการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสีย การพัฒนาทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ภาคใต้มีความสงบสุข ร่มเย็น

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสียลดลง

ผลสัมฤทธิ์ ความรุนแรงและความสูญเสียจากสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยุติลงในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัด สถิติเหตุการณ์ความรุนแรงและความสูญเสียจากสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ลดลงร้อยละ ๑๐๐ จากปีฐาน ๒๕๖๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

ผลสัมฤทธิ์ คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น ด้วยการยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม อันสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของประชาชน และศักยภาพของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ตัวชี้วัด สถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค (Gross Regional Product : GRP) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้นทุกปี

เป้าหมายที่ ๓ ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลสัมฤทธิ์ การยอมรับและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างหลากหลาย

ตัวชี้วัด การสร้างความเชื่อมั่นต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การเสริมสร้างความปลอดภัยและขจัดเงื่อนไขความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ เสริมสร้างขีดความสามารถในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังความปลอดภัย การเฝ้าตรวจพื้นที่เสี่ยง การสร้าง

ความเข้มแข็งของชุมชนและหมู่บ้าน ควบคู่กับการพัฒนาระบบงานด้านการข่าวกรองและฐานข้อมูลด้านความมั่นคง จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งยกระดับขีดความสามารถการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคงให้สามารถ ป้องกัน สกัดกั้น และยับยั้งการก่อเหตุรุนแรงและการกระทำความผิดในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนเร่งรัดการแก้ไข ปัญหายาเสพติดและภัยแทรกซ้อนอื่น ๆ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้ เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บนพื้นฐานของความจริงใจ สมัครง และให้เกียรติ เพื่อเป็น ทางออกของความขัดแย้งตามแนวทางสันติวิธี รวมทั้งเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการพูดคุย เพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควบคู่กับการศึกษาและแลกเปลี่ยนความเห็นถึงความเป็นไปได้เกี่ยวกับ ประเด็นการกระจายอำนาจที่เหมาะสมของพื้นที่

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การยกระดับการพัฒนาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและบริบทของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ ยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการ ของประชาชน และความเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ โดยพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ ให้ครอบคลุมการสร้างโอกาสการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่อาศัยการนำความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมมายกระดับ สินค้าและวัตถุดิบในพื้นที่ การส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มธุรกิจให้เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน การสนับสนุน การค้าชายแดนและการลงทุนขนาดใหญ่ รวมทั้งการหนุนเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยเฉพาะธุรกิจฮาลาล การประมง และปศุสัตว์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยเสริมสร้าง องค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นอย่างทั่วถึงผ่านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ความต้องการและวิถีชีวิต การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาอย่างไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อให้การศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบของรัฐและ เอกชน การเสริมสร้างบทบาทของครอบครัวและชุมชนให้มีความเป็นปึกแผ่นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ การส่งเสริมการเรียนรู้และใช้ภาษาไทยควบคู่กับการใช้ภาษาที่หลากหลาย ตลอดจนการแก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ พัฒนาการอำนวยความสะดวกและการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ รวมทั้ง การลดเงื่อนไขความหวาดระแวงและฟื้นคืนความไว้วางใจต่อกัน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการอำนวยความสะดวก และการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ การส่งเสริมกระบวนการเยียวยาของภาครัฐให้มี ความรวดเร็ว เป็นธรรม และครอบคลุมทั่วถึง การเสริมสร้างประสิทธิภาพของมาตรการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชน ตลอดจนส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของพื้นที่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ส่งเสริมการยอมรับและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง หลากหลาย โดยสนับสนุนการดำเนินวิถีชีวิตตามหลักศาสนา การสร้างพื้นที่กลางและสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อ การปฏิสัมพันธ์ การพัฒนาทักษะทางวัฒนธรรม การเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างประชาชนกับประชาชน

การฟื้นฟูและสร้างความตระหนักรู้ถึงความเป็นเอกลักษณ์ร่วมในพื้นที่ที่มีมาตั้งแต่อดีต และไม่มีแบ่งแยกตลอดจนจัดการเลือกปฏิบัติทางวัฒนธรรม เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่รู้สึกถึงการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย

กลยุทธ์หลักที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของภาครัฐ และการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีเอกภาพ ประสิทธิภาพ และประสานสอดคล้อง โดยบูรณาการการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งมิติด้านความมั่นคง และด้านการพัฒนาอันเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล การเสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่ การส่งเสริมการประยุกต์ใช้งานวิจัยทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนงานอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๒ เสริมสร้างความรับรู้ให้กับสังคมภายในและภายนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความเข้าใจต่อสถานการณ์ โดยมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างบูรณาการด้วยการป้องกันแก้ไข การนำเสนอข้อมูลที่น่าเชื่อถือให้เกิดความชัดเจนในสังคม การชี้แจงและทำความเข้าใจต่อสถานการณ์ในพื้นที่ และแนวนโยบายของภาครัฐแก่ประชาชนในพื้นที่ สังคมในพื้นที่ และต่างประเทศ ตลอดจนเร่งรัดการชี้แจงกรณีที่เป็นประเด็นความห่วงกังวลที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศได้อย่างทันท่วงที การเสริมสร้างความตระหนักรู้ของหน่วยงานภาครัฐต่อประเด็นที่มีนัยยะยืดหยุ่นและเป็นที่สนใจของประชาคมระหว่างประเทศ เพื่อหลีกเลี่ยงการสื่อสารที่บิดเบือนข้อเท็จจริงและก่อให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๓ เสริมสร้างความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์กับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยประสานความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์กับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ผ่านกรอบความร่วมมือและกลไกต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐกับภาคีเครือข่ายนอกภาครัฐ และการเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างภาครัฐกับเครือข่ายองค์กรระหว่างประเทศและภาคประชาสังคมต่าง ๆ ที่ดำเนินกิจกรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖

การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

๑. จุดมุ่งเน้น

การบริหารจัดการผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล แรงงานต่างด้าว กลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรือผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะ ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ ให้มีความสมดุลระหว่างมิติความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และหลักสิทธิมนุษยชน

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคลมีจำนวนลดลง และได้รับการดูแลตามหลักมนุษยธรรม

ผลสัมฤทธิ์ ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคลได้รับสถานะอยู่ในราชอาณาจักรอย่างถูกต้องตามกฎหมายเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคลที่ได้รับสถานะอยู่ในราชอาณาจักรอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ แรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม มีจำนวนการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองลดลง

ผลสัมฤทธิ์ แรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม มีการจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๓ การบริหารจัดการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ผู้ได้รับการคุ้มครอง รวมถึงผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะ ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ อย่างเป็นระบบ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยมีระบบและมาตรการการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรือผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างมิติความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และหลักสิทธิมนุษยชน

ตัวชี้วัด การจัดวางระบบป้องกัน กระบวนการ และหลักเกณฑ์บริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรือผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะ ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกหนีเข้าเมืองกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ เร่งรัดการจัดทำสถานะบุคคลให้แก่ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิที่ได้รับ การสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้ว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากฎหมายที่มีอยู่เพื่อขจัดปัญหาอุปสรรค หรือการขัดกันของกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาลูกหนีเข้าเมืองกลุ่มที่มีปัญหาสถานะ และสิทธิของบุคคล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ คุ้มครองและส่งเสริมสวัสดิการ อาทิ สิทธิด้านการศึกษา สิทธิด้านสาธารณสุข และสิทธิในการทำงานของกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลให้เข้าถึงเป็นไปตามกฎหมายภายใน และพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเป็นรัฐภาคี รวมทั้งการมีกองทุนสนับสนุนงบประมาณรองรับการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ จัดทำฐานข้อมูลที่เป็นข้อมูลมัธยฐานเกี่ยวกับสถิติลูกหนีเข้าเมือง กลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การป้องกันและการแก้ไขปัญหาลูกหนีเข้าเมืองกลุ่มแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบและจับกุมแรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย ผู้ประกอบการ รวมถึงผู้จัดหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ทบทวนหรือปรับปรุงบันทึกความเข้าใจด้วยการจ้างงานระหว่างรัฐบาล ไทย – กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม รวมทั้งบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างงานเพื่อส่งเสริมการจ้างงาน อย่างถูกกฎหมาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ บูรณาการความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และประเทศต้นทางในการเร่งรัดกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหากลุ่มผู้ติดตามแรงงานต่างด้าว อาทิ บุตร บิดา มารดา และญาติของแรงงานต่างด้าวที่ติดตามเข้ามาในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้ทำงาน และกำหนดมาตรการเฉพาะ ในการจัดการกับกลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ไม่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติจากประเทศต้นทาง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศต้นทาง เพื่อเร่งรัดการออกหนังสือ เดินทางหรือเอกสารแสดงตน

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ และกลุ่มอื่น ๆ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ เพิ่มความเข้มข้นในการสกัดกั้นและป้องกันการหลบหนีเข้าเมืองเป็นพิเศษของกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ จัดระบบการตรวจสอบและติดตามการเคลื่อนไหวของผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติอันจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงและปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างใกล้ชิด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ ชี้แจงและทำความเข้าใจกับประเทศที่เกี่ยวข้องและองค์การระหว่างประเทศเกี่ยวกับการดำเนินการของฝ่ายไทยในประเด็นการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔ แสวงหาความร่วมมือกับประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน องค์การระหว่างประเทศ และองค์กรพัฒนาเอกชน ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสกัดกั้นและป้องกันการเดินทางเข้าสู่ประเทศไทย รวมถึงเตรียมพร้อมในการเดินทางกลับมาตุภูมิ หรือการส่งไปประเทศที่สาม โดยคำนึงถึงกฎหมายภายในและหลักสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบตรวจคนเข้าเมืองและฐานข้อมูลคนเข้าเมืองให้ทันสมัยและเชื่อมโยงระหว่างส่วนราชการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบและติดตามบุคคลต่างด้าวที่เดินทางเข้า – ออก และพำนักในประเทศไทย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๖ กำหนดมาตรการที่เหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมายสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้

๔. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗

การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

๑. จุดมุ่งเน้น

การยกระดับสถานะและเพิ่มขีดสมรรถนะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ให้ได้รับการยอมรับจากสากล

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ การยกระดับสถานะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจนไม่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ เศรษฐกิจ การบริหาร และการพัฒนาประเทศ

ตัวชี้วัด ร้อยละความสำเร็จของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ในระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

ผลสัมฤทธิ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ดีขึ้น รวมทั้งสามารถบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ร่วมกัน

ตัวชี้วัดที่ ๑ การปราบปรามและดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ แรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๓ ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมาตรฐานสากล เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๔ การพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การยกระดับความเชื่อมั่นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในระดับสากล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ เร่งรัดการบริหารจัดการคดีค้ามนุษย์ โดยมีการดำเนินคดีทางอาญากับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานกับภาคประชาสังคมภายในประเทศและต่างประเทศในการสืบสวนสอบสวนการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ามนุษย์ทั้งทางอาญาและวินัย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเปราะบางที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนำเข้าและอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวตามกฎหมาย โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนและบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาระบบบังคับและการค้ามนุษย์ของแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ป้องกัน คั่นครอง และแก้ไขปัญหาระบบประมงผิดกฎหมาย รวมทั้งส่งเสริมการตรวจติดตามเฝ้าระวังเรือประมง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖ เสริมสร้างความเข้าใจ การรับรู้และบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทยแก่นานาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๗ เพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และกลุ่มเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๘ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการป้องกันและปราบปรามปัญหาการค้าประเวณีและบริการทางเพศในกลุ่มเด็กและเยาวชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๙ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาขีดความสามารถและสมรรถนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ จัดทำ ปรับปรุง ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการต่อต้านการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และพัฒนาศักยภาพให้แก่คณะกรรมาธิการ เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเจ้าพนักงานตำรวจ และพนักงานฝ่ายปกครองในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์ รวมทั้งเทคนิคการสืบสวนสอบสวนอย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและบริบทต่าง ๆ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของพนักงานอัยการและผู้พิพากษาเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงบาดแผลทางใจให้แก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ จัดทำและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถป้องกันตนเองจากการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ ส่งเสริมความร่วมมือการสร้างภาคีเครือข่ายนอกภาครัฐเพื่อให้เป็นส่วนเชิงยุทธศาสตร์กับภาครัฐให้ตระหนักถึงปัญหาการค้ามนุษย์และนำไปสู่การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖ ส่งเสริมการดำเนินนโยบายเชิงรุกให้ภาคเอกชนมีการอบรมให้ความรู้กับพนักงานหรือลูกจ้างเกี่ยวกับแนวทางการป้องกัน การคุ้มครองความเสียหาย และการรักษาสวัสดิภาพในกรณีหากตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๗ พัฒนาระบบบูรณาการฐานข้อมูลด้านการค้ามนุษย์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามการดำเนินงานและนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย โดยเฉพาะการเชื่อมโยงฐานข้อมูลแรงงานในเรือประมงให้เป็นปัจจุบัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๘ ส่งเสริมและพัฒนาการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการปราบปรามการแสวงประโยชน์ทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ต การสืบสวนสอบสวนเพื่อให้ได้มาซึ่งเส้นทางการเงินและทรัพย์สิน

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘

การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑. จุดมุ่งเน้น

การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การสกัดกั้นยาเสพติด และปราบปรามขบวนการการค้ายาเสพติด ตลอดจนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้เกิดการยอมรับจากสังคม

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ผลสัมฤทธิ์ ประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการป้องกันจากยาเสพติด

ตัวชี้วัด สัดส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง ๘ คน ต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ การสกัดกั้นและปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถสกัดกั้นยาเสพติด ปราบปราม และทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ ด้วยมาตรการทางทรัพย์สิน

ตัวชี้วัดที่ ๑ คดียาเสพติดที่มีการสืบสวนขยายผลจากการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

ตัวชี้วัดที่ ๒ การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนเปรียบเทียบกับปริมาณที่จับกุมยาเสพติดทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

เป้าหมายที่ ๓ ผู้เสพยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม และไม่หวนกลับเข้าสู่วงจรยาเสพติด

ผลสัมฤทธิ์ ผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตัวชี้วัด ผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ จากปี ๒๕๖๔ ในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มีภูมิคุ้มกันและสถานะแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างพื้นที่ปลอดภัยและลดความต้องการยาเสพติด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ สร้างภูมิคุ้มกันระดับบุคคล ด้วยการเสริมสร้างทัศนคติและความรู้เท่าทันยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ทั้งรูปแบบ เนื้อหา วิธีการ และช่องทางการสื่อสาร และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายในทุกขั้นตอน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ สร้างความเข้มแข็งในสถาบันครอบครัวและชุมชน เพื่อเป็นกลไกป้องกันยาเสพติด และดูแลประคับประคองกลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยง เพื่อลดโอกาสการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน พัฒนา เสริมสร้างกลไก เครือข่ายทางสังคมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน พัฒนาปัจจัยบวก และควบคุมปัจจัยเสี่ยงเพื่อให้สังคมเกิดสถานะแวดล้อมที่ปลอดภัยจากยาเสพติด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ เฝ้าระวัง ป้องกัน และสร้างความรู้เท่าทันยาเสพติดบนพื้นที่เสมือน (Cyber Space)

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การลดอุปทานยาเสพติดและปราบปรามเครือข่ายยาเสพติด/องค์กรอาชญากรรม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ สกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติดตั้งแต่พื้นที่ชายแดนไม่ให้เข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศ และไม่ให้ประเทศไทยเป็นทางผ่านในการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดและเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ ด้วยมาตรการทางทรัพย์สินอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นธรรมตลอดจนดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างจริงจัง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ พัฒนาเทคโนโลยีและฐานข้อมูล เพื่อใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวังการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการลักลอบจำหน่ายยาเสพติด และประโยชน์ทางเทคโนโลยีในการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ พัฒนาระบบการข่าวและการแจ้งเตือนข้อมูลเครือข่ายการค้ายาเสพติดเพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการจับกุมและสกัดกั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖ ลดวงจรค้ายาเสพติดในระดับผู้ค้ายาเสพติดรายย่อย และลงโทษผู้ต้องหา คดียาเสพติดรายย่อยตามลักษณะและพฤติกรรมความผิด

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การสร้างความสมดุลบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนในการบำบัดฟื้นฟู และการผนวกสู่สังคมได้อย่างปกติสุข

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ลดความเป็นอาชญากรรม ปรับเปลี่ยนมุมมองทางสังคมต่อผู้ที่ติดยาเสพติด มองผู้เสพเป็นผู้ป่วยที่ควรได้รับการบำบัดรักษา และดูแลช่วยเหลือ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ยึดหลักทางสาธารณสุขเป็นแนวทางนำในการลดอุปสงค์ยาเสพติด โดยใช้ระบบสมัครใจของผู้เสพ รวมถึงการพัฒนาระบบการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ที่ติดยาเสพติดให้มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพในทุกกระบวนการ โดยมุ่งเน้นป้องกันการกลับมาติดยาเสพติดซ้ำ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ เสริมสร้างโอกาสและทางเลือกของผู้เสพยาเสพติด ภายหลังการเข้ารับการบำบัดให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข มีศักดิ์ศรีบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน และไม่ถูกตีตราหรือเลือกปฏิบัติ

กลยุทธ์หลักที่ ๔ การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑ เสริมสร้างและยกระดับความร่วมมือด้านยาเสพติด ทั้งการป้องกันปราบปราม และบำบัดฟื้นฟูผู้ก่อการกระทำความผิดระหว่างประเทศ ประเทศในภูมิภาคอาเซียน และนานาชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๒ พัฒนาขีดความสามารถให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และการพัฒนาบุคลากรด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๓ เสริมสร้างการใช้กลไกคณะทำงานร่วมด้านความมั่นคง เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคีในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ และการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑. จุดมุ่งเน้น

การจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน ให้สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และยั่งยืน

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย การยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่เกิดขึ้น และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน (Compound Hazards) ไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถจัดการความเสี่ยง พร้อมทั้งรับมือและลดผลกระทบจากสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่ ๑ อัตราการเสียชีวิตจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

ตัวชี้วัดที่ ๓ อัตราการเสียชีวิตจากภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ (อัคคีภัย) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

ตัวชี้วัดที่ ๔ การแจ้งเตือนสาธารณภัยล่วงหน้าได้ทันสถานการณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด (เฉพาะภัยธรรมชาติ ๔ ภัย ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม และสึนามิ) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๘ ของการเกิดภัยดังกล่าวทุกปี

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น และป้องกันความเสี่ยงใหม่ให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงภัยซ้ำซ้อน โดยเฉพาะอุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม

สึนามิ และอัคคีภัย หรือเหตุอื่นใดซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อาทิ ภัยจากสารเคมีรั่วไหล และปัญหาน้ำมันรั่วไหลในทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาระบบคลังข้อมูลความเสี่ยงสาธารณสุขแห่งชาติให้ทันสมัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน โดยมีการแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงาน การประสานแลกเปลี่ยน และบูรณาการข้อมูลร่วมกันด้วยเทคโนโลยี เพื่อนำมาวางแผนตัดสินใจเชิงนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงการแจ้งเตือนภัย พร้อมทั้งการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ของทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ รวมถึงการรับรู้และตระหนักรู้การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขที่ถูกต้องให้กับทุกภาคส่วน ทั้งมิติการวิเคราะห์ภัยที่อาจเกิดขึ้น ความล่อแหลมในพื้นที่ และประเมินสภาพความเปราะบางที่อาจก่อให้เกิดอันตรายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ พัฒนาแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขในทุกระดับ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสากล โดยให้ความสำคัญกับการระดมทรัพยากรเข้าพื้นที่ประสบภัย การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะของประเทศ การจัดการพื้นที่ตามระบบผังเมือง ระบบประกันภัย การฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข การอพยพและศูนย์พักพิงชั่วคราว การบริหารความต่อเนื่อง โดยให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการประเมินความเสี่ยงด้วย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรและการสร้างแรงจูงใจในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขของภาคีเครือข่าย ภาคประชาชน อาสาสมัคร และอื่น ๆ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖ ส่งเสริม พัฒนา ต่อยอดงานวิจัยและองค์ความรู้ โดยประยุกต์ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการจัดตั้งสถาบันด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขของประเทศ เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญและความเป็นมืออาชีพให้มีทักษะ ความรู้ และสมรรถนะด้านการจัดการความเสี่ยงสาธารณสุข ตลอดจนยกระดับศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขของประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๗ ส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงสาธารณสุข และการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมให้ครอบคลุมมิติการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การจัดการสาธารณสุขให้มีมาตรฐานตามหลักสากล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ เสริมสร้างการจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการให้เป็นไปตามมาตรฐานในการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน โดยเร่งกระบวนการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณสุข การใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System: ICS) และการใช้วงเงินทศรพระราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ กำหนดแนวทางการปฏิบัติร่วมของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Emergency Operation Center: EOC) ให้เป็นระบบมาตรฐานหลักสากล และหลักธรรมาภิบาล เพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข การเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณสุข และการฟื้นฟูพื้นฐานข้อมูลความเสียหายและความต้องการของประชาชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ พัฒนาระบบการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานในการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่มีแนวโน้มขยายขอบเขตไปสู่การจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ขึ้นไปให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ พัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นวัตกรรม แบบจำลองการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก (Data Analytics and Big Data) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) รวมถึงเสริมสร้างความตระหนักรู้และการตอบสนองต่อการแจ้งเตือนภัยของชุมชนและประชาชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบรรเทาทุกข์และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ทัวถึง และเป็นธรรม

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐

การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์

๑. จุดมุ่งเน้น

ประเทศไทยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ การยกระดับมาตรฐานรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และลดการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาคความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย ประเทศไทยมีความพร้อมต่อการป้องกัน รับมือความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์และอาชญากรรมทางไซเบอร์

ผลสัมฤทธิ์ หน่วยงานระดับชาติ กลุ่มภารกิจหรือให้บริการโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ และระดับหน่วยงานมีความพร้อมและมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ ที่เท่าทันเหตุการณ์สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงมีกลไกและแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์ และการพัฒนาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์

ตัวชี้วัดที่ ๑ การพัฒนาระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้สอดคล้องมาตรฐานสากล เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ การแก้ไขเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๓ การจัดทำหรือพัฒนากลไก มาตรการ และแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงการพัฒนาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๖๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๔ สถิติคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางไซเบอร์ลดลงร้อยละ ๓๐ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่กระทบต่อระบบโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ เสริมสร้างศักยภาพของกลไกและหน่วยงานระดับชาติ ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (National Computer Emergency Response Team: NCERT) และศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (Sectorial CERT) โดยมีการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และแก้ไขเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมให้หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศมีมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติในการป้องกัน รับมือ ลดความเสี่ยง รักษา และฟื้นฟูความเสียหายจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เท่าทันต่อเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ บูรณาการความร่วมมือภายในประเทศระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ทั้งฝ่ายทหาร พลเรือน ตำรวจ ภาคเอกชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง เพื่อป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ รวมถึงสงครามไซเบอร์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ข่าวกรอง และความรู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในทุกระดับ เพื่อให้สามารถป้องกัน ลดความเสี่ยง รวมถึงรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศได้อย่างทัน่วงที

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล และหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งพัฒนาทักษะความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ หรือบุคลากรของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖ ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของภัยคุกคามทางไซเบอร์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แก่องค์กรและบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ไซเบอร์เป็นช่องทางในการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนากลไก มาตรการ และแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามที่ครอบคลุมถึงการพัฒนาการเฝ้าระวังความเสี่ยงในการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ การแจ้งเตือนเพื่อลดความเสี่ยงการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงการติดตาม วิเคราะห์ และการประมวลผลข้อมูล ตลอดจนพัฒนาการสืบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมความร่วมมือหรือให้ความช่วยเหลือระหว่างหน่วยงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ร่วมกัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ เสริมสร้างความตระหนักรู้และพัฒนาขีดความสามารถแก่องค์กรและบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ในการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางไซเบอร์

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑

การป้องกันและแก้ไขปัญหាក่อการร้าย

๑. จุดมุ่งเน้น

ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย มีขีดความสามารถในการตอบโต้ และมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้าย

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย

ผลสัมฤทธิ์ หน่วยงานทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติมีขีดความสามารถในการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยก่อการร้ายเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด การดำเนินการมาตรการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนเชิงป้องกันภัยก่อการร้าย อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย

ผลสัมฤทธิ์ หน่วยงานสามารถระงับเหตุจากการก่อการร้ายได้ทันการณ์ และลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ได้รับผลกระทบให้น้อยที่สุด

ตัวชี้วัด การพัฒนาศักยภาพของระบบที่ตอบสนองต่อการระงับเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย และควบคุมสถานการณ์การก่อการร้าย อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๓ ประเทศไทยมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่สภาวะปกติ

ผลสัมฤทธิ์ เหยื่อและผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อการร้ายได้รับการช่วยเหลือเยียวยาอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพื้นที่ประสบภัยจากการก่อการร้ายมีการฟื้นตัวให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว และปลอดภัยกว่าเดิม

ตัวชี้วัด การวางระบบฟื้นตัวจากภัยก่อการร้าย อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และสามารถฟื้นฟูจากเหตุก่อการร้ายได้

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและข่าวกรองด้านการก่อการร้าย ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นความถูกต้อง รวดเร็ว และความน่าเชื่อถือ เพื่อเอื้ออำนวยให้มีข้อมูล ที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเชิงนโยบาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ป้องกันการเดินทางผ่านเข้าและออกของนักรบก่อการร้ายต่างชาติ โดยเสริมสร้างการบริหารจัดการระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ รับมือกับการเผยแพร่ลัทธิและแนวคิดที่ยึดหลักความรุนแรงทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการป้องกันและยับยั้งแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ ปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและพื้นที่เปราะบาง โดยเฉพาะการรักษา ความปลอดภัยสถานที่ราชการ สถานที่สำคัญ และบุคคล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ต่อด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับกระบวนการสืบสวนสอบสวนทางการเงิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖ จัดทำระบบฐานข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้าน การก่อการร้ายระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๗ พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการดำเนินการในกรอบนโยบายและกรอบกฎหมาย พร้อมทั้งสร้างการตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของ ภาคเอกชนและภาคประชาชนในการป้องกันภัยก่อการร้าย

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนากลไกการรับมือขณะเกิดเหตุก่อการร้ายให้เป็นเอกภาพ โดยเฉพาะ บุคคลแรกหรือหน่วยงานแรก (First Responder) ที่ต้องเข้าถึงที่เกิดเหตุ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมความร่วมมือกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในคดีที่เกี่ยวข้องกับ การก่อการร้ายกับหน่วยงานภายในประเทศและหน่วยงานต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยแลกเปลี่ยน และพัฒนาองค์ความรู้และการฝึกซ้อมร่วมกันกับหน่วยงานภายในประเทศหรือต่างประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ พัฒนาระบบการแจ้งเตือน การสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ต่อ เหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย เพื่อสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การเสริมสร้างการฟื้นตัวภายหลังเกิดเหตุวิกฤตก่อการร้ายให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ฟื้นฟูระบบการทำงานของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่ได้รับผลกระทบ หรือผลกระทบจากการก่อเหตุก่อการร้าย เพื่อให้ประชาชนสามารถกลับมาใช้ชีวิตปกติประจำวันได้โดยเร็วที่สุด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ จัดทำ พัฒนา วางระบบกลไก และหลักเกณฑ์การประเมินความเสียหาย ความต้องการความช่วยเหลือ และดำเนินการเยียวยาแก่เหยื่อ ครอบครัวของเหยื่อ และผู้ได้รับผลกระทบ จากการก่อเหตุก่อการร้าย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา เพื่อป้องกันการแพร่กระจายแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง ผู้ที่เคยได้รับการบ่มเพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยม ความรุนแรง และผู้เคยกระทำผิดฐานการก่อการร้าย

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒

การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

๑. จุดมุ่งเน้น

ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ มีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน รวมทั้งรักษาผลประโยชน์แห่งชาติบริเวณลุ่มน้ำโขงและความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน

๒. ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมายที่ ๔ ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

● ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๔ แผนย่อยการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ

เป้าหมาย ๑. ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกได้ทุกรูปแบบสูงขึ้น

๒. ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน

● ประเด็นการต่างประเทศ

แผนย่อยที่ ๑ แผนย่อยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ

เป้าหมาย ๑. ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกได้ทุกรูปแบบสูงขึ้น

๒. ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ ประเทศไทยสามารถรักษาความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทยอย่างมีดุลยภาพ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ และแสดงท่าทีอย่างเหมาะสมผ่านกลไกความร่วมมือหรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทย

ตัวชี้วัด ประเทศไทยมีปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอกับ ๔ กลุ่มประเทศเหล่านี้ อย่างน้อยกลุ่มละ ๑ ครั้งต่อปี ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ ประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มที่ ๒ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร และ

ออสเตรเลีย กลุ่มที่ ๓ จีนและรัสเซีย กลุ่มที่ ๔ ประเทศอื่น ๆ ที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์กับไทย ได้แก่ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย แอฟริกาใต้ บราซิล ตุรกี ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และอิสราเอล

เป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยมีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ผลสัมฤทธิ์ ข้อตกลงหรือข้อปฏิบัติร่วมกันของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ในเรื่องการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่สำคัญในภูมิภาค

ตัวชี้วัด ความสำเร็จของไทยในการผลักดันให้ข้อเสนอในประเด็นความมั่นคงที่ไทย ให้ความสำคัญปรากฏในเอกสารผลลัพธ์การประชุมในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสขึ้นไปของกลไกภายใต้ประชาคม การเมืองและความมั่นคงอาเซียน อย่างน้อย ๑ ฉบับต่อปี

เป้าหมายที่ ๓ ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และสามารถรักษา ความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน

ผลสัมฤทธิ์ การได้รับผลประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และประเทศ รอบบ้านของไทย

ตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนลุ่มน้ำเชิงรุกระดับภูมิภาค (Proactive Regional Planning) เพื่อบริหารทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดที่ ๒ ไทยสามารถจัดทำผลลัพธ์ด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงที่เป็นรูปธรรม (key deliverables) ในกรอบหรือกับประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงได้อย่างน้อยปีละ ๓ ประเด็น หรือ ๑๕ ประเด็น ภายในปี ๒๕๗๐

๓. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ ทบทวนและกำหนดแนวทางท่าทีของไทยต่อประเทศมหาอำนาจ ประเทศหรือกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญทางยุทธศาสตร์ และประเทศที่มีบทบาทด้านการเมือง ความมั่นคง การทหาร และเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาค เพื่อปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติของไทย และรักษาดุลยภาพ ความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ รักษาความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับประเทศหรือกลุ่มประเทศ ที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ไทยสามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนแนวทางการรักษา ดุลยภาพระหว่างประเทศของไทยได้ทันทั่วทั้งที่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ ส่งเสริมการจัดตั้งหรือขับเคลื่อนกลไกหารือด้านความมั่นคงระหว่างไทย กับประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างบทบาทของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ เสริมสร้างบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในการรักษาสันติภาพและ การแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติวิธีเพื่อเสถียรภาพความมั่นคงของอาเซียน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย และเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค โดยผลักดันความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระดับภูมิภาค อาทิ ประเด็นโจรสลัดและการปล้นเรือใช้อาวุธ ประเด็นการต่อต้านยาเสพติดและสินค้าผิดกฎหมาย ประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ประเด็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ ประเด็นหมอกควันข้ามแดน และประเด็นโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ ดำเนินการสร้างควมไว้วางใจและการทูตเชิงป้องกันระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ เสริมสร้างศักยภาพปฏิบัติการทางทหารร่วมกับอาเซียนในภารกิจที่มีใช้ด้านสงคราม อาทิ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ (Humanitarian Assistance and Disaster Relief: HADR) การแพทย์ทหาร (Military Medicine: MM) และการต่อต้านการก่อการร้าย (Counter Terrorism: CT) ผ่านการแลกเปลี่ยนความร่วมมือและข้อมูลร่วมกัน

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การส่งเสริมความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศรอบบ้าน และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางการปฏิบัติที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ความร่วมมือที่สร้างสรรค์ และความยั่งยืนร่วมกัน อันส่งผลให้อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงเป็นอนุภูมิภาคแห่งความร่วมมือ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ผลักดันกลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงที่สำคัญ อาทิ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเด็นยาเสพติด ประเด็นการค้ามนุษย์ และประเด็นการบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่และโรคระบาดข้ามพรมแดน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อสร้างดุลยภาพที่สร้างสรรค์และรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔ เสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคง รวมถึงการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านภายใต้กลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงทุกระดับ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุน และใช้ความเข้มแข็งของความร่วมมือระดับประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคเอกชน และสมาคมมิตรภาพ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมที่นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงการต่างประเทศ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓

การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

๑. จุดมุ่งเน้น

การเตรียมความพร้อม และเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่ ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมและการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการแพทย์รองรับ ภาวะวิกฤต

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ ระบบสาธารณสุขมีความพร้อมในการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) โรคติดต่อและการระบาด ๒) โรคและภัยที่เกิดจากสารเคมี ๓) โรคและภัยสุขภาพที่เกิดจาก กัมมันตภาพรังสีและนิวเคลียร์ ๔) โรคที่เกิดจากการบาดเจ็บและอุบัติเหตุ และ ๕) โรคและภัยสุขภาพอันเกิดจาก ภัยธรรมชาติ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยมีการเตรียมความพร้อมเพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน สาธารณสุขกับทุกภาคส่วน รองรับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

ตัวชี้วัดที่ ๑ หน่วยงานด้านสาธารณสุขทั้งส่วนกลางและระดับภูมิภาค มีแผนเผชิญเหตุเพื่อรองรับ ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขทั้ง ๕ ด้าน ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ การฝึกซ้อมเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เป็นประจำทุก ๒ ปี

เป้าหมายที่ ๒ ระบบสาธารณสุขมีศักยภาพการเผชิญเหตุและการบริการด้านการแพทย์ในภาวะฉุกเฉิน

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรค จัดการภัยคุกคามสุขภาพ และดูแลประชาชนเมื่อเกิดภาวะสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่

ตัวชี้วัดที่ ๑ ความสำเร็จของการมีระบบรองรับการบริหารจัดการเฝ้าระวัง คัดกรอง และตรวจ วินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพ เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินระดับเขตสุขภาพ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ ระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง ในภาวะวิกฤตจากการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพ ได้แก่ ๑) เขตสุขภาพมีระบบบริหารจัดการเตียง เพื่อรองรับผู้ป่วยวิกฤตในภาวะฉุกเฉิน ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และ ๒) เขตสุขภาพมีระบบบริหารจัดการ

ทรัพยากรทางการแพทย์ การสำรองยา และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นให้สามารถใช้งานได้อย่างน้อย ๒ เดือน เพื่อให้สามารถเผชิญเหตุได้อย่างรวดเร็ว ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๓ เขตสุขภาพมีแนวทางการระดมสรรพกำลังบุคลากรเพื่อดูแลประชาชนยามวิกฤต ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๓ ระบบสาธารณสุขของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถผลิตยาและเวชภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขได้ทั้งห่วงโซ่อุปทาน

ตัวชี้วัดที่ ๑ มูลค่าการสนับสนุนการผลิตยาและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

ตัวชี้วัดที่ ๒ การจัดทำข้อมูลห่วงโซ่อุปทานของการผลิตยาและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ (Resource Mapping) ที่ใช้ในภาวะฉุกเฉินเป็นประจำทุก ๒ ปี

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพและการเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์และสาธารณสุขรองรับภาวะสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ วางแผนและดำเนินการตามแผนการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไข ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาการเตรียมความพร้อมและการบริหารจัดการความเสี่ยงของโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพทั้ง ๕ ด้านแก่บุคลากร

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ สร้างความเข้มแข็งของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขทั้ง ๕ ด้าน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ เสริมสร้างสวัสดิภาพและมาตรการคุ้มครองแก่บุคลากรการแพทย์เพื่อลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์และสาธารณสุขให้สอดคล้องกับกฎอนามัยระหว่างประเทศ และวาระความมั่นคงด้านสุขภาพโลก

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาระบบและบริการทางการแพทย์ในภาวะฉุกเฉิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนาระบบบัญชาการเหตุการณ์และการจัดการด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อความเป็นเอกภาพของการปฏิบัติงานในสถานการณ์ฉุกเฉิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมศักยภาพของระบบวินิจัย การรักษาพยาบาลและการจัดการทรัพยากร รวมถึงระบบสำรองเวชภัณฑ์ให้สามารถเผชิญเหตุได้อย่างรวดเร็ว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ พัฒนาเครือข่ายและกลไกเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งระดับประเทศและนานาชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ ส่งเสริมการฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุและการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่บนแนวทางที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ เตรียมแผนฟื้นฟูหลังการเกิดภาวะสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่ร่วมกับทุกภาคส่วน

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การส่งเสริมการวิจัย พัฒนานวัตกรรมและผลิตยา รวมถึงอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศ ลดการพึ่งพาต่างประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ยกระดับขีดความสามารถในการผลิตยา และอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาระบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานให้มั่นคงสามารถผลิตยาและเวชภัณฑ์ในภาวะฉุกเฉินได้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย พัฒนายาและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจรในประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔ จัดทำระบบฐานข้อมูลและแผนที่ทรัพยากรเพื่อการเผชิญเหตุยามฉุกเฉิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้สู่ระดับสากล

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงสาธารณสุข

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔

การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

๑. จุดมุ่งเน้น

การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมเพื่อป้องกัน และตอบสนองต่อภัยคุกคาม รวมทั้งการบูรณาการทรัพยากรของประเทศเพื่อใช้ในการเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมายที่ ๓ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

● ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๓ แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

เป้าหมาย กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้นไปที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมสำหรับการระดมทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อใช้ในกรณีประเทศเผชิญกับภัยคุกคามหรือวิกฤตการณ์ระดับชาติ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยมีความพร้อมในการระดมทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อใช้ในกรณีประเทศเผชิญกับภัยคุกคาม รวมถึงเมื่อประเทศเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติ

ตัวชี้วัด การพัฒนาศักยภาพของกลไก การบริหารจัดการ และความพร้อมของทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อใช้สำหรับการระดมทรัพยากรในกรณีที่ประเทศเผชิญกับภัยคุกคามหรือวิกฤตการณ์ระดับชาติ ร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

ผลสัมฤทธิ์ กลไกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีศักยภาพในการตอบสนอง ระวังเหตุ และควบคุมวิกฤตการณ์ระดับชาติ เพื่อลดความรุนแรงของผลกระทบและความเสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การเสริมสร้างศักยภาพการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับภัยคุกคาม และวิกฤตการณ์ระดับชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ จัดทำ ทบทวน และปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการในด้านที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้เอื้อต่อการบริหารจัดการเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ทบทวนและพัฒนากลไกการบริหารจัดการ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับอำนาจการ และระดับปฏิบัติการ ให้สามารถปฏิบัติการกิจร่วมกันได้อย่างประสานสอดคล้องเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหา ภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการวิจัยและพัฒนา ร่วมกัน ตลอดจนแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในระดับมาตรฐานสากล ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยคุกคามและการบริหารวิกฤตการณ์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ ทั้งในก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ โดยการพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ ทรัพยากรทุกประเภท เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สามารถเตรียมพร้อมรับมือได้แบบทันเวลา เพื่อให้สามารถรองรับภัยคุกคามและวิกฤตการณ์ระดับชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ส่งเสริมการบริหารจัดการพลังงาน ด้วยการพัฒนาแหล่งพลังงาน ที่มีการผลิตและใช้พลังงานทดแทนในประเทศ อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานชีวมวล พลังงานน้ำ รวมถึงควรมีการศึกษาความเป็นไปได้การใช้พลังงานนิวเคลียร์ ตลอดจนสนับสนุนความร่วมมือด้านพลังงาน กับต่างประเทศ และส่งเสริมพัฒนาต่อยอดการวิจัยด้านพลังงานนำไปสู่การสร้างความรู้การใช้พลังงาน แก่ผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชน รวมทั้งให้มีการจัดเตรียมแผนเตรียมพร้อมและแผนบริหาร วิกฤตการณ์ความมั่นคงด้านพลังงาน เพื่อไม่ส่งผลกระทบต่อภาคพลังงานในประเทศตั้งแต่ในภาวะปกติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖ เสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยมุ่งเน้นการมีอาหารที่เพียงพอ ปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการและสามารถเข้าถึงอาหารได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะมีคลังอาหารสำรอง กรณีฉุกเฉิน ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งให้มีการจัดเตรียม แผนเตรียมพร้อมและแผนบริหารวิกฤตการณ์ความมั่นคงด้านอาหาร เพื่อไม่ส่งผลกระทบต่อภาคอาหาร ในประเทศตั้งแต่ในภาวะปกติ

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การจัดการทรัพยากรเพื่อเตรียมพร้อมรองรับภัยคุกคามทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนาประสิทธิภาพในการประเมินความต้องการใช้ทรัพยากรที่มีความจำเป็น ในการรองรับเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติ และจัดหาทรัพยากรให้มีความพร้อมต่อการปฏิบัติการกิจ รวมถึงรวบรวมข้อมูลแหล่งที่มาและบัญชีทรัพยากร ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น อย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนากลไก ระบบการสั่งการ และการบูรณาการในการระดม จัดสรร และถ่ายโอนทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติการกิจเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ ภาวะวิกฤตระดับชาติได้อย่างทันทั่วทั้ง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการเรียนรู้และฝึกทักษะที่สำคัญและจำเป็น ต่อการปฏิบัติการกิจเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติ เพื่อให้บุคลากร ตั้งแต่วิชาการจนถึงระดับปฏิบัติ ทั้งในภาครัฐและเอกชนให้สามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้อย่างสม่ำเสมอ

ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างบุคลากรทุกภาคส่วน เพื่อเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ และทักษะที่สำคัญ

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ กำหนด ทบทวน และพัฒนาหลักเกณฑ์หรือแนวทางการวิเคราะห์และประเมินระดับความรุนแรงของภัยคุกคาม รวมถึงการเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติของประเทศ เพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ จัดทำ ทบทวน และปรับปรุงแผน คู่มือ แนวทาง หรือแนวปฏิบัติในการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการถ่ายทอดข้อมูลไปสู่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ พัฒนาขีดความสามารถในการประเมินและติดตามสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงในการเข้าสู่ภาวะวิกฤตการณ์ระดับชาติ การแจ้งเตือนภัย การประสานงานระหว่างหน่วยงานและผู้ปฏิบัติการกิจ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเมื่อประเทศเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติไปสู่ทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔ ยกระดับการบูรณาการสำหรับบริหารจัดการภัยคุกคามในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชน ผ่านการจัดตั้งภาคีเครือข่ายความร่วมมือการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันอย่างต่อเนื่อง หรือกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่เข้มแข็งและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นองค์รวม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ จัดการฝึกการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ทั้งในระดับชาติ ระดับหน่วยงาน และระดับท้องถิ่นเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อทดสอบประสิทธิภาพและเป็นการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามได้

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕

การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ

๑. จุดมุ่งเน้น

การยกระดับระบบงานข่าวกรองแห่งชาติในการประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว พร้อมทั้งขยายเครือข่ายเฝ้าระวังเพื่อสนับสนุนงานข่าวกรอง และการวางระบบงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามที่สำคัญ

๒. ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมายที่ ๓ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

● ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๓ แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

เป้าหมาย หน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย การยกระดับระบบข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือนสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงอันจะนำไปสู่ภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ

ผลสัมฤทธิ์ กลไกระดับนโยบายของประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำรายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) ไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารและข่าวกรองที่มาจากเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนสามารถป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ได้

ตัวชี้วัดที่ ๑ รายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) เพื่อประกอบการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ รวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ การขยายเครือข่ายเฝ้าระวังตามประเด็นความมั่นคงสำคัญ/พื้นที่ความมั่นคงภายในประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๓ การมีระบบเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการข่าวเพื่อการแจ้งเตือนภัยคุกคามทางไซเบอร์ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การพัฒนาการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาขีดความสามารถในการรวบรวมและประเมินสถานการณ์ด้านการข่าว และจัดทำรายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) ในการประกอบ การตัดสินใจเชิงนโยบายให้เท่าทันพลวัตของบริบทด้านความมั่นคง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างองค์ความรู้ และสร้างความเชี่ยวชาญให้กับ บุคลากรในประชาคมข่าวกรองให้สอดคล้องกับระบบ วิธีการ และกลไกที่ถูกพัฒนาขึ้น เพื่อใช้ในการประเมินสถานการณ์ ด้านการข่าวในระยะยาว

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐให้เข้ามาเป็นหุ้นส่วน ด้านการข่าวกรอง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐเพื่อให้เข้าถึง ข้อมูลข่าวสารเชิงลึกในพื้นที่เป้าหมาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนาและขยายเครือข่ายด้านการข่าวในประเด็นความมั่นคงสำคัญ กับภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐ โดยเฉพาะภาคประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อสนับสนุนภารกิจงานด้านการรักษา ความมั่นคงปลอดภัย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ เสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายด้านการข่าวนอกภาครัฐให้มีความตระหนักรู้ และนำไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การเชื่อมโยง บูรณาการ และแจ้งเตือนข้อมูลด้านการข่าวเพื่อรักษาความมั่นคง ปลอดภัยไซเบอร์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการข่าวให้สามารถแจ้งเตือน ภัยคุกคาม และป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาระบบ กลไก การเชื่อมโยง และการบูรณาการข้อมูลด้านการข่าว เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และสามารถแจ้งเตือนภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖

การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

๑. จุดมุ่งเน้น

การจัดทำและเชื่อมโยงบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงขนาดใหญ่เชิงดิจิทัลให้สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ

๒. ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมายที่ ๕ การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๕ แผนย่อยการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

เป้าหมาย กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย การมีฐานข้อมูลหรือชุดข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคงสามารถนำไปสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงระดับชาติ

ผลสัมฤทธิ์ ระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคงเพื่อใช้สนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

ตัวชี้วัด จำนวนของประเด็นความมั่นคง และประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่นำมาเชื่อมโยง วิเคราะห์ และประมวลผลด้วยระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๒ ประเด็น

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคงเพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาระบบข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามแพลตฟอร์ม สำหรับการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ จัดทำบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงตามประเด็นความมั่นคงและประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ กำหนดโจทย์ประเด็นความมั่นคงและประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นประเด็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ จัดทำระบบเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ สำหรับแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคง

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ จัดทำแผน หรือแนวทางการขับเคลื่อนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ สร้างความร่วมมือหรือความตกลงสำหรับการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคงตามหน้าที่อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลและต้องดูแลรักษาข้อมูลให้มีความมั่นคงปลอดภัย พร้อมทั้งประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล รวมถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗

การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

๑. จุดมุ่งเน้น

การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิดของการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

เป้าหมาย พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลที่มีปัญหาความมั่นคงสำคัญเร่งด่วนลดลง

ผลสัมฤทธิ์ พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และชุมชนมีความเข้มแข็ง นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ตัวชี้วัด พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลทั้งประเทศตามที่จังหวัดประกาศมีปัญหาความมั่นคงสำคัญเร่งด่วนลดลงร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชน ให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกัน ด้านความมั่นคงในเชิงพื้นที่ โดยพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐาน และสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมของชุมชนให้น่าอยู่ ร่วมคิดร่วมทำ ช่วยเหลือ เกื้อกูล อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวม และเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบล โดยพิจารณาบนพื้นฐานประเด็นที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนความมั่นคง โดยเฉพาะความมั่นคงทางชายแดน ความมั่นคงทางทะเล ผู้หลบหนีเข้าเมือง การค้ามนุษย์ ยาเสพติด สาธารณภัย ความมั่นคงทางไซเบอร์ โรคติดต่ออุบัติใหม่ ตลอดจนประเด็นความมั่นคงในระดับพื้นที่สำคัญ อาทิ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่ ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินงานของทุกภาคส่วน ทั้งราชการ ส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาชน ที่มีความ สอดคล้องกับ บริบทความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ เพื่อป้องกัน แก้ไข และพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย โดยเฉพาะในระดับตำบลที่มีขอบเขต ของปัญหาความมั่นคงเชื่อมโยงหรือทับซ้อนกับจังหวัดใกล้เคียงที่ปรากฏปัญหาความมั่นคงเรื้อรังและไม่สามารถ ดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ด้วยกลไกระดับจังหวัดเพียงจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง จึงต้องอาศัยความร่วมมือ ในการขับเคลื่อนร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเอกภาพ

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การบริหารจัดการความมั่นคงเชิงพื้นที่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ จัดทำแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ตามที่ สภาความมั่นคงแห่งชาติให้ความเห็นชอบ เพื่อให้เกิดการขยายผลแนวคิดการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ทบทวน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร จัดการความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับการดำเนินงานในพื้นที่ โดยบูรณาการกลไกให้มี ความเป็นเอกภาพ และให้ประสานการดำเนินงานทั้งในระดับนโยบายส่วนกลางและระดับจังหวัด เพื่อกำหนด โครงการ/กิจกรรม/งบประมาณ ที่เกื้อกูลกันในพื้นที่ตำบลเป้าหมายเดียวกัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ พัฒนาและเสริมสร้างแนวทางการประเมินระดับความรุนแรงของ ภัยคุกคามความมั่นคงเชิงพื้นที่ โดยมีหลักเกณฑ์กลางตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนดในการประเมิน สถานการณ์และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาความมั่นคงในระดับพื้นที่ รวมทั้งนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ในการรวบรวมข้อมูลระดับความรุนแรงของภัยความมั่นคงดังกล่าว และใช้ประโยชน์ในการประมวลผล หาพื้นที่เป้าหมายเรื้อรัง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ พัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจงานความมั่นคงเชิงพื้นที่ โดยมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงานความมั่นคงในระดับพื้นที่ ให้สามารถดำเนินงานอย่างถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งสามารถถ่ายทอดและขยายผลองค์ความรู้ไปสู่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ พัฒนาเครือข่ายการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงรุกในระดับพื้นที่ ทั้งภาครัฐ และนอกภาครัฐให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสานการดำเนินการ และสะท้อนความต้องการจากระดับพื้นที่ สู่ระดับนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖ พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเชิงพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลการดำเนินการทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และปัญหาอุปสรรค เพื่อให้การประมวลผลในภาพรวมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ครบถ้วน และรอบด้าน ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับ รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย การดำเนินงานเชิงพื้นที่แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างชัดเจน

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

ส่วนที่ ๕

การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล

๑. ภาพรวมการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ รองรับการดำเนินการแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยเป็นนโยบายและแผนการขับเคลื่อนของประเทศในมิติด้านความมั่นคงในเชิงลึกให้เห็นผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในห้วง ๕ ปี (เป้าหมายระยะปานกลาง) และใช้เป็นกรอบทิศทางเชิงนโยบายควบคู่ไปกับการดำเนินการร่วมกับแผนระดับที่ ๒ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ให้มีการขับเคลื่อนไปในคราวเดียวกัน โดยให้หน่วยงานของรัฐนำไปจัดทำแผนระดับที่ ๓ โดยจะต้องถ่ายทอดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ที่กำหนดไว้เป็นแนวทางการจัดทำและขับเคลื่อนให้เห็นผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมในห้วงระยะเวลา ๕ ปี

การจัดทำแผนระดับที่ ๓ ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จะเป็นกลไกสำคัญในการแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐในแต่ละปีงบประมาณ และห้วง ๕ ปี อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามที่กำหนดตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ)

แนวทางการขับเคลื่อน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลมุ่งเน้นการบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วนตามแนวทางบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) และแนวทางบูรณาการการทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวม จึงกำหนดให้มีการบูรณาการทั้งในเชิงโครงสร้างและกลไก การถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดลงสู่ระดับหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงให้การดำเนินการมีทิศทางเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน รวมทั้งให้มีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อนที่ชัดเจน ซึ่งจะส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันในลักษณะประสานเชื่อมโยงแบบเครือข่าย รวมทั้งให้นำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นกรอบทิศทางการจัดสรรงบประมาณภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีของประเทศ

ด้วยเหตุนี้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จึงนำหลักการบริหารงานคุณภาพ (PLAN DO CHECK ACT: PDCA) มาใช้ในกระบวนการทำงานให้เป็นระบบมากขึ้นตามแนวทางวงจรมีนโยบายให้สามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒. แนวทางการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล

ยึดหลักการบริหารงานคุณภาพ (PLAN DO CHECK ACT: PDCA) เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงาน “ตั้งเป้า ปฏิบัติ ตรวจสอบ ปรับปรุง” โดยครอบคลุมการดำเนินงาน ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (PLAN) ให้กลไกการบริหารจัดการ ทั้งเชิงแผนยุทธศาสตร์และเชิงภารกิจ วางแผนร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยให้ภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาคประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล โดยนำสาระสำคัญของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่มีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ และผลสัมฤทธิ์ของ ๑๗ นโยบาย

และแผนความมั่นคง ไปถ่ายทอดในการจัดทำแผนระดับที่ ๓ และวางแผนจัดทำคำของบประมาณตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

๒.๒ การปฏิบัติ (DO) ให้กลไกการบริหารจัดการ ทั้งเชิงแผนยุทธศาสตร์และเชิงภารกิจ ดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และหน่วยงานของรัฐจัดทำแผนระดับที่ ๓ ตามภารกิจที่รับผิดชอบรองรับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่ต้องมีการวัดผลสำเร็จของการดำเนินงานด้วยการถ่ายทอดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม ทั้งในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในทุกระบวนการของวงจรหลักการบริหารงานคุณภาพ โดยมีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน มีบทบาทหน้าที่ในการเป็นหน่วยประสานงานกลาง (Focal Point) เพื่อบูรณาการขับเคลื่อน ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ผ่านการติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และประเมินผลสำเร็จขั้นต้นของการแปลงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ

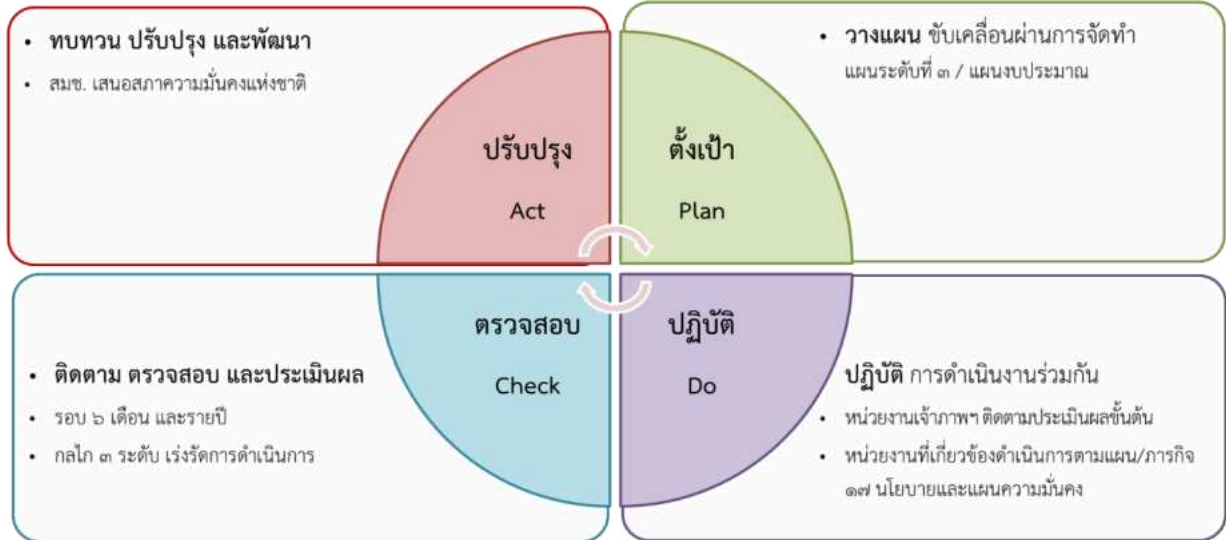
๒.๓ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (CHECK) ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน ดำเนินการประมวลข้อมูลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อรายงานผลการดำเนินงานเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยใช้ประโยชน์จากระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform: eMENSCR) ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับการติดตามผลการดำเนินการเพื่อแจ้งเตือนล่วงหน้าในกรณีประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการ หรือต้องเร่งแก้ไขให้เท่าทันต่อสถานการณ์ และจำเป็นต้องปรับแผนการดำเนินการประจำปี/แผนงบประมาณ โดยขั้นตอนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล แบ่งออกเป็น ๒ หัวงสำคัญ ดังนี้

๒.๓.๑ การติดตามความคืบหน้าการดำเนินการรอบ ๖ เดือน เพื่อติดตามประเมินผลในระหว่างที่แผนงานและโครงการต่าง ๆ อยู่ระหว่างการดำเนินการ เพื่อตรวจติดตามว่าการดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กรอบระยะเวลา และการสำรวจปัญหาอุปสรรคที่อาจส่งผลให้การดำเนินการล่าช้าหรือไม่สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

๒.๓.๒ การประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานรายปี และราย ๕ ปี เป็นการประเมินผลว่าแผนงานและโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จสามารถบรรลุเป้าหมาย ผลผลิต และผลลัพธ์ตามที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ทั้งในระหว่างและหลังจากสิ้นสุดแผน ตลอดจนประเมินผลกระทบที่เป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคงที่เกิดเนื่องมาจากการดำเนินงานที่สำคัญภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ตลอดจนความสามารถในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ การรายงานผลสัมฤทธิ์ให้เสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติรับทราบ พร้อมทั้งเผยแพร่ผลการดำเนินงานที่สำคัญให้สาธารณชนรับทราบ และจัดให้มีช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วน เพื่อเป็นประโยชน์ในการทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการดำเนินงาน

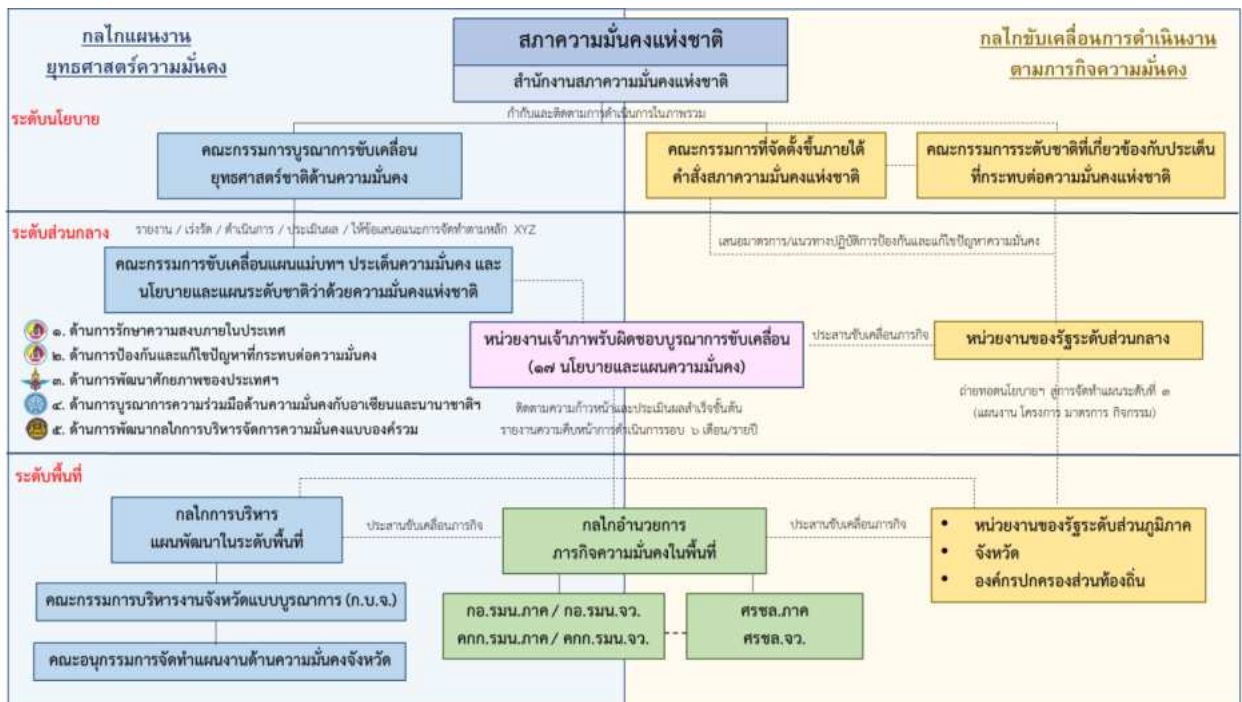
๒.๔ การทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการดำเนินงาน (ACT) ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ วิเคราะห์และประมวลข้อมูลรายงานให้สภาความมั่นคงแห่งชาติรับทราบ สำหรับกรณีที่สถานการณ์ของโลก

หรือสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไป จนไม่สามารถหรือไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามเป้าหมาย นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) หรือการปรับรายละเอียดของ กลไกการบริหารจัดการ หรือการขับเคลื่อนการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่อำนาจต่อไป

๓. กลไกการบริหารจัดการ

กลไกการบริหารจัดการมีความสำคัญในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (PLAN DO CHECK ACT: PDCA) ทั้ง ๔ ขั้นตอน เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงาน “ตั้งเป้า ปฏิบัติ ตรวจสอบ ปรับปรุง”

๓.๑ สถานการณ์มั่นคงแห่งชาติ (นายกรัฐมนตรี/ประธานสถานการณ์มั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน) เป็นกลไกหลักในการกำกับและติดตามการดำเนินการในภาพรวมของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) รวมถึงการพิจารณาปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการ และการขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๓.๒ กลไกแผนงานยุทธศาสตร์ความมั่นคง เป็นกลไกหลักสำคัญที่สถานการณ์มั่นคงแห่งชาติจัดตั้งขึ้นเพื่อผลักดันการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล โดยถ่ายทอดแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนระดับที่ ๒ (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และ ประเด็นการต่างประเทศ) ไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้าน... แผนปฏิบัติราชการ และแผนพัฒนาในระดับพื้นที่) แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๓.๒.๑ ระดับนโยบาย คือ คณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน) เป็นกลไกการขับเคลื่อน ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และเชื่อมโยงกับกลไกอื่น ๆ ด้านความมั่นคง

๓.๒.๒ ระดับส่วนกลาง คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (หัวหน้าส่วนราชการที่รับผิดชอบในแต่ละคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อย เป็นประธาน) เป็นกลไกการขับเคลื่อน ติดตาม และการรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงให้มีความเหมาะสมและเป็นเอกภาพ โดยมีการบูรณาการกลไกการดำเนินการระหว่างแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยรายงานผลเสนอคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และสถานการณ์มั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย ๕ คณะย่อย ดังนี้

๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ (เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธาน)

๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง (เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธาน)

๓) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ (ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน)

๔) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ (ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธาน)

๕) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม (เลขาธิการสถานการณ์มั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน)

๓.๒.๓ ระดับพื้นที่ ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับกลไกการบริหารแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

๑) กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานบูรณาการสำคัญในการเสนอแผนหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานด้านความมั่นคงในระดับพื้นที่ รองรับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้กลไกที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ซึ่งจะส่งผลต่อการถ่ายทอดไปสู่การจัดทำและประสานแผนพัฒนาระดับพื้นที่เป็นลักษณะแผนเดียวกัน (One Plan) ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน (แผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน) ระดับตำบล (แผนชุมชนระดับตำบล/แผนพัฒนาตำบล) ระดับอำเภอ (แผนพัฒนาอำเภอ) ระดับจังหวัด (แผนพัฒนาจังหวัด/แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/การจัดทำและบริหารงบประมาณจังหวัด) และระดับกลุ่มจังหวัด (แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด/การจัดทำและบริหารงบประมาณกลุ่มจังหวัด) รวมถึงประสานกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่รับผิดชอบการจัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พร้อมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒) **คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.)** เป็นกลไกหลักสำคัญที่เป็นแกนกลางในการผลักดันแผนงานด้านความมั่นคงในแผนพัฒนาระดับพื้นที่

๓) **คณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด** เป็นกลไกสนับสนุนในการให้ข้อเสนอแนะและบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ให้สนับสนุนและสอดคล้องประสานกันในพื้นที่เป้าหมายด้านความมั่นคงของจังหวัด โดยทุกจังหวัดมีกลไกคณะอนุกรรมการดังกล่าวที่มีองค์ประกอบ อาทิ รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย ผู้แทนกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาคหรือจังหวัด ศูนย์อำนาจการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลภาคหรือจังหวัด ภาคเอกชน ภาควิชาการประชาสังคม

๓.๓ กลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจความมั่นคง เป็นกลไกขับเคลื่อนดำเนินการของหน่วยงานที่มีภารกิจรับผิดชอบในแต่ละประเด็นความมั่นคงหรือประเด็นศักยภาพความมั่นคงภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) การจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ รวมทั้งกรณีมีเรื่องสำคัญที่เห็นควรเสนอให้กลไกสภาความมั่นคงแห่งชาติตัดสินใจ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๓.๓.๑ ระดับนโยบาย ประกอบด้วย ๒ กลไก ดังนี้

๑) **คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นภายใต้คำสั่งสภาความมั่นคงแห่งชาติ** อาทิ คณะกรรมการนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการร้อยกรองงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการประสานงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติ คณะกรรมการนโยบายวิชาการด้านความมั่นคง

๒) **คณะกรรมการระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ** อาทิ คณะกรรมการนโยบายการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ คณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ และ คณะกรรมการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

๓.๓.๒ ระดับส่วนกลาง

๑) **หน่วยงานของรัฐระดับส่วนกลาง** ให้หน่วยงานระดับกระทรวงและกรม แปลงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ อาทิ การถ่ายทอดนโยบายและแผนความมั่นคงที่มีภารกิจรับผิดชอบ การจัดทำแผนระดับที่ ๓ มาตรการ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ

๒) คณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อติดตาม ประเมิน วิเคราะห์สถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้งให้คำแนะนำ คำปรึกษา และความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือ พิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย

๓.๓.๓ **ระดับพื้นที่** คือ หน่วยงานของรัฐระดับภูมิภาค จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงหน่วยงานและ/หรือกลไกในระดับพื้นที่อื่น ๆ ที่มีการกิจเกี่ยวข้อง

๓.๔ **กลไกอำนวยการที่มีภารกิจความมั่นคงในพื้นที่** เป็นกลไกอำนวยการ ประสานงาน และสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐในภารกิจความมั่นคงในพื้นที่ ประกอบด้วย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลภาค ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลจังหวัด คณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค และคณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด

๓.๕ **กลไกสนับสนุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล** เป็นกลไกที่มีหน้าที่อำนาจและความรับผิดชอบตามกฎหมายและความเชี่ยวชาญของหน่วยงาน โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ

๓.๖ หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

๓.๖.๑ หลักเกณฑ์พิจารณากำหนดหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

๑) กำหนดให้มีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อนในทุกนโยบายและแผนความมั่นคง จำนวน ๑ หน่วยงาน เพื่อให้เกิดเอกภาพในการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๒) สอดคล้องกับภารกิจและหน้าที่อำนาจของหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญหรือความรับผิดชอบโดยตรงในแต่ละประเด็นความมั่นคงหรือประเด็นศักยภาพความมั่นคง หรือเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้

๓) เป็นหน่วยงานของรัฐ อันหมายรวมถึงหน่วยงานในกำกับของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน กรณีเป็นส่วนราชการให้ระบุเป็นระดับกระทรวง ยกเว้นกรณีที่มีภารกิจเกี่ยวข้องโดยตรงหน่วยเดียว หรือมีส่วนสำคัญอย่างชัดเจนให้ระบุเป็นระดับกรมหรือเทียบเท่า

๔) เป็นหน่วยงานเดียวกับ “แนวความคิดในการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง” ตามที่ปรากฏในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง โดยอาศัยการแบ่งมอบความรับผิดชอบให้หน่วยงานในระดับต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทั้งนี้ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการด้านสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่ เป็นประเด็นที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง จึงพิจารณาหน่วยงานที่มีภารกิจและหน้าที่อำนาจรับผิดชอบสำคัญต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนอย่างชัดเจน

๓.๖.๒ การแบ่งมอบความรับผิดชอบ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	หน่วยงานเจ้าภาพ รับผิดชอบบูรณาการ
คณะที่ ๑ : คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ	
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
คณะที่ ๒ : คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน	กระทรวงมหาดไทย
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล	ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ	กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด	กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด)
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์	สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย	สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่	กระทรวงสาธารณสุข
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่	กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	หน่วยงานเจ้าภาพ รับผิดชอบบูรณาการ
คณะที่ ๓ : คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคาม ที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ	
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติและการพัฒนาศักยภาพ การป้องกันประเทศ	กระทรวงกลาโหม
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ	สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
คณะที่ ๔ : คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ	
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ	กระทรวงการต่างประเทศ
คณะที่ ๕ : คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคง แบบองค์รวม	
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง	กองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร

๓.๖.๓ แนวทางการดำเนินการ

- ๑) เป็นหน่วยรับผิดชอบประสานงานกลางเพื่อบูรณาการขับเคลื่อนติดตามความคืบหน้า
การดำเนินการและประเมินผลสัมฤทธิ์ขั้นต้นให้เกิดเอกภาพในการบริหารจัดการ และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- ๒) อาจพิจารณาใช้กลไกที่มีหน้าที่อำนาจสอดคล้องกับประเด็นตามที่ได้รับมอบหมาย
เพื่อให้เป็นกลไกกลางในการประสานขับเคลื่อนภารกิจและบูรณาการการปฏิบัติ
- ๓) หากมีประเด็นที่ต้องการรับการสนับสนุนเชิงนโยบายให้หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบ
บูรณาการขับเคลื่อนประสานสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณา
- ๔) การรายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการรอบ ๖ เดือน และรายปี ให้หน่วยงานเจ้าภาพ
บูรณาการขับเคลื่อนพิจารณาประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมาย อาทิ ข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ
กลไกความมั่นคงเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้อง และ ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSER) โดยแจ้งให้
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อประมวลผลในภาพรวมเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติต่อไป
- ๕) การกำหนดหน่วยงานสนับสนุนในระยะต่อไปให้หน่วยงานเจ้าภาพบูรณาการขับเคลื่อน
มีส่วนร่วมในการพิจารณา ร่วมกับสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๔. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๔.๑ รัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) อย่างต่อเนื่อง โดยให้การสนับสนุนทรัพยากรแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินภารกิจให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ตลอดจนสนับสนุนการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ

๔.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการและขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติมีแนวทางและกลยุทธ์สร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจแก่หน่วยงานในระดับนโยบาย กระทรวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับความสำคัญและความมุ่งหมายของนโยบาย จุดเน้นสำคัญที่ควรเร่งดำเนินการ กลไกการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินการทั้งเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม

๔.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ไปสู่การจัดทำแผนระดับที่ ๓ เพื่อให้สามารถสะท้อนการแปลงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะความสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และห่วงโซ่คุณค่าประเทศไทย (Value Chain Thailand) รวมทั้งนำไปเป็นหลักการจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของโครงการและการดำเนินงานให้สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๔.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมด้านทรัพยากร สามารถปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการตามภารกิจที่รับผิดชอบ ให้สอดคล้องกับแนวทางตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และสถานการณ์ความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะความพร้อมด้านงบประมาณที่เพียงพอและสามารถดำเนินการให้เกิดผลอย่างคุ้มค่า ด้านบุคลากรทั้งในระดับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติในการพัฒนาแผนงาน/โครงการของหน่วยงานให้สอดคล้องกับนโยบาย รวมไปถึงการมีบุคลากรที่เข้าใจบริบททางความมั่นคง และด้านการบริหารจัดการ โดยพัฒนาปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่นคล่องตัว บนพื้นฐานของการบูรณาการงานให้เกิดความประสานสอดคล้องในการปฏิบัติ และสร้างภาคีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนอย่างใกล้ชิด เพื่อมุ่งรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความมั่นคงในรูปแบบต่าง ๆ ในเชิงรุก โดยมีการติดตามและประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายและตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง

๔.๕ การพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณสำหรับแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ให้หน่วยงานของรัฐเสนอแผนงานหรือโครงการดังกล่าวต่อสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็น และให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่

อำนาจในการจัดทำงบประมาณนำความเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาด้วย โดยแผนงานหรือโครงการใดจะถือเป็นแผนงานหรือโครงการเรื่องสำคัญให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๔.๖ การบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ทั้งภาครัฐ (ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น) ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ผ่านกลไก คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือกลไกรูปแบบอื่นภายใต้สภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือหน่วยงานอื่นจัดตั้งขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ตลอดจนเข้ามามีส่วนร่วมโดยสนับสนุนข้อมูลหรือทรัพยากรต่าง ๆ ต่อการดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงได้อย่างแท้จริง

๔.๗ การขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) สามารถดำเนินการไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) แผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง และแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญเพื่อสนับสนุน อำนาจการ หรือประสานการดำเนินการที่จำเป็น รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัดหรือปรับปรุงการดำเนินงานดังกล่าวให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ในกรณีที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเห็นว่าการดำเนินงานใดของหน่วยงานของรัฐไม่เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ให้เสนอความเห็นต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อพิจารณาเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี พิจารณาตามที่เห็นสมควรต่อไป

ส่วนที่ ๖

ภาคผนวก

ผนวก ก

กระบวนการจัดทำ

กระบวนการจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การกำหนดเค้าโครงและกรอบทิศทาง

๑.๑ หลักการ ศึกษาเปรียบเทียบนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ผ่านมา (ฉบับแรกที่มีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการ พ.ศ. ๒๕๔๑ – ๒๕๔๔) จนถึงฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และ (ร่าง) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ รวมทั้งนโยบายความมั่นคงแห่งชาติของต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกาที่มีจุดเด่นการกำหนดขอบเขตและชี้เป้าประเด็นความมั่นคงที่ต้องดำเนินการภายใน ๔ ปี สหราชอาณาจักรที่มีแนวคิดการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคง เป็นต้น

๑.๒ วิธีการ ดำเนินการโดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีการหารือภายในหน่วยงาน และนำเสนอคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อจัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) พิจารณาเห็นชอบ

๒. การตรวจสอบสภาวะแวดล้อมและผลกระทบด้านความมั่นคง

๒.๑ หลักการ วิเคราะห์ความสำคัญของภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐกิจไทยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ การประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคงในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับภายในประเทศ โดยเฉพาะผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และแนวโน้มสถานการณ์ในระดับโลก ทำให้กรอบการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความมั่นคงได้ใช้กระบวนการวิเคราะห์ด้านการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์เพื่อประเมินความเสี่ยงภัยคุกคามที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในห้วง ๕ ปี ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๒.๒ วิธีการ แบ่งออกเป็น ๑) **สำรวจเอกสาร** ได้แก่ แผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง รายงานสถานการณ์ความมั่นคงในรอบ ๕ ปีของคณะที่ปรึกษาการข่าวจากการประมวลข้อมูลโดยสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และกองประเมินภัยคุกคามของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ งานวิจัยของคณะที่ปรึกษาด้านวิชาการ และบทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ๒) **ประชุมหารือและขอรับข้อมูลสนับสนุนร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง** อาทิ ภาครัฐ ภาควิชาการ

ภาคการเมือง ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน และ ๓) **หารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกับกลไกและหน่วยงานระดับนโยบายที่เกี่ยวข้อง** อาทิ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอทางวิชาการ เพื่อเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านความมั่นคง และ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของภัยคุกคามและจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคง

๓.๑ หลักการ สังเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มความเสี่ยงและโอกาส โดยใช้หลักการประเมินความเป็นไปได้ และผลกระทบ จึงกำหนดประเด็นความมั่นคงที่พิจารณาบนพื้นฐานผลประโยชน์แห่งชาติ การประเมินสถานการณ์ และการศึกษาของคณะที่ปรึกษาด้านวิชาการ ซึ่งประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบพบว่า ความเสี่ยงของภัยคุกคามในปัจจุบันและแนวโน้มเปลี่ยนผ่านระยะต่อไป มีทั้งสิ้น ๒๘ ประเด็นความมั่นคง ดังนี้

๑. สถาบันหลักของชาติ	๒. ความขัดแย้งทางการเมือง	๓. ความแตกแยกของคนในชาติ และความรุนแรงในสังคม	๔. ปัญหาอาชญากรรม ภายในประเทศ
๕. การป้องกันประเทศ	๖. ความมั่นคงทางชายแดน	๗. ความมั่นคงทางทะเล	๘. ความมั่นคงทางอากาศ และอวกาศ
๙. ความไม่สงบในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๐. สาธารณสุข	๑๑. ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๑๒. ความมั่นคงทางพลังงาน
๑๓. ความมั่นคงทางอาหาร	๑๔. ความมั่นคงทางน้ำ	๑๕. การเปลี่ยนแปลงทาง ภูมิประชากรศาสตร์	๑๖. ผู้หลบหนีเข้าเมือง
๑๗. ยาเสพติด	๑๘. การก่อการร้าย	๑๙. โรคติดต่ออุบัติใหม่	๒๐. ความมั่นคงทางไซเบอร์
๒๑. อาชญากรรม ทางเศรษฐกิจ	๒๒. การฟอกเงิน	๒๓. การค้ามนุษย์ และชิ้นส่วนมนุษย์	๒๔. ฉ้อโกงข้ามชาติ
๒๕. การปลอมแปลงเอกสารและ หลักฐานเกี่ยวกับตัวบุคคล	๒๖. ทุจริตคอร์รัปชัน	๒๗. การแข่งขันขยายอิทธิพล ของมหาอำนาจ และขั้วอำนาจต่าง ๆ	๒๘. การสะสมและแพร่ขยาย อาวุธ รวมถึงการค้า และการลักลอบค้าอาวุธ ผิดกฎหมาย

๓.๒ วิธีการ

๓.๒.๑ เครื่องมือทางวิชาการร่วมกับคณะที่ปรึกษาด้านวิชาการ มุ่งเน้นการประเมินแนวโน้มอนาคตเชิงยุทธศาสตร์ และการบริหารจัดการความเสี่ยง

๓.๒.๒ จัดทำหลักเกณฑ์ประเมินภาพรวมระดับความเป็นไปได้และระดับผลกระทบของแนวโน้มความเสี่ยงและโอกาสประเด็นความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

- ๑) ระดับคะแนนสีแดง เป็นประเด็นที่จะส่งผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงอย่างร้ายแรง
- ๒) ระดับคะแนนสีส้ม เป็นประเด็นที่จะส่งผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงอย่างมาก
- ๓) ระดับคะแนนสีเหลือง เป็นประเด็นที่จะส่งผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูง
- ๔) ระดับคะแนนสีเขียว เป็นประเด็นที่จะส่งผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงต่ำ

๓.๒.๓ สืบหาข้อมูลและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงด้วยเทคนิคเดลฟาย เพื่อจัดลำดับความสำคัญประเด็นความมั่นคงที่มีผลกระทบและความเสี่ยงตามเกณฑ์ระดับคะแนนที่กำหนดไว้

๓.๒.๔ กำหนดประเด็นความมั่นคงที่มีความสำคัญในระดับคะแนนสีแดง และระดับคะแนนสีส้ม รวมทั้งสิ้น ๑๓ ประเด็นความมั่นคง ซึ่งจำเป็นต้องมีเครื่องมือสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน ทำให้จำแนกออกเป็น ๒ หมวด ได้แก่ ๑) หมวดประเด็นความมั่นคง และ ๒) หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง ทั้งนี้ ประเด็นอื่นยังคงได้รับความสำคัญไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

๔. การกำหนดประเด็นนโยบายด้านความมั่นคงและแนวทางการขับเคลื่อน

๔.๑ หลักการ กำหนดขอบเขตความมั่นคงแบบองค์รวมและจัดวางทิศทางการขับเคลื่อนให้ชัดเจนที่เห็นผลความสำเร็จในระยะ ๕ ปี โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินแนวโน้มสถานการณ์ความมั่นคง และการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๔.๒ วิธีการ ดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมถึงกลไกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการยกเว้นมี ๒ กลไกหลัก ได้แก่ ๑) คณะทำงานยกร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และ ๒) คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อจัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๕. การเสนอ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๕.๑ หลักการ เป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ตามเป้าหมายและแนวทางที่สภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนด เพื่อเสนอต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ รวมทั้งให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและของประชาชน และทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๕.๒ วิธีการ เสนอกลไกพิจารณา ดังนี้ ๑) คณะกรรมการรื้อรองงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ (เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน) ๒) คณะกรรมการนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติ (รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน) ๓) สภาความมั่นคงแห่งชาติ (นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน) ๔) คณะรัฐมนตรี หลังจากนั้นเสนอทูลเกล้าฯ เพื่อประกาศพระบรมราชโองการ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ได้เสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน) รับทราบด้วย เพื่อแสดงความสอดคล้องและความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ผนวก ข

ความเปลี่ยนแปลงของ
บริบทความมั่นคงในระยะ ๕ ปี

ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญความเสี่ยงหลายประการที่มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในหลายระดับ เนื่องจากลักษณะของภัยคุกคามมีความผันผวน ความไม่แน่นอน ความสลับซับซ้อน และความคลุมเครือ (VUCA World) อันเป็นผลมาจากปัจจัยภายในประเทศและปัจจัยระหว่างประเทศ ส่งผลให้สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นมีความรุนแรงและยากจะคาดการณ์ รูปแบบภัยคุกคามจะมีความหลากหลาย และมีลักษณะผสมผสาน ปัญหาข้ามพรมแดนแปรผันตามความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีความซับซ้อน ทั้งที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และแนวโน้มสถานการณ์ในระดับโลก ทำให้กรอบการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความมั่นคงได้ใช้กระบวนการวิเคราะห์ด้านการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อประเมินความเสี่ยงภัยคุกคามที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในห้วง ๕ ปี ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) ระดับโลก ๒) ระดับภูมิภาค และ ๓) ระดับประเทศ โดยพิจารณาจากมุมมองผลกระทบภายนอกที่ส่งผลต่อไทย และมุมมองสถานการณ์ภายในประเทศที่ส่งผลต่อภายนอก

๑. ความเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคงในระดับโลก

๑.๑ การแข่งขันขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจและขั้วอำนาจต่าง ๆ

ในห้วงที่ผ่านมาการแข่งขันระหว่างประเทศมหาอำนาจ และขั้วอำนาจต่าง ๆ ของโลกอย่างเข้มข้น ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาผ่านการสานต่อการดำเนินยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก เพื่อสกัดกั้นอิทธิพลของจีนที่มีต่อโครงการข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง และการนำเสนอให้มีการจัดตั้งกรอบความร่วมมือความมั่นคงโลก ซึ่งเป็นแนวคิดความมั่นคงโลกแบบองค์รวมที่จีนได้นำเสนอ

ในขณะเดียวกัน หากสถานการณ์ความขัดแย้งหรือวิกฤตการณ์การสู้รบของประเทศมหาอำนาจหนึ่งที่มีต่อประเทศอื่นมีสัญญาณบ่งชี้การขยายผลกระทบในวงกว้างไปสู่ระดับโลกได้ ทั้งในเรื่องการแสดงท่าทีและการดำเนินการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การดำเนินนโยบายรองรับการเปลี่ยนแปลงห่วงโซ่อุปทานโลก และปัญหาทางเศรษฐกิจ หากประเทศคู่ขัดแย้งเป็นผู้ส่งออกสินค้าสำคัญ อาทิ สินค้าทางการเกษตร น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ ที่เป็นวัตถุดิบสำคัญในภาคการผลิตด้วยแล้ว ก็อาจนำไปสู่ความผันผวนของราคาพลังงาน อาหาร รวมถึงสินค้าหลายประเภท และส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนจนเกิดเป็นภาวะวิกฤตได้ ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมรับมือวิกฤตการณ์ความมั่นคงดังกล่าว โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างสมดุลความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน เพื่อลดความเสี่ยงต่อความมั่นคงแห่งชาติและคุณภาพชีวิตของคนในชาติ ตลอดจนการพัฒนาระบบป้องกันประเทศและการเตรียมพร้อมแห่งชาติ เพื่อรองรับกับภัยคุกคามต่อความมั่นคงด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น อาทิ อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง และความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

นอกจากนี้ แนวโน้มการรวมกลุ่มของขั้วอำนาจต่าง ๆ ได้มีการต่อรองผลประโยชน์ร่วมกัน และเร่งรัดกระบวนการแยกตัวของระบบการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีระหว่างกลุ่มประเทศต่าง ๆ ให้ชัดเจนและรวดเร็วยิ่งขึ้น อาทิ กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงในภูมิภาคอินโด – แปซิฟิกของพันธมิตรความมั่นคงสี่ฝ่าย ประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา อินเดีย ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย (Quadrilateral Security Dialogue: QUAD) และกลุ่ม AUKUS (Australia – the United Kingdom – the United States) เพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติผ่านรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี การเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพ และยุทธโธปกรณ์ การแสวงหาทรัพยากรและพื้นที่อิทธิพลใหม่ ๆ การรวมกลุ่มพันธมิตรที่มีผลประโยชน์

สอดคล้องกัน ตลอดจนการปิดล้อมหรือสกัดกั้นอิทธิพลของประเทศที่เป็นคู่ขัดแย้ง อย่างไรก็ตามมีแนวโน้มการรวมกลุ่มกันในรายประเด็นผลประโยชน์ที่มีความเชื่อมโยงทับซ้อนกันระหว่างประเทศในแต่ละชั่วอานาจไม่ได้แยกออกจากกันโดยสิ้นเชิงด้วย

การดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น และสร้างความท้าทายต่อการดำเนินนโยบายความมั่นคงกับต่างประเทศ อันส่งผลต่อการกำหนดจุดยืนของไทยในเวทีการเมืองและความมั่นคงระหว่างประเทศ โดยมีแนวโน้มการแข่งขันเพื่อขยายอิทธิพล ๒ เรื่องสำคัญ ดังนี้

๑.๑.๑ การสะสมอาวุธและการแพร่ขยายอาวุธ

ข้อบ่งชี้การใช้จํายงบประมาณทางทหารทั่วโลกและรายงานสถานการณ์การขัดกันทางอาวุธ (Armed conflict) ที่เพิ่มสูงขึ้นได้สร้างบรรยากาศความหวาดระแวงและความไม่ไว้วางใจระหว่างกัน ส่งผลให้แต่ละประเทศและพันธมิตรของชั่วอานาจเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศให้พร้อมรับมือด้วยการเพิ่มปริมาณการสะสมอาวุธ การปรับยุทธศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมหากเกิดวิกฤตการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ และการพัฒนาแสนยานุภาพและเทคโนโลยีทางการทหาร โดยนำไปสู่การแพร่ขยายของอาวุธตามแบบ (conventional weapons) และอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction: WMD) รวมถึงอาวุธไฮเปอร์โซนิกหรืออาวุธความเร็วเหนือเสียง (Hypersonic Weapon) ซึ่งนำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชน และการนำไปใช้ในอาชญากรรม หากอาวุธดังกล่าวอยู่ภายใต้การครอบครองของรัฐที่มีสถานการณ์ขัดกันทางอาวุธหรือตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐบางกลุ่ม ทำให้เกิดความพยายามในการจัดระเบียบโลกเพื่อควบคุมและลดอาวุธอันจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและความมั่นคงของรัฐ

ไทยมีความเสี่ยงจากการเป็นพื้นที่แสวงประโยชน์เพื่อการจัดหา จัดซื้อ ลักลอบขนส่ง และลำเลียงสินค้าอาวุธยุทธภัณฑ์ที่ผิดกฎหมาย ตลอดจนการถูกกดดันให้มีการควบคุมและลดอาวุธที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

๑.๑.๒ การแสวงประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม

การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคดิจิทัลของการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ ได้สร้างพลวัตให้ประเทศมหาอำนาจ ประเทศที่มีศักยภาพ และตัวแสดงระหว่างประเทศ เพื่อขยายอิทธิพลในการเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ ด้วยการพัฒนาและเสริมสร้างความทันสมัยของเทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งอนาคต ที่เน้นการต่อยอดและผสมผสานเทคโนโลยีต่างสาขาเข้าด้วยกัน อาทิ เทคโนโลยีควอนตัม การจัดการระบบแพลตฟอร์ม การวิเคราะห์และเข้าถึงข้อมูลขนาดใหญ่ การใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์ หุ่นยนต์ และระบบอัตโนมัติ ซึ่งเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวมีแนวโน้มถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือต่อรองและแสวงประโยชน์ที่เพิ่มความหวาดระแวงระหว่างกัน ทั้งในเรื่องการโจมตีโครงสร้างพื้นฐาน การจารกรรมข้อมูล การสอดแนม การก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ และอาชญากรรมข้ามชาติรูปแบบอื่น ๆ รวมถึงภาวะการพึ่งพิงจากการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม อย่างไรก็ตาม ไทยสามารถแสวงหาโอกาสและประโยชน์กับประเทศมหาอำนาจ และชั่วอานาจต่าง ๆ ผ่านการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาต่อยอดและนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด และรองรับภัยคุกคามอันเกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๑.๒ สถานการณ์การก่อการร้าย

แม้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตลอดทั้งที่ผ่านมา จะส่งผลให้การเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้ายต่าง ๆ ลดน้อยลง อันเนื่องจากมาตรการจำกัดการเข้าเมือง และการปิดพรมแดนของนานาประเทศ ตลอดจนการเข้มงวดการเดินทางสัญจรระหว่างประเทศ แต่กลุ่มก่อการร้ายมีแนวโน้มปรับรูปแบบการก่อเหตุในลักษณะของปฏิบัติการโดยลำพัง รวมถึงมุ่งเน้นการเผยแพร่/บ่มเพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่อกลุ่มที่มีความเปราะบาง ได้แก่ เด็ก เยาวชน และสตรี อีกทั้งหากสถานการณ์ของโรคโควิด-19 คลี่คลายลง มีแนวโน้มที่กลุ่มก่อการร้ายต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มนักรบก่อการร้ายต่างประเทศจะกลับมาเคลื่อนไหว/ก่อเหตุรุนแรงอีก โดยมีปัจจัยสนับสนุน เช่น ความขัดแย้งทางการเมือง ศาสนาชาติพันธุ์ เป็นต้น รวมทั้งความขัดแย้งในภูมิภาคต่าง ๆ ที่มีความอ่อนไหวต่อสถานการณ์ก่อการร้าย

กลุ่มก่อการร้ายอาจใช้ไทยเป็นสถานที่ฝึกหัดและอำนวยความสะดวกเพื่อเตรียมก่อเหตุไปจนถึงขั้นก่อเหตุ อีกทั้งการก่อการร้ายยังเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมอื่น ๆ อาทิ ยาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าอาวุธ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการฟอกเงินและการให้เงินอุดหนุนต่อการก่อการร้าย นอกจากนี้ความก้าวหน้าของนวัตกรรมและเทคโนโลยีจะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่นำมาใช้พัฒนาอาวุธในการก่อการร้าย อาทิ อาวุธยานโจมตีไร้คนขับก่อเหตุ การก่อการร้ายทางไซเบอร์ และการใช้อาวุธทางชีวภาพในการก่อการร้าย

ดังนั้น ไทยจำเป็นต้องมีแนวทางการเตรียมพร้อม เพื่อรับมือและต่อต้านการก่อการร้ายทุกรูปแบบ และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

๑.๓ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างฉับพลันที่ส่งผลต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์

พัฒนาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทำให้ระบบโครงสร้างพื้นฐานสำคัญเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ต ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้เป็นปัจจัยเร่งให้วิถีชีวิตของประชาชนต้องพึ่งพิงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น ซึ่งมีแนวโน้มความเสี่ยงไปสู่การก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ที่มีลักษณะไร้ตัวตน (Invisible) ไร้พรมแดน (Borderless) และนิรนาม (Anonymous)

ไทยมีแนวโน้มเผชิญกับสถานการณ์การโจมตีทางไซเบอร์และอาชญากรรมทางไซเบอร์ อาทิ การทำสงครามไซเบอร์ระหว่างรัฐที่เป็นคู่ขัดแย้ง ปฏิบัติการของเครือข่ายอาชญากรรมข้ามชาติ การล่อลวงและฉ้อโกงทางไซเบอร์เพื่อแสวงประโยชน์ทางการเงินผ่านมัลแวร์เรียกค่าไถ่ (Ransomware) ขบวนการฉ้อโกงการสื่อสารทางเสียงผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต (Voice over Internet Protocol: VoIP) การโจมตีระบบของสถาบันทางการเงิน ภัยจากการใช้เงินตราเข้ารหัสลับ (Cryptocurrency) ที่นำไปสู่การฟอกเงิน ธุรกิจแชร์ลูกโซ่ข้ามชาติ การพนันออนไลน์ การถูกครอบงำหรือชี้นำทางความคิดผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ การล่อลวงเป้าหมายอ่อนแอด้วยวิธีการหาคู่ทางอินเทอร์เน็ต (Romance scam) การกระทำความผิดทางไซเบอร์ (Cyber bullying) รวมถึงมีการละเมิดข้อมูล หรือการเข้าถึงข้อมูล โดยไม่ได้รับอนุญาตจะเพิ่มขึ้นและมีขนาดใหญ่ขึ้น ซึ่งจะทำให้องค์กรและรัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายมากขึ้นในการกู้คืน อาชญากรไซเบอร์ส่วนใหญ่ยังคงมุ่งโจมตีเว็บไซต์ แลกเปลี่ยน ชื่อ – ขยาย และเว็บไซต์ที่ให้บริการจัดเก็บสินทรัพย์ดิจิทัลในกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ อีกทั้งใช้เป็นช่องทางฟอกเงิน เนื่องจากจะไม่ปรากฏเส้นทางการโอนเงินเหมือนกับการชำระด้วยเงินสดหรือบัตรเครดิต

ในขณะเดียวกัน ไทยสามารถใช้โอกาสจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันและการสืบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมทั้งเชื่อมโยงระบบข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคงของประเทศให้เป็นเอกภาพ รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทางไซเบอร์ ทั้งจากรัฐและตัวแสดงที่มีอิทธิพลที่ใช้ช่องทางของเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ในการโจมตีโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ การโจมตีโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ รวมถึงอาชญากรรมทางไซเบอร์และการก่อการร้าย

๑.๔ โรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพต่าง ๆ

ปัจจัยทางชีวภาพของเชื้อโรคที่มีวิวัฒนาการอย่างสม่ำเสมอ การดื้อยาต้านจุลชีพ (Antimicrobial resistance) พฤติกรรมของมนุษย์ที่ไม่ถูกสุขลักษณะ และปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องส่งผลให้โรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพต่าง ๆ มากขึ้น และมีแนวโน้มยกระดับโรคติดต่ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำเป็นโรคระบาดที่เป็นโรคติดต่อหรือโรคที่ยังไม่ทราบสาเหตุของการเกิดโรคแน่ชัด ซึ่งอาจแพร่ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง หรือมีภาวะของการเกิดโรคมามากกว่าปกติที่เคยเป็นมา

กรณีตัวอย่างที่ชัดเจนพิจารณาได้จากองค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) แถลงการณ์เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ยกระดับการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ COVID-19 จากโรคระบาด (Epidemic) เป็นโรคระบาดใหญ่ (Pandemic) หลังจากมีการลุกลามไปหลายประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ได้ส่งผลกระทบในทุกระดับ และเป็นประเด็นระดับโลกที่จำเป็นต้องร่วมมือเพื่อป้องกันและระงับยับยั้งร่วมกันในการบริหารจัดการทางด้านสาธารณสุขของประชาคมโลกผ่านกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

วิกฤตการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพต่าง ๆ จึงส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศได้ โดยเฉพาะผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารและความมั่นคงทางสุขภาพต่อสุขภาวะของคนในชาติ อาทิ การนำเข้าอาหาร ยารักษาโรค และเครื่องมือทางการแพทย์ ดังนั้นการพัฒนานวัตกรรมและการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขจึงมีความจำเป็นในการรับมือกับโรคต่าง ๆ ทั้งเรื่องโรคติดต่อและการระบาด โรคและภัยที่เกิดจากสารเคมี โรคและภัยสุขภาพที่เกิดจากกัมตภาพรังสีและนิวเคลียร์ โรคที่เกิดจากการบาดเจ็บและอุบัติเหตุ ตลอดจนโรคและภัยสุขภาพที่เกิดจากภัยธรรมชาติ

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ของโรคอุบัติใหม่และภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉินจะเป็นช่องทางให้ประเทศมหาอำนาจแสวงประโยชน์ผ่านความร่วมมือทางด้านสาธารณสุขเพื่อเสริมบทบาทนำในเวทีระหว่างประเทศ อาทิ การแลกเปลี่ยนวิทยาการทางการแพทย์ องค์ความรู้ในการจัดการ ตลอดจนกำหนดแนวทางในการแบ่งปัน/จัดสรร เวชภัณฑ์และเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาและป้องกันโรค สำหรับไทยควรมีการเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการด้านสาธารณสุข ทั้งในดำนงงบประมาณ หน่วยงาน บุคลากร และองค์ความรู้ เพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นในอนาคต

๑.๕ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อนมีความเกี่ยวข้องกับมิติความมั่นคงหลายประการและเป็นปัจจัยที่เพิ่มความเปราะบางของปัญหาที่มีอยู่เดิม ดังนี้

๑.๕.๑ ปัญหาระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อการกัดเซาะบริเวณชายฝั่งทำให้เส้นฐาน (Baseline) ที่ใช้ในการกำหนดเขตพื้นที่ดังกล่าวถอยร่นตามแนวน้ำที่สูงขึ้นจากตำแหน่งเดิม อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังไม่มีบรรทัดฐานทางกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเส้นฐาน การกำหนดเขตทางทะเลอันเป็นผลจากการเพิ่มสูงของระดับน้ำทะเล

๑.๕.๒ ปัญหาการขาดแคลนและแย่งชิงทรัพยากรน้ำ อันเป็นผลมาจากประชากรโลกที่เพิ่มขึ้น และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นสาเหตุของปัญหาภัยแล้ง จึงมีแนวโน้มเกิดความขัดแย้งหรือกรณีพิพาทระหว่างประเทศต่อปัญหาการแย่งชิงกรรมสิทธิ์ในบริเวณที่มีทรัพยากรน้ำ

๑.๕.๓ ปัญหาการโยกย้ายถิ่นฐาน ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ ในรูปแบบต่าง ๆ เป็นแรงผลักดันให้กลุ่มประชากรที่ได้รับผลกระทบพิจารณาโยกย้ายถิ่นฐานเพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ซึ่งการโยกย้ายถิ่นฐานข้ามประเทศก่อให้เกิดปัญหาทั้งในมิติด้านความมั่นคง สังคม ทรัพยากร และเศรษฐกิจของประเทศปลายทาง

๑.๕.๔ ปัญหาความมั่นคงทางอาหารและน้ำ ประชากรโลกมีแนวโน้มเผชิญภาวะอดอยาก และการขาดสารอาหารเพิ่มขึ้น ราคาอาหารมีแนวโน้มอยู่ในระดับสูง เนื่องจากผู้ผลิตไม่สามารถผลิตอาหารได้ทันกับความต้องการทั่วโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับสถานการณ์ด้านความมั่นคงทางน้ำของโลกในระยะยาว ยังคงน่ากังวล โดยประชากรโลกร้อยละ ๓๐ ไม่สามารถเข้าถึงน้ำสะอาด และขาดแคลนน้ำดื่ม ซึ่งหากประชาชนไม่สามารถเข้าถึงแหล่งน้ำและอาหารที่ปลอดภัยและเพียงพอต่อความต้องการ ย่อมเพิ่มความรุนแรงของปัญหา ความเหลื่อมล้ำในสังคมและนำไปสู่ความขัดแย้งที่ขยายตัวเป็นวงกว้าง

๑.๕.๕ ปัญหาความมั่นคงทางพลังงาน กระบวนการจัดหาพลังงาน การนำเข้าและส่งออก พลังงานฟอสซิลได้รับผลกระทบจากภาวะโลกร้อน ทำให้หลายประเทศเริ่มหันไปใช้พลังงานสะอาด รวมถึงพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม และพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ ที่มีสัดส่วน การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกอันเป็นสาเหตุหลักของการเกิดภาวะโลกร้อนในปริมาณที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับ พลังงานฟอสซิล ประกอบกับการถูกกีดกันด้วยบรรทัดฐานทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ รวมทั้ง มีสัญญาณบ่งชี้การหยุดชะงักโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานสำคัญ เช่น ไฟฟ้า น้ำมัน เป็นต้น ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ห่วงโซ่อุปทานโลก ทำให้ประเทศที่ยังคงใช้พลังงานฟอสซิลและพึ่งพาการนำเข้าทรัพยากรพลังงาน โดยเฉพาะ น้ำมันดิบจากต่างประเทศ ต้องเร่งปรับนโยบายสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ซึ่งรวมถึง การปรับบทบาทและโอกาสของไทยให้สอดคล้องกับแนวโน้มสถานการณ์ดังกล่าว ลดการพึ่งพาแหล่งพลังงาน จากภายนอกของไทยผ่านการพัฒนาแหล่งพลังงานในประเทศ การสร้างความพร้อมของบุคลากรของประเทศ ตลอดจนการบริหารจัดการพลังงานที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๖ การเปลี่ยนแปลงทางภูมิประชากรศาสตร์

คาดการณ์ว่าจำนวนประชากรโลกจะเพิ่มขึ้นมากกว่า ๑ พันล้านคนภายในปี ๒๐๓๐ และภายในปี ๒๐๕๐ ร้อยละ ๘๐ ของประชากรโลกที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีขึ้นไปจะอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งการที่ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้นส่งผลให้ภาครัฐต้องมีการบริหารจัดการด้านหลักประกันสุขภาพและสาธารณสุข ที่เหมาะสม ในขณะเดียวกัน ความไม่สอดคล้องกันระหว่างแรงงานและความต้องการทางเศรษฐกิจอันเป็นผลมาจาก

แนวโน้มประชากรวัยทำงานที่ลดลงจะก่อให้เกิดความไม่คล่องตัวต่อการสร้างรายได้ของรัฐบาลในช่วงเวลาที่ประเทศต้องเผชิญกับความต้องการด้านอื่น ๆ อย่างเร่งด่วน โดยไทยจะเป็นหนึ่งในประเทศที่เผชิญปัญหาสังคมผู้สูงอายุไปพร้อมกับสถานการณ์ในระดับโลก

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ของไทยจะนำมาซึ่งความท้าทายทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ทั้งในเรื่องปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาการค้ำนุชย์อันเป็นผลมาจากความต้องการด้านแรงงานที่เพิ่มขึ้น การขาดระบบสวัสดิการที่เพียงพอ ปัญหาสุขภาพจิตใจของผู้สูงอายุจากการถูกแยกออกจากภาคเศรษฐกิจและสังคม รวมไปถึงปัญหาช่องว่างระหว่างวัยที่นำไปสู่การปะทะกันทางความคิดและความแตกแยกในสังคม ดังนั้น ภาครัฐต้องปรับเปลี่ยนวิธีการวางนโยบายและการจัดสรรงบประมาณเพื่อรองรับแนวโน้มสังคมผู้สูงอายุและความท้าทายของตลาดแรงงานไทย ตลอดจนการบริหารจัดการไม่ให้อคติช่วงวัยนำไปสู่การใช้ความรุนแรง

๒. ความเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคงในระดับภูมิภาค

๒.๑ การแข่งขันและขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจและขั้วอำนาจต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สภาพที่ตั้งของภูมิภาคในการเป็นเส้นทางคมนาคมและแหล่งทรัพยากรพลังงานที่สำคัญ ส่งผลให้มีแนวโน้มการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศมหาอำนาจและพันธมิตรมาอย่างต่อเนื่อง ในห้วงหลายปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะการขยายอิทธิพลทางเศรษฐกิจการเมืองของจีน การที่สหรัฐอเมริกาพยายามคานอำนาจและอิทธิพลของจีนในภูมิภาค การแสวงหาพันธมิตรในการเพิ่มอำนาจต่อรองหรือผลประโยชน์จากพื้นที่บริเวณช่องแคบไต้หวัน และคาบสมุทรเกาหลี

ตลอดจนการดึงดูดให้ประเทศที่มีอิทธิพลในภูมิภาค อาทิ รัสเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และอินเดีย เข้ามามีบทบาทผ่านกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยการแข่งขันและขยายอิทธิพลดังกล่าวส่งผลต่อการกำหนดท่าที และการดำเนินนโยบายต่างประเทศของแต่ละประเทศ อาทิ นโยบายเน้นการพึ่งพาประเทศมหาอำนาจ และนโยบายแสวงหาความร่วมมือด้านอื่น ๆ จากประเทศมหาอำนาจใดมหาอำนาจหนึ่ง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการรักษาดุลยภาพในภูมิภาคในอนาคต

อย่างไรก็ตาม บริบทแนวโน้มการแข่งขันและขยายอิทธิพลที่ส่งผลกระทบและโอกาสในระดับภูมิภาคปรากฏพื้นที่สำคัญ ๒ กรณี ดังนี้

๒.๑.๑ กรณีพิพาทในทะเลจีนใต้

สถานการณ์ความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ยังคงเป็นประเด็นท้าทายที่สำคัญของภูมิภาค ซึ่งเดิมพื้นฐานความขัดแย้งดังกล่าวเป็นเรื่องการอ้างสิทธิทับซ้อนเหนือพื้นที่ทะเลจีนใต้ ต่อมาได้ยกระดับเป็นประเด็นระดับโลก โดยมีประเทศภายนอกภูมิภาคเข้ามารักษผลประโยชน์จากการใช้สิทธิการเดินเรืออย่างเสรี นอกจากนี้ ยังปรากฏแนวโน้มที่ทะเลจีนใต้จะถูกทำให้เป็นพื้นที่ทางการทหาร (Militarization) ซึ่งมีสัญญาณบ่งชี้ได้แก่ การสะสมกำลังทางทะเลของประเทศที่เกี่ยวข้องกับการอ้างสิทธิเหนือพื้นที่พิพาท รวมถึงการนำกำลังของประเทศนอกภูมิภาคมาปฏิบัติการ อาทิ ปฏิบัติการเดินเรือและบินผ่านอย่างเสรี (Freedom of Navigation Operations: FONOPs) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการฝึกซ้อมทางทหาร ตลอดจนการแข่งขัน

เพื่อสร้างอิทธิพลเหนือทะเลจีนใต้ในรูปแบบอื่น อาทิ การให้บริการเกี่ยวกับกิจการทางทะเล โดยเฉพาะการรักษาความปลอดภัยในการเดินเรือ และการใช้ยุทธวิธีกึ่งทหารกึ่งพลเรือน (Grey zone activities) เพื่อควบคุมพื้นที่

แม้ไทยจะไม่ใช้คู่ขัดแย้งในประเด็นพิพาทโดยตรง แต่เป็นผู้ใช้เส้นทางการเดินเรือพาณิชย์ผ่านพื้นที่ดังกล่าว จึงย่อมได้รับผลกระทบหากเกิดการใช้กำลังทหารไม่ว่าจะเป็นการทำสงครามอย่างเปิดเผยหรือเหตุกระทบกระทั่งแบบไม่เจตนา หรือสถานการณ์ความปลอดภัยและความมั่นคงในการขนส่งทางทะเล การกระทำอันเป็นโจรสลัด จนถึงขั้นกระทบกับผลประโยชน์ของชาติที่ต้องใช้ทะเลในบริเวณพื้นที่ความขัดแย้งเป็นเส้นทางในการขนส่งสินค้าทางทะเลเพื่อเข้าและออกประเทศไทยได้

นอกจากนี้ หากเส้นทางขนส่งสินค้าทางทะเลในพื้นที่ขัดแย้งปิดลง ประเทศไทยจะมีระยะเวลาเดือนภัยเพียง ๔๘ ชั่วโมง เพื่อบริหารจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอันจะส่งผลกระทบต่อแหล่งเศรษฐกิจซึ่งอยู่ในห่วงโซ่การส่งออกและนำเข้าที่ต้องพึ่งพาการลำเลียงวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ผ่านการขนส่งทางทะเล โดยมีมูลค่าสูงถึง ๗ ล้านล้านบาทต่อปี อีกทั้งไทยยังมีแนวโน้มถูกกดดันจากประเทศมหาอำนาจเพื่อขอรับการสนับสนุนเกี่ยวกับการแสดงท่าที หรือการดำเนินกิจการในทะเลจีนใต้อีกด้วย ดังนั้น ไทยจึงควรแสดงท่าทีต่อการสนับสนุนในการแก้ไขข้อพิพาทของคู่กรณีต่าง ๆ ผ่านกระบวนการสันติและสร้างสรรค์ เพื่อลดความขัดแย้งในบริเวณพื้นที่ทะเลจีนใต้

๒.๑.๒ กรณีอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์เพิ่มขึ้นในการเป็นอีกพื้นที่แข่งขันอิทธิพลอย่างเข้มข้นของประเทศมหาอำนาจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน ผ่านการดำเนินนโยบายของประเทศตน โดยใช้ช่องทางทวิภาคีและพหุภาคี เช่น ข้อริเริ่มสายแถบและเส้นทาง (Belt and Road Initiative: BRI) ของจีน และการจัดตั้งกรอบความร่วมมือข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (Lower Mekong Initiative - LMI) ซึ่งได้ยกระดับเป็นกรอบความร่วมมือหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง (Mekong – U.S. Partnership) ของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น รวมถึงใช้ประโยชน์จากความสามารถได้เปรียบของภูมิรัฐศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ อำนาจทางเศรษฐกิจ หรือเทคโนโลยีของประเทศนั้น ๆ เป็นกลไกสนับสนุนการดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์

การแข่งขันเพื่อช่วงชิงบทบาทระหว่างประเทศมหาอำนาจเหล่านี้ก่อให้เกิดความท้าทายแก่ประเทศในอนุภูมิภาค โดยเฉพาะการกำหนดท่าทีและดำเนินนโยบายต่างประเทศ ทั้งการรักษาสมดุลความสัมพันธ์และหลีกเลี่ยงการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง เนื่องจากลุ่มแม่น้ำโขงเป็นพื้นที่ที่นานาประเทศใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขง ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและประชาชนที่อาศัยทรัพยากรธรรมชาติในการดำเนินชีวิต รวมถึงความปลอดภัยในการคมนาคมทางน้ำและการปล่อยสารพิษลงน้ำ

ดังนั้น การอาศัยกลไกหรือกระบวนการที่มีประสิทธิภาพจะช่วยส่งเสริมการบริหารจัดการที่สามารถลดความขัดแย้งหรือความตึงเครียดอันเป็นผลมาจากการแข่งขันทางอิทธิพลดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตาม ไทยควรใช้โอกาสดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจอย่างสร้างสรรค์และมีดุลยภาพ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติ

๒.๒ บทบาทของอาเซียน

เนื่องด้วยความแตกต่างด้านค่านิยม วัฒนธรรม ระดับการพัฒนา ระบบการปกครอง จึงเป็นความท้าทายของอาเซียนในการมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน ที่อาจส่งผลต่อปัญหาและความท้าทายที่สำคัญ ดังนี้

๒.๒.๑ การป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน การอำนวยความสะดวกให้มีการติดต่อแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ผ่านช่องทางชายแดน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน ย่อมส่งผลให้มีการเคลื่อนย้าย ทั้งคนและสินค้ามากขึ้น ซึ่งมีแนวโน้มเชื่อมโยงกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ และภัยข้ามชาติต่าง ๆ ที่กระทบต่อเสถียรภาพทางความมั่นคงภายในภูมิภาค

๒.๒.๒ ความมีเอกภาพของอาเซียน อาเซียนจะเผชิญบททดสอบความเป็นเอกภาพของประเทศสมาชิก และการเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในภูมิภาคอันเนื่องมาจากมุมมองเกี่ยวกับผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนประกอบกับสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และระดับการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกที่แตกต่างกันจะกระทบต่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างประเทศสมาชิก ในการตอบสนองต่อประเด็นความมั่นคงรูปแบบต่าง ๆ ขณะเดียวกันการมองผลประโยชน์ของประเทศสมาชิกที่แตกต่างกันย่อมเพิ่มแนวโน้มการพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ และประเทศนอกภูมิภาคอื่น ๆ ในกรอบทวิภาคีมากกว่าการดำเนินการผ่านกลไกของอาเซียน ซึ่งจะทำให้อาเซียนขาดพลังต่อรองกับประเทศนอกภูมิภาค รวมทั้งในเวทีระหว่างประเทศ

๒.๒.๓ ความเป็นแกนกลางของอาเซียน มีแนวโน้มว่าประเทศมหาอำนาจจะแข่งขันขยายอิทธิพลในภูมิภาคอย่างเข้มข้นขึ้น ทั้งรูปแบบของการใช้พลังอำนาจทางการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์จะส่งผลให้มีการเข้ามาแทรกแซงกิจการภายในของประเทศในภูมิภาค ซึ่งอาเซียนต้องทบทวนบทบาทเกี่ยวกับการคงสถานะความเป็นกลางที่จะไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศสมาชิก

๒.๒.๔ มุมมองของอาเซียนต่อแนวคิดอินโด-แปซิฟิก (ASEAN Outlook on Indo-Pacific: AOIP) ให้ความสำคัญกับความร่วมมือภาคพื้นมหาสมุทร เพื่อยืนยันจุดยืนของอาเซียนในเรื่องการกำหนดให้มหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิกเป็นพื้นที่ที่เปิดกว้างและปลอดภัยสำหรับทุกฝ่ายที่จะเข้ามาแสวงหาประโยชน์ร่วมกันด้วยการยึดการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล การแสดงบทบาทเป็นตัวกลางประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงทุกฝ่ายที่เข้ามาแสวงหาประโยชน์ในภูมิภาค รวมถึงการส่งเสริมและขับเคลื่อนตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ

ด้วยเหตุนี้ ไทยและประเทศสมาชิกในอาเซียนจะได้ประโยชน์จากการแข่งขันทางยุทธศาสตร์ของมหาอำนาจ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กระตุ้นการลงทุนภาคเอกชน ช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และโอกาสในการดำเนินธุรกิจมีมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ประเทศมหาอำนาจอาจมีอิทธิพลในการกำหนดทิศทางของอาเซียนได้ ปัญหาประชากรจีนย้ายถิ่นฐาน และความเสี่ยงด้านการชำระหนี้ ซึ่งไทยควรเพิ่มอำนาจต่อรองให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ รวมทั้งเพิ่มบทบาทในการเสนอแนวทางเพื่อป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามในเวทีการประชุมทุกระดับของอาเซียน

๒.๓ สถานการณ์ความมั่นคงในประเทศรอบบ้าน

แนวโน้มประเทศมหาอำนาจจะเข้ามามีบทบาทในมิติด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศรอบบ้านเพิ่มมากขึ้น ผ่านการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน การสนับสนุนทางการเมือง เศรษฐกิจ และการสนับสนุนเทคโนโลยีด้านการทหารและความมั่นคง ซึ่งทำให้ประเทศรอบบ้านของไทยมีการพึ่งพาหาอำนาจใดมหาอำนาจหนึ่งสูงขึ้นจนส่งผลกระทบต่อคุณภาพและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ นอกจากนี้ ในกรณีสถานการณ์ความขัดแย้งภายในของประเทศรอบบ้านมีการแทรกแซงจากภายนอกอันเป็นผลจากสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองภายใน ทำให้การสู้รบระหว่างฝ่ายรัฐกับกลุ่มผู้เห็นต่างรุนแรงขึ้น ซึ่งคาดการณ์ได้ว่านานาชาติอาจเพิ่มการกดดันเพื่อเร่งให้สถานการณ์คลี่คลาย ตลอดจนมีความคาดหวังต่อกลไกอาเซียนหรือกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศอื่น ๆ ในการเป็นช่องทางหรือตัวกลางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

หากสถานการณ์ความขัดแย้งไม่มีสัญญาณการเจรจาประนีประนอมมีแนวโน้มพบความพยายามของประชาชนในการหลบหนีเข้ามาตามแนวชายแดน และความพยายามจัดหาอาวุธจากแหล่งต่าง ๆ ภายในภูมิภาคเพิ่มมากขึ้น ซึ่งไทยจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากสถานการณ์ตึงเครียดตามแนวชายแดนในการเป็นพื้นที่รองรับผู้ได้รับผลกระทบ หรือการใช้ไทยเป็นทางผ่านไปยังประเทศอื่น รวมถึงความพยายามที่จะให้ไทยเข้าไปมีส่วนร่วมในประเด็นความขัดแย้ง ตลอดจนผลกระทบทางเศรษฐกิจและการค้าชายแดนของไทย

อย่างไรก็ตาม ไทยสามารถแสดงบทบาทนำในการประสานงานและร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวบนเวทีประชาคมอาเซียนและผ่านกลไกแบบทวิภาคีและพหุภาคีที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการกำหนดท่าทีที่เหมาะสม เพื่อดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่าย

๒.๔ ความมั่นคงทางชายแดน

สถานการณ์ความมั่นคงบริเวณชายแดนจะยังคงมีความแตกต่างกันไปตามบริบทของพื้นที่และความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศโดยรวม โดยยังคงพบปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

๒.๔.๑ อาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่ชายแดน ปัญหาแหล่งการผลิตยาเสพติดของประเทศภายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ยังคงเป็นปัญหาต่อเนื่อง โดยขบวนการค้ายาเสพติดอาศัยไทยเป็นทางผ่านในการลำเลียงยาเสพติดไปยังประเทศที่สาม เนื่องด้วยการลำเลียงมีความสะดวกกว่าการลำเลียงภายในประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงยังพบปัญหาการค้าอาวุธ ซึ่งมีปัจจัยจากสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศเพื่อนบ้าน การใช้อาวุธสงครามของกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อใช้ป้องกันจากเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน นอกจากนี้ กลุ่มผู้ก่อเหตุใช้พื้นที่ชายแดนในการกระทำความผิดในการก่อปัญหาอาชญากรรมทางไซเบอร์ มิจฉาชีพคอลเซ็นเตอร์ (Call Center) การฟอกเงิน และการพนันออนไลน์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนภายในประเทศ จึงจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่ชายแดนผ่านกลไกความร่วมมือทวิภาคีในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะด้านการข่าวและการปฏิบัติการทางความมั่นคงร่วมกัน เพื่อป้องกันไม่ให้อาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่ชายแดนส่งผลเข้ามายังพื้นที่ชั้นในของประเทศ

๒.๔.๒ แรงงานผิดกฎหมายและการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย เกิดจากปัจจัยทางเศรษฐกิจของไทยและประเทศรอบบ้าน ได้แก่ ความต้องการแรงงานภายในไทย การแสวงหาโอกาสของประชาชน

ในประเทศรอบบ้าน รวมถึงสถานการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศรอบบ้าน ส่งผลให้เกิดขบวนการนำพาแรงงานผิดกฎหมายโดยลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมายผ่านช่องทางธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง รวมถึงในพื้นที่ชายแดนมีการสร้างเครือข่ายในระดับประชาชนเพื่อจัดหาแรงงานผิดกฎหมาย ส่งผลให้แรงงานผิดกฎหมายเข้ามายังในพื้นที่ชั้นในของประเทศ รวมถึงเป็นพาหะของโรคระบาดเดิมและโรคติดต่ออุบัติใหม่ ซึ่งไทยควรสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนชายแดนเพื่อเฝ้าระวังขบวนการนำพาแรงงานผิดกฎหมาย รวมถึงการลดขั้นตอนและลดค่าธรรมเนียมเพื่ออำนวยความสะดวกให้แรงงานจากประเทศรอบบ้านเข้าประเทศไทยผ่านช่องทางจุดผ่านแดนให้มากขึ้น

๒.๔.๓ ความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดน สืบเนื่องจากกระบวนการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทั้งทางบกและทางทะเล ระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านบางส่วนยังไม่แล้วเสร็จ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเขตแดนที่เกิดขึ้นมาใหม่อย่างต่อเนื่องอันเกิดจากปัญหาความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดนที่อ้างอิงแผนที่คนละฉบับ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์ ทั้งโดยธรรมชาติและการทำงานของมนุษย์ จึงส่งผลให้การดำเนินการบริเวณพื้นที่ที่มีปัญหาเขตแดนเป็นไปด้วยความยากลำบาก อย่างไรก็ตาม ไทยควรดำเนินการรักษาผลประโยชน์ของไทยอย่างสูงสุด และควรแสดงท่าทีอย่างสร้างสรรค์ในการกำหนดนโยบายต่างประเทศในประเด็นเขตแดน เพื่อคงไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยและความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน

๒.๔.๔ ปัญหาโรคระบาดในพื้นที่ชายแดน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลให้เกิดโรคระบาดซ้ำและโรคอุบัติใหม่ในหลายภูมิภาคของโรค ทั้งโรคระบาดในสัตว์ โรคระบาดในคน โรคระบาดทั้งคนและสัตว์ และโรคระบาดในพืช โดยเฉพาะในพื้นที่ประชากรหนาแน่นอย่างภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบกับประเทศรอบบ้านมีระดับทางสาธารณสุขที่แตกต่างจากประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดนมีการแพร่ระบาดของโรคตามแนวชายแดน ทั้งที่เกิดในมนุษย์และสัตว์ ซึ่งไทยควรมีการเตรียมพร้อมด้านความรู้ด้านสาธารณสุขในเบื้องต้นให้กับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ชายแดนทุกระดับ รวมถึงสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้นำเข้าสินค้าประเภทสัตว์และเนื้อสัตว์สด นอกจากนี้ ควรแสวงหาความร่วมมือกับประเทศรอบบ้าน เพื่อพัฒนาระบบสาธารณสุขและสร้างสุขภาวะที่ดีในพื้นที่ชายแดน รวมทั้งป้องกันไม่ให้มีการแพร่ระบาดของโรคในพื้นที่ชายแดนที่จะเข้ามายังพื้นที่ชั้นใน

๒.๕ ความมั่นคงทางทะเล

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในระดับโลก (Megatrends) ประกอบกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการดำเนินกิจกรรมทางทะเลของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในหลายมิติที่จำเป็นต้องเฝ้าระวังในระยะต่อไป ดังนี้

๒.๕.๑ การแย่งชิงผลประโยชน์และการแข่งขันทางทะเล มีสัญญาณแนวโน้มเป็นภัยคุกคามสำคัญต่อเสถียรภาพและความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค เช่น การแข่งขันด้านอิทธิพลทางทะเลของมหาอำนาจ การแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล การอ้างสิทธิในพื้นที่ทางทะเลในบริเวณทะเลจีนใต้ ปัญหาพื้นที่อ้างสิทธิทับซ้อนทางทะเลระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนการรุกรานน้ำเพื่อทำการประมง ซึ่งสถานการณ์ที่ไม่มีความแน่นอนดังกล่าวจะสร้างความหวาดระแวงและส่งผลกระทบต่อความไว้วางใจกันภายในภูมิภาค รวมถึงอาจเป็นปัจจัยผลักดันให้ประเทศคู่กรณีหรือประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคมีความต้องการเสริมสร้างกำลังทางทหารเพิ่มมากขึ้น โดยอ้างความจำเป็นในการปกป้องผลประโยชน์และอธิปไตยของประเทศ

๒.๕.๒ ความปลอดภัยและอาชญากรรมทางทะเล ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้คนตกงานและมีแรงงานว่างงานเป็นจำนวนมาก เป็นปัจจัยที่สามารถส่งผลให้มีแนวโน้มการก่อเหตุปล้นเรือและโจรสลัดในภูมิภาคเพิ่มขึ้น ตลอดจนการใช้เส้นทางทางทะเลเพื่อลักลอบเข้าเมืองและแสวงหาอาชีพในต่างแดนแทนการเดินทางทางอากาศ เนื่องจากโรคโควิด-19 ส่งผลให้สายการบินระหว่างประเทศมีมาตรการคัดกรองผู้เดินทางอย่างเข้มงวดและปรับลดการให้บริการ นอกจากนี้ การเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ในการตรวจตราการกระทำผิดกฎหมายบริเวณชายแดนทางบกอาจส่งผลให้กลุ่มอาชญากรปรับเปลี่ยนรูปแบบการก่ออาชญากรรมข้ามชาติ โดยใช้เส้นทางทางทะเลเพิ่มขึ้น อาทิ การค้ามนุษย์ การก่อการร้าย การลักลอบขนส่งยาเสพติด สินค้าหนีภาษี น้ำมันเถื่อน และการค้าอาวุธผิดกฎหมาย ประกอบกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่หลากหลายในการก่ออาชญากรรมทางทะเลส่งผลให้ภาครัฐจำเป็นต้องมีมาตรการและแนวทางอย่างเข้มข้นในการเฝ้าระวังป้องกันและปราบปรามการก่อเหตุดังกล่าว

๒.๕.๓ ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางทะเล เกิดขึ้นจากกระบวนการทางธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ ทั้งในเรื่องปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ปรากฏการณ์ซีปาลาวาฟ หรือแพลงก์ตอนบลูม อย่างไรก็ตาม แนวโน้มกิจกรรมที่เกิดจากมนุษย์ได้ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างรุนแรงและกว้างขวาง อาทิ การรั่วไหลของน้ำมันจากการขนส่งทางทะเล นอกจากนี้ ในห้วงที่ผ่านมา สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้หลายประเทศมีมาตรการที่เข้มงวดในการควบคุมการแพร่ระบาด ซึ่งส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของปริมาณขยะทางการแพทย์ หน้ากากอนามัย และการใช้พลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้ง ซึ่งหากการบริหารจัดการไม่มีประสิทธิภาพ จะกลายเป็นขยะพลาสติกไหลออกสู่ทะเล นอกจากนี้ การแสวงหาและใช้ประโยชน์ที่ไม่คำนึงถึงขีดจำกัด และศักยภาพในการฟื้นตัว ย่อมส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเลมากขึ้น

ดังนั้น การดำเนินนโยบายทางทะเลจำเป็นต้องเร่งรัดให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมทั้งการเสริมสร้างองค์ความรู้และความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของทะเลอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานของข้อมูลเชิงวิชาการ ซึ่งหากมีการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเลในอนาคต จะเป็นส่วนเสริมให้การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๖ ความมั่นคงทางอากาศและอวกาศ

แนวโน้มที่จะกลายเป็นสนามการแข่งขันที่สำคัญยิ่งขึ้น โดยหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาขีดความสามารถทางอากาศอย่างต่อเนื่อง ผ่านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีกำลังทางอากาศต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ เทคโนโลยีด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม การพัฒนาท่าอากาศยาน การบริการด้านการบินพลเรือน ตลอดจนการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางการทหารและปกป้องผลประโยชน์ของประเทศ

นอกเหนือจากการแข่งขันการพัฒนาขีดความสามารถของกำลังทางอากาศแล้ว มีแนวโน้มที่ประเทศต่าง ๆ จะให้ความสำคัญกับบริบทความมั่นคงทางอวกาศ (Space Security) มากยิ่งขึ้นด้วย โดยประเทศมหาอำนาจมีแนวทางดำเนินนโยบายเพื่อช่วงชิงการเป็นผู้นำทางอวกาศ โดยการแย่งชิงตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมระหว่างประเทศ

การพัฒนาขีดความสามารถของกลุ่มดาวเทียมในการระบุพิกัดพื้นที่ การพัฒนาเทคโนโลยีกลุ่มดาวเทียม (Constellation Satellites) การแสวงประโยชน์จากกิจการอวกาศเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการทหารและการป้องกันประเทศ การลงทุนและการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ตลอดจนการสร้างความร่วมมือกับมิตรประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน ซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ที่อยู่ตรงกลางของภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก เพื่อเสริมสร้างบทบาทผู้นำทางอวกาศ โดยมีการสนับสนุนการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางอวกาศให้แก่ประเทศดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลต่อการช่วงชิงพื้นที่ทางยุทธศาสตร์ต่อบริบทความมั่นคงทางอวกาศที่เชื่อมโยงทั้งในบริบทโลก ภูมิภาค และกิจการภายในประเทศ

ในโอกาสนี้ ไทยสามารถแสวงหาโอกาสจากความร่วมมือด้านความมั่นคงทางอากาศและอวกาศ เพื่อรักษาสถิติประโยชน์แห่งชาติได้ โดยเตรียมพร้อมทรัพยากร การพัฒนาองค์ความรู้และทักษะให้แก่บุคลากร เพื่อให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงทางอากาศและอวกาศ ตลอดจนการส่งเสริมและแลกเปลี่ยนงานวิจัย และนวัตกรรมทั้งภายในประเทศ ประเทศต่าง ๆ และสถาบันหรือองค์การระหว่างประเทศ

๒.๗ ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ

เป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญในภูมิภาคและมีความซับซ้อนเชื่อมโยงระหว่างประเทศมากขึ้น โดยมีประเด็นสำคัญที่ควรเฝ้าระวัง ดังนี้

๒.๗.๑ การลักลอบค้ายาเสพติด จะมีการขยายตัวในภูมิภาคอย่างต่อเนื่องและนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมอื่น ๆ โดยมีปัจจัยเร่งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจในวงกว้าง และการขยายช่องทางจัดจำหน่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่ทำให้สามารถเข้าถึงยาเสพติดได้ง่ายขึ้น รวมถึงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งที่หลากหลายขึ้น สำหรับไทยจะยังประสบปัญหาการป้องกัน แก้ไข และปราบปรามการค้ายาเสพติด เนื่องจากเส้นเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านมีความทับซ้อนในหลายพื้นที่ ส่งผลให้เป็นพื้นที่ทางผ่านและพื้นที่ปลายทางของการลักลอบขนส่งยาเสพติด

๒.๗.๒ การปลอมแปลงเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับตัวบุคคล แม้การลักลอบผลิตและจัดหาเอกสารปลอมของประเทศในภูมิภาคได้ลดลงไปอย่างมาก แต่ยังคงพบขบวนการลักลอบการปลอมแปลงเอกสารเคลื่อนไหวอยู่อีกหลายกลุ่ม โดยมักเกี่ยวข้องกับการปลอมแปลงบัตรอิเล็กทรอนิกส์และธนบัตรปลอม รวมถึงการปลอมแปลงดวงตราประทับวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน และมีการปลอมเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะใบรับรองการไม่ติดเชื้อหรือรับรองการได้รับวัคซีนป้องกันโรค เพื่อให้บุคคลสามารถเดินทางข้ามประเทศได้ในห้วงของการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

๒.๗.๓ การลักลอบเข้าเมืองและการค้ามนุษย์ มีปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดของประเทศต้นทางและปลายทางที่ก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายคนและแรงงานอย่างผิดกฎหมายมากขึ้น โดยมีการแสวงประโยชน์จากประชาชนในพื้นที่ตามแนวชายแดนร่วมกับขบวนการค้ามนุษย์ในการอำนวยความสะดวก และจัดหาแรงงานผิดกฎหมาย ซึ่งประเทศในภูมิภาครวมถึงไทยจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยงบริเวณพื้นที่ชายแดนร่วมกับประเทศต้นทาง

๒.๗.๔ การฟอกเงิน การพัฒนาทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงินที่ทันสมัย รวมถึงการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของคน เงิน และข้อมูลดิจิทัล ได้ส่งผลให้การฟอกเงินมีรูปแบบที่ซับซ้อนมากกว่าในอดีต

และมักจะมีความเชื่อมโยงกับอาชญากรรมข้ามชาติประเภทอื่น ๆ อาทิ การลักลอบค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การพนันออนไลน์ การหลอกลวงผ่านอีเมล และการลักลอบค้าสัตว์ป่า โดยเฉพาะการทำธุรกรรมทางการเงิน โดยผ่านช่องทางธุรกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งการเปิดธุรกิจบังหน้า การรับจ้างเปิดบัญชี การให้บริการโอนเงินและแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศได้เพิ่มความเสี่ยงให้กับไทย ที่จะถูกใช้เป็นแหล่งฟอกเงินขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ขบวนการค้ายาเสพติดข้ามชาติ รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายได้

ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยมีแนวโน้มได้รับผลกระทบและเผชิญกับประเด็นท้าทายการก่ออาชญากรรมข้ามชาติดังกล่าว เนื่องจากเป็นที่ตั้งและศูนย์กลางด้านการคมนาคมและการสัญจรระหว่างประเทศที่สำคัญของภูมิภาค และเป็นแหล่งพักพิงและพื้นที่ปฏิบัติการของเครือข่ายอาชญากรรมข้ามชาติ

๒.๘ การก่อการร้ายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การก่อการร้ายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัญหาการก่อการร้ายและปัญหาจากการบ่มเพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงยังเป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญของภูมิภาค โดยมีความพยายามเผยแพร่อุดมการณ์และแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง เพื่อแสวงหาแนวร่วมในอนาคตโดยเฉพาะผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์

นอกจากนี้ สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองภายในภูมิภาคตะวันออกเฉียงและในอัฟกานิสถานที่ยังไม่แน่นอน มีสัญญาณแนวโน้มส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายของนักรบก่อการร้ายต่างชาติ (Foreign Terrorist Fighters) เดินทางไปรวมกลุ่มในพื้นที่หรือนำอุดมการณ์ที่นิยมความรุนแรงกลับมาก่อเหตุในประเทศมาตุภูมิในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ท่าเลที่ตั้งของไทยซึ่งเป็นศูนย์กลางการเดินทางระหว่างประเทศที่สำคัญในภูมิภาคอาจถูกใช้เป็นทางผ่าน แหล่งพักพิงและแหล่งจัดหาวัสดุอุปกรณ์ นอกจากนี้ การก่อเหตุของผู้ปฏิบัติการโดยลำพัง (Lone Actor) มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในระยะหลังบ่อยครั้งเป็นปฏิบัติการจากสตรีและเยาวชน เพื่อหลีกเลี่ยงการเฝ้าระวังและติดตามของเจ้าหน้าที่ และมักจะก่อเหตุในพื้นที่เปราะบาง อาทิ ห้างสรรพสินค้า ศาสนสถาน และสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ๆ

๓. ความเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคงในระดับประเทศ

๓.๑ ความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ประกอบด้วย ๓ สถาบันสำคัญ ดังนี้

๓.๑.๑ สถาบันชาติ ไทยเข้าสู่ความเป็นพหุสังคมมากขึ้น และมีการแสดงพลังในการเรียกร้องสิทธิขั้นพื้นฐานที่พึงได้รับตามกรอบของกฎหมาย ซึ่งการรวมกลุ่มดังกล่าวถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการอยู่ร่วมกันของคนในชาติภายใต้สังคมที่มีความหลากหลาย อย่างไรก็ตาม กระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมีแนวโน้มก่อให้เกิดความไม่เข้าใจในอัตลักษณ์ และความหลากหลายระหว่างกลุ่ม ทั้งในเรื่องเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา วิถีชีวิต และวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปรองดองสมานฉันท์ของคนในสังคมและความมั่นคงของชาติในภาพรวมได้ รวมถึงการปรับเปลี่ยนเชิงความคิดในระดับปัจเจกบุคคลที่จะเพิ่มสูงขึ้นจากผลของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ประกอบกับแนวโน้มของพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่ที่ต้องการแสดงออกทางความคิดในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสังคมมากขึ้น โดยชุดความคิดดังกล่าวมีความแตกต่างกับแนวความคิดเดิม ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ เช่น บทบาทการมีส่วนร่วมและทัศนคติของเด็กและเยาวชนต่อการเสริมสร้าง

ความมั่นคงให้กับสถาบันหลักของชาติ การสร้างการรับรู้และกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและหวงแหนในศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย เป็นต้น

๓.๑.๒ สถาบันศาสนา สังคมไทยมีความหลากหลายทางด้านการนับถือศาสนา รวมถึงผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา ส่งผลให้มีวิถีชีวิตที่แตกต่างออกไปตามความเชื่อและขนบธรรมเนียมประเพณี อย่างไรก็ตาม ด้วยความเข้าใจในหลักคำสอนที่แตกต่างออกไปเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความไม่เข้าใจระหว่างกัน และการบิดเบือนคำสอนของแต่ละศาสนาในประเทศ ดังปรากฏความขัดแย้งที่เห็นต่างระหว่างผู้นับถือต่างศาสนาในบางพื้นที่ แต่ก็ยังอยู่ในระดับที่สามารถแก้ไขร่วมกันตามแนวทางสันติวิธีในพื้นที่ได้

๓.๑.๓ สถาบันพระมหากษัตริย์ มีความสำคัญและผูกพันกับสังคมไทยมาตลอดประวัติศาสตร์ของประเทศในการเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ เนื่องมาจากสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชทุกพระองค์ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจอันเป็นคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนชาวไทยอย่างเป็นเอกประการ โดยเฉพาะโครงการตามแนวพระราชดำริ รวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการทำงาน เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้แก่ปวงชนชาวไทย ทั้งนี้ บริบทและสถานการณ์ของสังคมสมัยใหม่จำเป็นต้องสร้างพื้นที่พูดคุยและการแลกเปลี่ยนมุมมองอย่างสันติเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักถึงการธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

๓.๒ สถานการณ์การเมืองภายในประเทศ

จุดเปลี่ยนสำคัญของสถานการณ์การเมืองภายในประเทศเป็นผลสืบเนื่องจากประชาชนที่มีความหลากหลายทางอายุ อาชีพ และสถานะทางสังคม เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นในการแสดงทัศนะต่อปัญหาเชิงโครงสร้าง สถาบันทางการเมือง โอกาสและการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ สิทธิมนุษยชน และการชุมนุมประท้วงเพื่อเรียกร้องสิทธิจากรัฐบาลในการบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี อาทิ ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ และปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ จึงจำเป็นต้องมีแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็นอย่างรอบด้านให้ลดเงื่อนไขที่นำไปสู่ความขัดแย้งและการใช้ความรุนแรงในสังคม

นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ภายในประเทศส่งผลให้ประชาชนปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ โดยมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตและการทำงาน ตลอดจนรูปแบบและวิธีการทางการเมืองได้นำเทคโนโลยีผ่านสื่อสังคมออนไลน์มาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญมากขึ้น โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอาจใช้เป็นช่องทางในการการปลุกระดมมวลชนด้วยการบิดเบือนข้อมูล หรือการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเป็นเท็จ ดังนั้น สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานเพื่อลดหรือขจัดเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ

๓.๓ สถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้

เงื่อนไขที่มีความละเอียดอ่อน ซับซ้อน และเชื่อมโยงกันได้ส่งผลต่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๓.๓.๑ เงื่อนไขระดับบุคคล โดยเฉพาะกลุ่มคนไทยบางกลุ่มที่เห็นต่างจากรัฐ ได้นำเงื่อนไขความแตกต่างทางชาติพันธุ์ ศาสนา และประวัติศาสตร์มาสร้างความชอบธรรมในการต่อสู้ตามเป้าหมาย/อุดมการณ์

๓.๓.๒ เงื่อนไขระดับโครงสร้าง จากข้อจำกัดของโครงสร้างการบริหารจัดการภาครัฐ

๓.๓.๓ เงื่อนไขระดับวัฒนธรรม ที่ประชาชนในพื้นที่บางส่วนยังรู้สึกแปลกแยกจากสังคมไทย

แนวโน้มสถานการณ์การก่อเหตุรุนแรงระยะต่อไปลดลง แต่จะมีความเคลื่อนไหวทางการเมืองมากยิ่งขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลสัมฤทธิ์ของการขับเคลื่อนงานและกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ในห้วงที่ผ่านมา และการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ

นอกจากนี้ ปัญหาภัยแทรกซ้อน ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาความหวาดระแวง และความเข้าใจระหว่างกัน ยังคงเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงและส่งผลกระทบในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ ขณะเดียวกัน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ยังส่งผลให้ปัญหาเศรษฐกิจมีความรุนแรง และมีความเหลื่อมล้ำมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ภาครัฐจึงจำเป็นต้องเสริมสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมุ่งเน้นการลดเงื่อนไขต่าง ๆ โดยเฉพาะความหวาดระแวง ความเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน ข้อเรียกร้องต่าง ๆ ควบคู่กับการยุติเหตุความรุนแรงในพื้นที่ และขยายผลการพัฒนาให้สอดคล้องตามศักยภาพของพื้นที่ต่อไป

๓.๔ ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง

การโยกย้ายถิ่นฐานเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกภูมิภาคทั่วโลก ซึ่งที่ผ่านมามีไทยได้รับผลกระทบจากการโยกย้ายถิ่นฐานของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มหลัก ดังนี้

๓.๔.๑ กลุ่มที่อพยพเข้ามานานและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางหรือออกไปยังประเทศที่สามได้จึงยังคงค้างอยู่ในประเทศไทย ย่อมก่อให้เกิดปัญหาปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลต่อผู้โยกย้ายถิ่นฐานและบุตรในระยะยาว

๓.๔.๒ กลุ่มที่อพยพเข้ามาเพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจ โดยมากเป็นกลุ่มแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) ลักลอบเข้ามาทำงานอย่างผิดกฎหมายจากประเทศรอบบ้านผ่านช่องทางชายแดนธรรมชาติ

๓.๔.๓ กลุ่มที่อพยพเข้ามาเนื่องจากสถานการณ์ความไม่มั่นคงจากประเทศ ทั้งภายในและภายนอกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยจำเป็นต้องมีแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหามาเป็นการเฉพาะ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีความอ่อนไหวทางการเมืองและส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๓.๔.๔ กลุ่มอื่น ๆ อาทิ กลุ่มคนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทยอย่างถูกกฎหมาย แต่มีการลักลอบอาศัยอยู่ในไทยต่อภายหลังจากการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรได้สิ้นสุดลง และกลุ่มที่ปลอมแปลงเอกสารเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยว การลักลอบทำงาน หรือการแฝงตัวในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้ไทยมีความเสี่ยงต่อการเป็นแหล่งพักพิงของกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติหรือกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ

๓.๕ ปัญหาการค้ามนุษย์

ประเทศไทยอยู่ในสถานะเป็นทั้งประเทศต้นทาง ทางผ่าน และปลายทางของกระบวนการค้ามนุษย์ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลไทยได้พยายามดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการป้องกัน การดำเนินคดี การคุ้มครองและช่วยเหลือ การพัฒนากลไกเชิงนโยบาย

และการขับเคลื่อน ตลอดจนการพัฒนาและการบริหารจัดการข้อมูล อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้ส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการกระทำความผิด เนื่องจากผู้ค้ายาเสพติดเปลี่ยนรูปแบบการกระทำความผิดของตนมาดำเนินการที่ผิดกฎหมาย (to conduct illegal activities) ผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น

รูปแบบการค้ายาเสพติดที่พบบ่อย แบ่งออกเป็น ๑) รูปแบบการค้าประเวณีโดยใช้ช่องทางออนไลน์ในการติดต่อสื่อสาร ๒) รูปแบบการแสวงหาประโยชน์ทางเพศออนไลน์ โดยการหลอกผู้เสียหาย ทั้งเด็กหญิง เด็กชาย และผู้หญิงมาผลิตสื่อลามกอนาจาร (Child Sexual Abuse Material) และ ๓) รูปแบบการหลอกลวงโฆษณาจัดหางานผ่านช่องทางสื่อสังคมโซเชียล เพื่อชักชวนผู้เสียหายโดยเฉพาะผู้เสียหายคนไทยให้ไปทำงานต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ ประเทศเมียนมา ประเทศลาว ประเทศกัมพูชา และประเทศในแถบประเทศตะวันออกกลางที่ไม่บังคับให้มีมาตรการในการกักตัว จึงทำให้มีจำนวนผู้เสียหายจากการค้ายาเสพติดชาวไทยในประเทศเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น

อีกทั้งในส่วนของการเคลื่อนย้ายแรงงานโดยผิดกฎหมายยังคงมีอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มแรงงานหรือประชาชนจากประเทศเมียนมาที่หนีภัยการสู้รบ ทำให้บุคคลกลุ่มนี้ตกเป็นกลุ่มเปราะบางและมีแนวโน้มถูกแสวงหาประโยชน์จากกลุ่มนายหน้า ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องตอบสนองต่อปัญหาดังกล่าวโดยเพิ่มมาตรการในการคัดแยกผู้เสียหายตามชายแดนมากขึ้น นอกจากนี้ จำเป็นต้องมีการดำเนินการเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติในภาพรวมของประเทศ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและยกระดับมาตรการต่อต้านการค้ายาเสพติดทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

๓.๖ ปัญหายาเสพติด

ปัจจัยอุปทานสูงขึ้นส่งผลต่อความเชื่อมโยงกับสถานการณ์ปัญหายาเสพติด โดยสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ยังคงสามารถลำเลียงเข้าสู่แหล่งผลิตได้ และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ดำเนินการโดยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ทำให้การผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำขยายตัวมากขึ้น ประกอบกับสถานการณ์ความไม่สงบภายในประเทศเพื่อนบ้านเป็นช่องโหว่ให้ผู้ค้ายาเสพติดฉวยโอกาสในการเร่งผลิตและลักลอบขนส่งยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทย โดยใช้ระบบคมนาคมที่มีความสะดวกในการลำเลียงจากพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ และพื้นที่ชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านทางแม่น้ำโขง รวมถึงการลักลอบนำเข้ายาเสพติดทางทะเลในบางจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งมายังพื้นที่กรุงเทพฯ ปริมาณผล ตลอดจนการใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านเพื่อส่งต่อยาเสพติดไปยังประเทศที่สาม

แม้ว่าจะมีมาตรการป้องกัน แก้ไข และปราบปรามเพื่อลดอุปทานยาเสพติด การบำบัด และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และการป้องกันเชิงรุกในกลุ่มเสี่ยง แต่อุปสงค์และอุปทานยาเสพติดยังคงมีเพิ่มมากขึ้น อันเนื่องมาจากกลยุทธ์ทางการค้าของกลุ่มนักค้ายาเสพติด ราคาเสพติดถูกลง และปัจจัยความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันส่งผลให้เกิดการกระตุ้นการใช้ยาเสพติดในประเทศเพิ่มขึ้น โดยพบว่าผู้เข้าสู่วงจรยาเสพติดรายใหม่มีแนวโน้มสูงขึ้นทั้งผู้เสพและผู้ค้า

ผู้กระทำความผิดซ้ำมีแนวโน้มสูงขึ้นทั้งผู้เสพและผู้ค้าจากปัจจัยมุมมองของสังคมต่อผู้เสพและผู้ต้องโทษคดียาเสพติดที่เอื้อให้กลุ่มคนเหล่านี้สามารถมีโอกาสใช้ชีวิตในสังคมได้ จึงมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดซ้ำ

จนส่งผลให้เกิดปัญหานักโทษคดียาเสพติดล้นคุกที่เกี่ยวข้องตามมา ผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการจิตเวชร่วมด้วย มีแนวโน้มสูงขึ้น การใช้วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทมีแนวโน้มและรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีความเสี่ยงสูงในการเสพยาเสพติดที่ผสมกันหลายชนิด (Cocktail Drugs) รูปแบบใหม่ ๆ ที่แพร่ระบาดและสร้างผลกระทบมากขึ้น วัยแรงงานซึ่งเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจมีแนวโน้มการใช้ยาเสพติดมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา

นอกจากนี้ ขบวนการค้ายาเสพติดยังคงสรรหาวิธีการเพื่อหลีกเลี่ยงการจับกุมของเจ้าหน้าที่ และแสวงหาโอกาสจากรูปแบบการส่งยาเสพติดทางพัสดุไปรษณีย์ การค้ายาเสพติดผ่านช่องทางออนไลน์ ในการสร้างช่องทางจำหน่าย โฆษณา และขยายโครงข่ายการค้ายาเสพติดให้เข้าถึงกลุ่มผู้เสพมีความหลากหลาย รูปแบบและในพื้นที่ห่างไกลเพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกันแนวโน้มการขยายตัวของอาชญากรรมทางไซเบอร์ มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาการค้ายาเสพติดที่ใช้ช่องทางบล็อกเชน (Blockchain) ในการซื้อและขายมากขึ้น โดยเฉพาะในรูปแบบสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) ทำให้การติดตามตรวจสอบเพื่อระบุตัวตนดำเนินการได้ยากขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ปัญหายาเสพติดจึงเป็นตัวการสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคมอื่น ๆ ตามมาหลายประการ เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาความอ่อนแอทั้งร่างกายและจิตใจของประชาชน ปัญหาอาชญากรรมและการกระทำผิดกฎหมาย เป็นต้น ซึ่งส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประชาชนและของชาติโดยรวม

๓.๗ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมาภาครัฐมีความพยายามแก้ไขปัญหายาอย่างจริงจังผ่านการบริหารจัดการ บ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) แต่จากการจัดอันดับความโปร่งใสของไทยและ อันดับการรับรู้การทุจริตของประเทศได้สะท้อนให้เห็นว่าสถานการณ์การทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยยังอยู่ในระดับที่มีความน่าเป็นห่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทุจริตในภาครัฐที่มีการกระจายตัวไปยังทุกระดับของสังคม ซึ่งทำให้ สาธารณชนเห็นการทุจริตเป็นเรื่องปกติ อีกทั้งการทุจริตต่อหน้าที่ หรือการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ของเจ้าหน้าที่รัฐได้เกี่ยวพันกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาคุกคามอื่น ๆ อาทิ ยาเสพติด ผู้หลบหนีเข้าเมือง กลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ที่ประกอบธุรกิจผิดกฎหมาย และการฟอกเงิน ส่งผลให้ปัญหาทวีความรุนแรงและซับซ้อน มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาประเทศ ตลอดจนส่งผลต่อความเชื่อมั่นต่อรัฐบาล ภาครัฐ และระบอบประชาธิปไตยตามลำดับ

๓.๘ สาธารณภัย

ไทยยังคงต้องเผชิญกับสาธารณภัยที่ทำลาย ดังนี้

๓.๘.๑ ภัยที่เกิดจากทางธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทำให้เกิด ภาวะลมฟ้าอากาศแปรปรวน ระดับน้ำทะเลของโลกสูงขึ้น เกิดภาวะแล้งจัด พายุหมุน การกัดเซาะชายฝั่งทะเล วาตภัย มหาอุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม โรคติดต่ออุบัติใหม่ และการเกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ นอกจากนี้ ยังมีภัยที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ อาทิ แผ่นดินไหว สึนามิ ไฟป่าและหมอกควัน เป็นสาธารณภัยที่ต้องเผชิญ ในปัจจุบัน และมีแนวโน้มมากขึ้นในอนาคต ตลอดจนปัญหาสาธารณภัยที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบและ สร้างความขัดแย้งระหว่างประชาชนในพื้นที่ อาทิ ปัญหาอุทกภัยจากการผันน้ำออกจากพื้นที่หนึ่งไปยังอีกพื้นที่หนึ่ง ทำให้หลายหน่วยงานต้องบูรณาการการทำงานเพื่อใกล้เคียงข้อพิพาทและลดความขัดแย้งดังกล่าว

๓.๘.๒ ภัยที่เกิดจากกระทำของมนุษย์ อาทิ อัคคีภัย ภัยจากสารเคมี ปัญหาน้ำมันรั่วไหลในทะเล ภัยจากการคมนาคมที่เป็นอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ การปล่อยของเสียและขยะมูลฝอยจากโรงงานอุตสาหกรรม ภัยจากมลพิษทางอากาศประเภทฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ที่มีสาเหตุหลักจากการเผาในที่โล่งของภาคเกษตรกรรม โดยส่วนใหญ่เป็นการเผาซึ่งข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ขยายพื้นที่ปลูกในที่สูงเผาอ้อยเพื่อเก็บเกี่ยว และเผาตอซังข้าวในพื้นที่ราบเพื่อเตรียมเพาะปลูกต่อไป การบุกรุกและลักลอบเผาป่า และการเผาตามวิถีชีวิตดั้งเดิม นอกจากนี้ ยังรวมถึงการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการคมนาคมขนส่งและภาคการผลิต ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลให้มีจุดความร้อน (Hotspots) เพิ่มขึ้น และคุณภาพทางอากาศที่แย่ลง

ดังนั้น ไทยมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดสาธารณภัยที่มีความถี่และความรุนแรงเพิ่มขึ้น ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และภาคการท่องเที่ยว จึงจำเป็นต้องมีการลงทุนเพื่อการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นด้วยการประเมินให้เข้าใจความเสี่ยง การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม และการฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิมมากขึ้น เพื่อให้ความสูญเสียด้านชีวิต ทรัพย์สิน เศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนและประเทศลดลงอย่างเป็นรูปธรรม

๓.๙ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะโลกร้อน ภัยพิบัติ ขยะมูลฝอย ความเสื่อมโทรมของดินและน้ำ การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรและการเติบโตทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรโดยขาดความสมดุลเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของสังคมเมือง เป็นปัจจัยเร่งสำคัญที่ส่งผลต่อปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแนวโน้มของปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงขึ้นจากการบุกรุกแผ้วถางป่าและครอบครองพื้นที่ป่าเพื่อทำเป็นพื้นที่ประกอบอาชีพและอยู่อาศัยของประชาชน การลักลอบเผาในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของอากาศ และปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก การลักลอบตัดและค้าไม้หวงห้ามและไม้มีค่าต่าง ๆ จำนวนมากเพื่อนำไปจำหน่ายแก่นายทุนอย่างผิดกฎหมาย การออกโฉนดที่ดินหรือเอกสารสิทธิที่ไม่ถูกต้อง การกำหนดแนวเขตป่าไม้ และที่ดินของรัฐ เนื่องจากเทคโนโลยีในการทำแผนที่ในอดีตไม่สามารถกำหนดรายละเอียดขอบเขตพื้นที่ป่าไม้ได้อย่างชัดเจน จึงทำให้ไม่มีการกันพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ทำกินของประชาชนที่อยู่ก่อนประกาศเขตพื้นที่ป่าไม้ออกจากพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งปัญหการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่

นอกจากนี้ สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปจากการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนของฤดูกาล ส่งผลให้การประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้รับผลกระทบจากปัญหาผลผลิตทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากสาธารณภัยนำไปสู่ภัยพิบัติที่รุนแรงและสร้างความเสียหายในวงกว้างมากขึ้น ซึ่งการสร้างสมดุลในการบริหารจัดการของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบจะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

๓.๑๐ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ความแตกต่างทางรายได้ประกอบกับปัญหาการขาดโอกาสเชิงเศรษฐกิจของประชาชนในบางกลุ่ม และบางพื้นที่อันเป็นผลมาจากปัจจัยเชิงโครงสร้าง และก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมสามารถนำไปสู่ปัญหาความมั่นคงอื่น ๆ หรือส่งผลให้ปัญหาที่มีอยู่เดิมทวีความรุนแรงมากขึ้น เช่น ปัญหาความยากจน การเข้าถึงปัจจัยขั้นพื้นฐาน ปัญหาการก่ออาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น ประกอบกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

และระบบเศรษฐกิจโลกที่มีความไม่แน่นอนและผันผวนสูงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ไทยต้องเผชิญกับ
ภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ

อย่างไรก็ตาม กลุ่มทุนขนาดใหญ่จะยังคงถือครองกำไรส่วนใหญ่และมีอำนาจในการกำหนด
ราคาสินค้าและบริการ ส่งผลให้ภาควิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งผู้ประกอบการรายย่อย
เกิดความไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการ

นอกจากนี้ การเข้าสู่ยุคดิจิทัลได้ปรับเปลี่ยนลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มุ่งไปใช้
ประโยชน์จากแพลตฟอร์มออนไลน์มากขึ้น ก่อให้เกิดธุรกิจรายย่อยและแรงงานแพลตฟอร์ม (Platform labor/
Gig worker) จำนวนมาก ซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มแรงงานในธุรกิจใหม่ที่เข้ามาขับเคลื่อนการดำเนินเศรษฐกิจของสังคมเมือง
และยังไม่มีหลักประกันในการทำงานหรือสวัสดิการที่เหมาะสม จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่นำไปสู่ปัญหาความขัดแย้ง
ระหว่างประชาชน และความขัดแย้งกับหน่วยงานภาครัฐ

อีกทั้งพฤติกรรมบริโภคในระดับปัจเจกที่เปลี่ยนแปลงไปได้กลายเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อ
การก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่จะขยายตัวมากขึ้น อาทิ การลักลอบค้าสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
การค่าน้ำมันเถื่อน การโจรกรรม การลักลอบค้าพาหนะข้ามแดน และการพนันออนไลน์

ผนวก ค

แผนที่กลยุทธ์

แผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map)

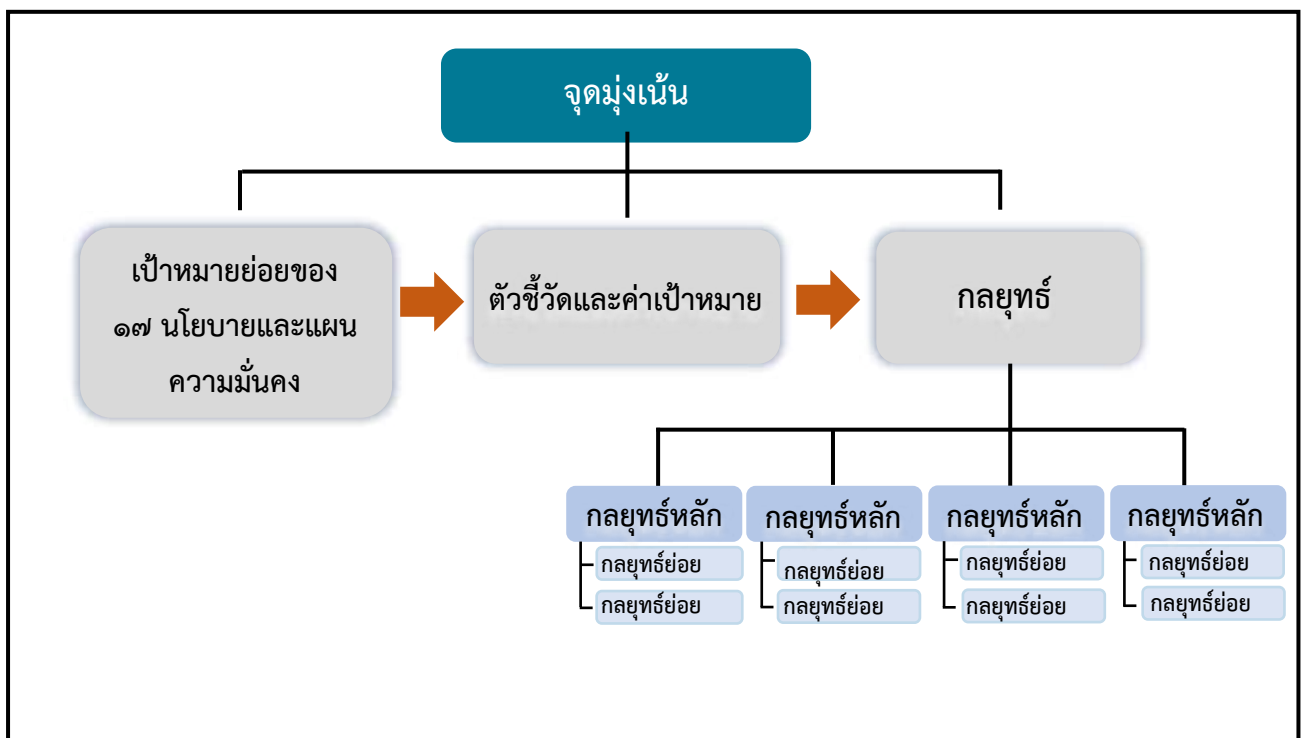
เป็นเครื่องมือเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมาย กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในแต่ละ ๑๗ นโยบายและแผน ความมั่นคง ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล โดยมีจุดมุ่งเน้นเป็นแกนกลางแสดงความสอดคล้องในภาพรวมทั้งหมดดังกล่าว

๑. ความมุ่งหมาย

- ๑.๑ ใช้ในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลในการแปลงนโยบายและแผนระดับชาติฯ ไปสู่การปฏิบัติ
- ๑.๒ เชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) และกลไกงบประมาณ
- ๑.๓ ให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำไปสู่การถ่ายทอดในแผนระดับที่ ๓ รวมทั้งแผนงาน โครงการ

๒. หลักการพิจารณา

- ๒.๑ ยึดโยงเป้าหมายย่อยในแต่ละ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคงเป็นตัวตั้ง พิจารณาตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายรองรับ ซึ่งนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อน
- ๒.๒ บางกลยุทธ์มีความเชื่อมโยงได้หลายตัวชี้วัด ทั้งทางตรงและทางอ้อม

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

จุดมุ่งเน้น

สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน และพร้อมธำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

เป้าหมาย

ตัวชี้วัด

กลยุทธ์

การธำรงรักษาไว้ซึ่ง
สถาบันพระมหากษัตริย์

การจัดทำชุดข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และเผยแพร่ตามช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

- ๑.๑ ส่งเสริมการเรียนรู้ และการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกระดับอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับทุกช่วงวัย
- ๑.๒ ส่งเสริมการจัดทำและเผยแพร่ชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์
- ๑.๓ เสริมสร้างการพัฒนาประสิทธิภาพในการธำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์

คนในชาติอยู่ร่วมกัน
อย่างสันติและเคารพ
ในความแตกต่าง
หลากหลาย โดยได้รับ
ความคุ้มครองตามหลัก
สิทธิมนุษยชน ซึ่งหมาย
รวมถึงการให้ความสำคัญ
กับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลัก
ความเชื่อต่าง ๆ และ
ผู้ที่ไม่นับถือศาสนา

การจัดทำ พัฒนา หรือปรับปรุงมาตรการของรัฐเพื่อส่งเสริม ค้ำครอง และปกป้องสิทธิมนุษยชนภายในของไทยให้ สอดคล้องกับบริบทภายในประเทศและสนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคีอย่างน้อยปีละ ๒ มาตรการ

คำร้องเกี่ยวกับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนและการเลือกปฏิบัติได้รับการพิจารณาและเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศตามกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน ภายใต้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ภายในปี ๒๕๗๐ มีผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในกระบวนการ UPR รอบที่ ๓ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ และรอบที่ ๔ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐

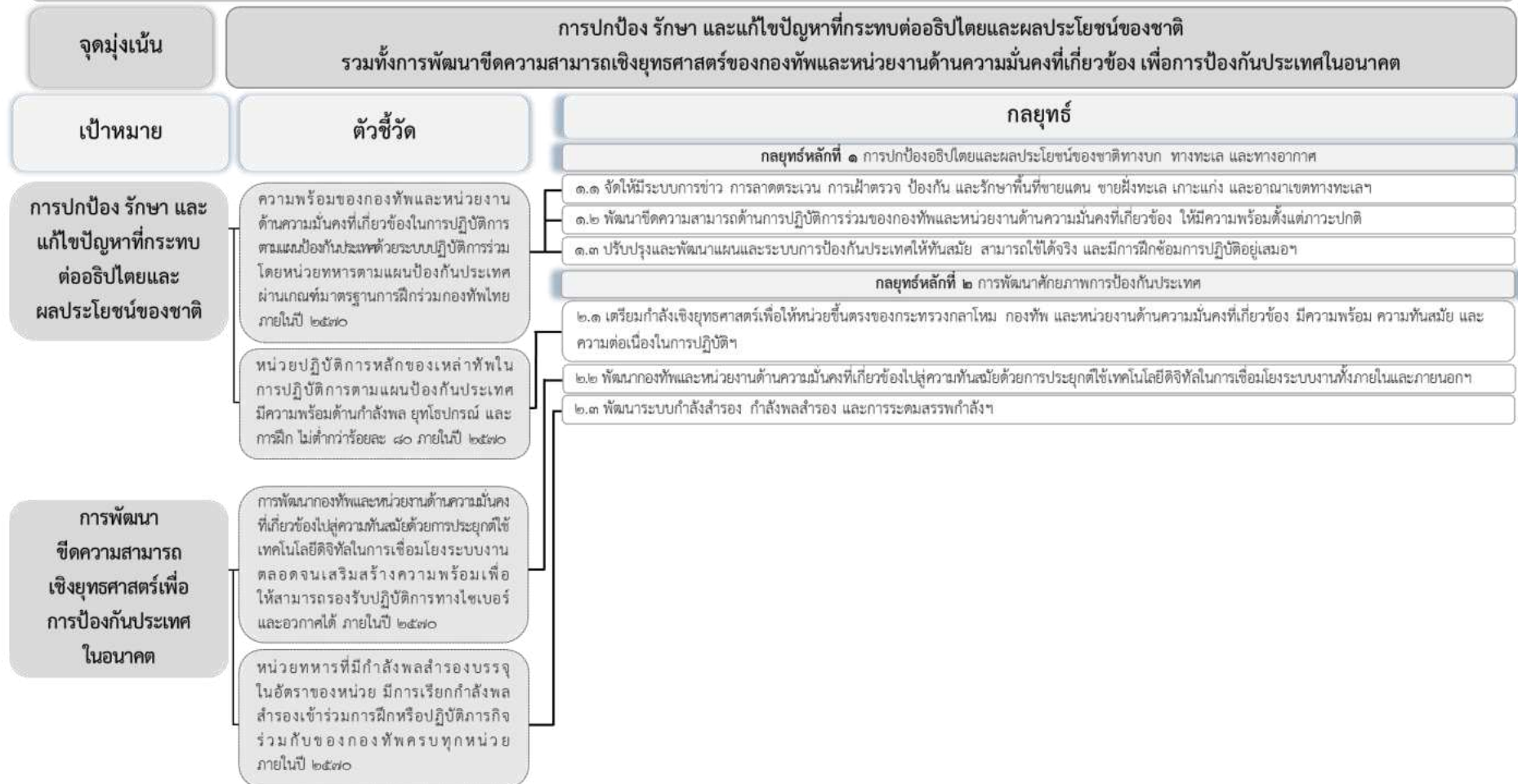
กลยุทธ์หลักที่ ๒ การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติ และเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

- ๒.๑ ทบทวน ปรับปรุง พัฒนากฎหมาย กฎ ระเบียบ แนวทาง วิถีปฏิบัติ คำสั่งทางการบริหาร ข้อบังคับ และมาตรการของรัฐ
- ๒.๒ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติ
- ๒.๓ ใช้แนวทางสันติวิธีในการจัดการความขัดแย้งและส่งเสริมให้เกิดพื้นที่สาธารณะในการพูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคม และประชาชน
- ๒.๔ สร้างความตระหนักรู้ การเสริมสร้างทัศนคติ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการสิทธิมนุษยชนในทุกระดับ
- ๒.๕ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของภาครัฐ
- ๒.๖ เพิ่มประสิทธิภาพการขยายช่องทางร้องเรียนหรือร้องทุกข์ให้สามารถเข้าถึงได้ทุกระดับ
- ๒.๗ ส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม
- ๒.๘ สนับสนุนและกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม และเคารพหลักการสิทธิมนุษยชน ไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติ
- ๒.๙ บูรณาการความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- ๒.๑๐ ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาเป็นหน่วยงานสังคมที่สำคัญในการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ

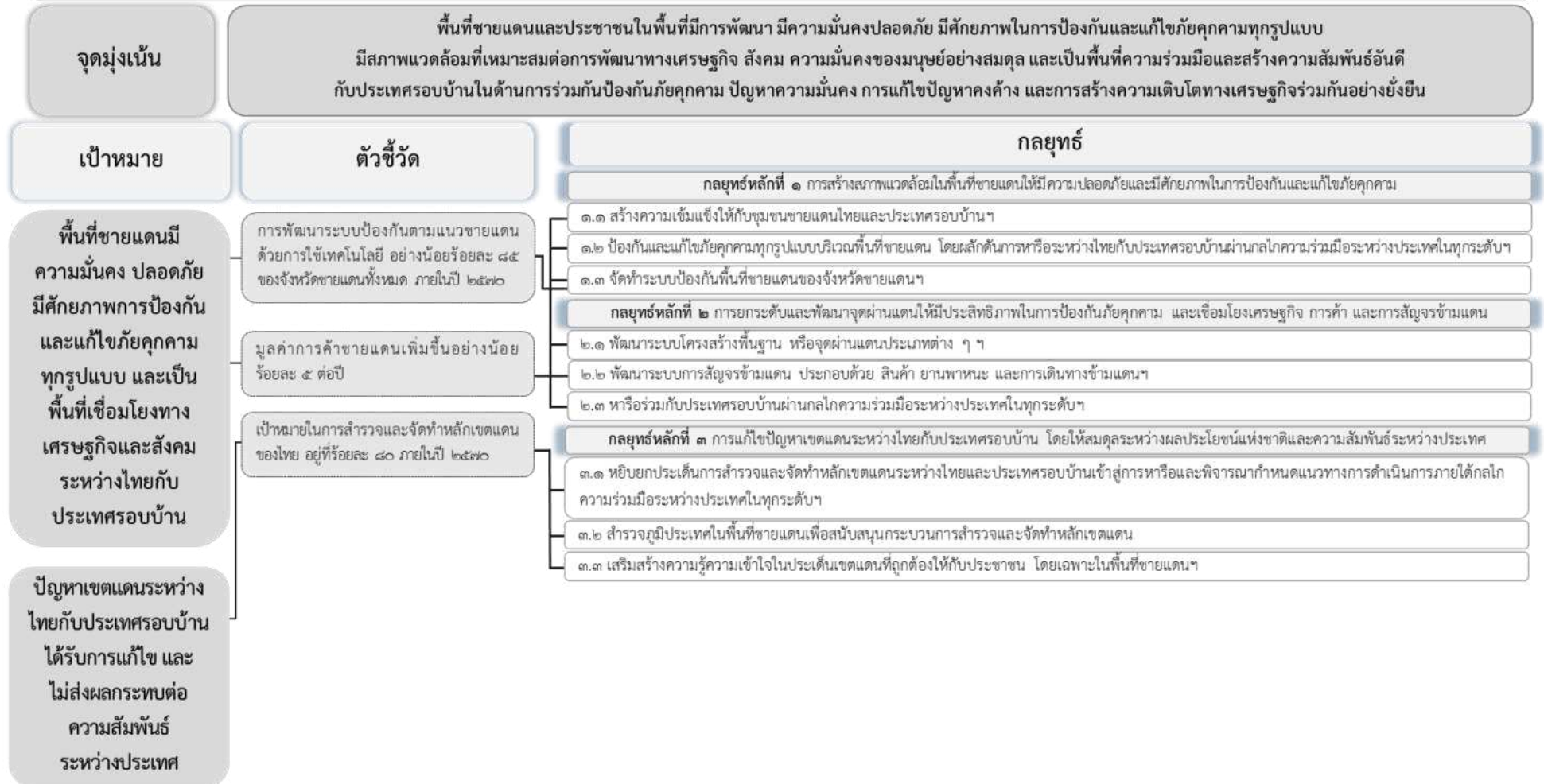
กลยุทธ์หลักที่ ๓ การให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา

- ๓.๑ สร้างหลักประกันทางสังคมสำหรับผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา
- ๓.๒ ให้ความคุ้มครองและส่งเสริมศาสนาและหลักความเชื่อต่าง ๆ รวมถึงผู้ที่ไม่นับถือศาสนาอย่างเท่าเทียมตามหลักสิทธิมนุษยชน
- ๓.๓ เสริมสร้างความเข้าใจ ทัศนคติเชิงบวก และความเคารพในความหลากหลายระหว่างศาสนา ผู้ที่มีความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา

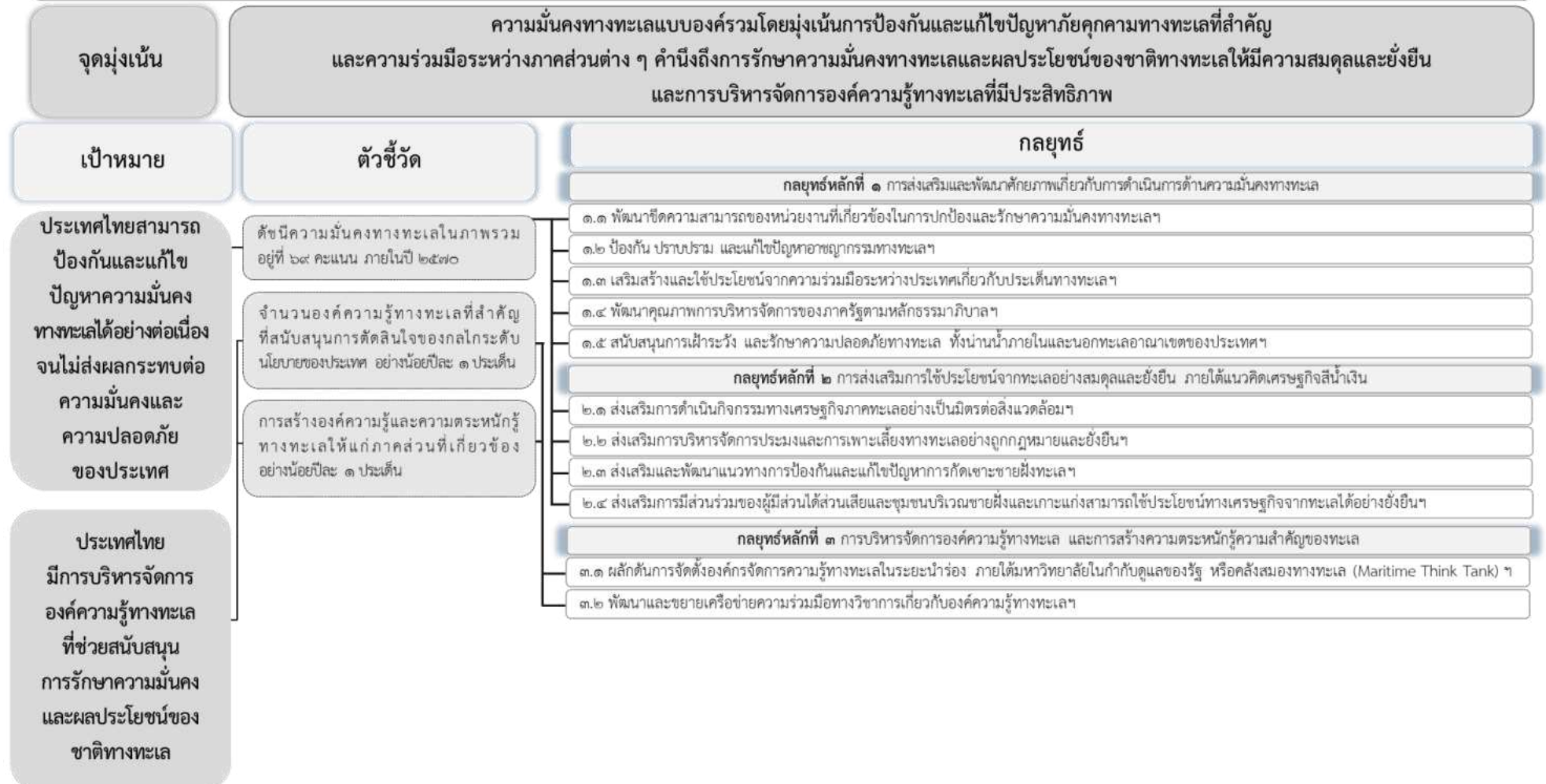
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

จุดมุ่งเน้น	การบริหารจัดการผู้ที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล แรงงานต่างด้าว กลุ่มที่มีความเปราะบางด้านความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับความคุ้มครองหรืออยู่ระหว่างคัดกรองสถานะที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศภูมิลำเนาให้มีความสมดุลระหว่างมิติความมั่นคง เศรษฐกิจ และหลักสิทธิมนุษยชน		
เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	
ผู้ที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคลมีจำนวนลดลง และได้รับการดูแลตามหลักมนุษยธรรม	จำนวนผู้ที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคลที่ได้รับสถานะอยู่ในราชอาณาจักรอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๐	กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกหนีเข้าเมืองกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ๑.๑ เร่งรัดการจัดทำสถานะบุคคลให้แก่ผู้ที่มีปัญหาสถานะและสิทธิที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้ว ๑.๒ ทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากฎหมายที่มีอยู่เพื่อจัดปัญหาอุปสรรคหรือการขัดกันของกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องฯ ๑.๓ คุ้มครองและส่งเสริมสวัสดิการฯ ๑.๔ จัดทำฐานข้อมูลที่เป็นข้อมูลมีฐานเกี่ยวกับสถิติผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล	
แรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม มีจำนวนการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองลดลง	จำนวนแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๐	กลยุทธ์หลักที่ ๒ การป้องกันและการแก้ไขปัญหาลูกหนีเข้าเมืองกลุ่มแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ๒.๑ บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบและจับกุมแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ผู้ประกอบการ รวมถึงผู้จัดหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายอย่างต่อเนื่อง ๒.๒ ทบทวนหรือปรับปรุงบันทึกความเข้าใจด้วยการจ้างงานระหว่างรัฐบาลไทย - กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม รวมทั้งบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างงานเพื่อส่งเสริมการจ้างงานอย่างถูกกฎหมาย ๒.๓ บูรณาการความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และประเทศต้นทางในการเร่งรัดกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหากลุ่มผู้ติดตามแรงงานต่างด้าวฯ ๒.๔ ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศต้นทาง เพื่อเร่งรัดการออกหนังสือเดินทางหรือเอกสารแสดงตน	
การบริหารจัดการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกหนีเข้าเมืองกลุ่มที่มีความเปราะบาง และผู้ได้รับความคุ้มครองด้านความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศภูมิลำเนาอย่างเป็นระบบ	การจัดวางระบบป้องกัน กระบวนการและหลักเกณฑ์บริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองในกลุ่มที่มีความเปราะบางด้านความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับความคุ้มครองหรืออยู่ระหว่างคัดกรองสถานะที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศภูมิลำเนา ภายในปี ๒๕๗๐	กลยุทธ์หลักที่ ๓ การป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ และกลุ่มอื่น ๆ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๓.๑ เพิ่มความเข้มข้นในการสกัดกั้นและป้องกันการหลบหนีเข้าเมืองเป็นพิเศษของกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ๓.๒ จัดระบบการตรวจสอบและติดตามการเคลื่อนไหวของผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติอันจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงและปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างใกล้ชิด ๓.๓ ชี้แจงและทำความเข้าใจกับประเทศที่เกี่ยวข้องและองค์การระหว่างประเทศเกี่ยวกับการดำเนินการของฝ่ายไทยในประเด็นการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติฯ ๓.๔ แสวงหาความร่วมมือกับประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน องค์การระหว่างประเทศ และองค์กรพัฒนาเอกชน ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีฯ ๓.๕ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบตรวจคนเข้าเมืองและฐานข้อมูลคนเข้าเมืองให้ทันสมัยและเชื่อมโยงระหว่างส่วนราชการฯ ๓.๖ กำหนดมาตรการที่เหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมายสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการคัดกรองและคุ้มครองคนต่างด้าวฯ	

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

จุดมุ่งเน้น	การยกระดับสถานะและเพิ่มขีดสมรรถนะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ที่ได้รับการยอมรับจากสากล		
เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	
การยกระดับสถานะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ประเทศไทยสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม	ร้อยละความสำเร็จของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ในระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐	กลยุทธ์หลักที่ ๑ การยกระดับความเชื่อมั่นการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ในระดับสากล ๑.๑ เร่งรัดการบริหารจัดการคดีค้ามนุษย์ โดยมีการดำเนินคดีทางอาญากับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ๑.๒ ส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานกับภาคประชาสังคมภายในประเทศและต่างประเทศในการสืบสวนสอบสวนการค้ามนุษย์ ๑.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ามนุษย์ทั้งทางอาญาและวินัย ๑.๔ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเปราะบางที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนำเข้าและอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวตามกฎหมาย ๑.๕ ป้องกัน คัดกรอง และแก้ไขปัญหาแรงงานประมงผิดกฎหมาย รวมทั้งส่งเสริมการตรวจติดตามเฝ้าระวังเรือประมง ๑.๖ เสริมสร้างความเข้าใจ การรับรู้และบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทยแก่นานาประเทศ ๑.๗ เพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และกลุ่มเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ๑.๘ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการป้องกันและปราบปรามปัญหาการค้าประเวณีและบริการทางเพศในกลุ่มเด็กและเยาวชน ๑.๙ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์	
	การปราบปรามและดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐	กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาขีดความสามารถและสมรรถนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์	
	แรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย และพันธกรณีระหว่างประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐	๒.๑ จัดทำ ปรับปรุง ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการต่อต้านการค้ามนุษย์ ๒.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และพัฒนาศักยภาพให้แก่คณะสหวิชาชีพ เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ๒.๓ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของพนักงานอัยการและผู้พิพากษาเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงบาดแผลทางใจให้แก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ๒.๔ จัดทำและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถป้องกันตนเองจากการค้ามนุษย์ ๒.๕ ส่งเสริมความร่วมมือการสร้างภาคีเครือข่ายนอกภาครัฐเพื่อเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์กับภาครัฐให้ตระหนักถึงปัญหาค้ามนุษย์และนำไปสู่การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ๒.๖ ส่งเสริมการดำเนินนโยบายเชิงรุกให้ภาคเอกชนมีการอบรมให้ความรู้กับพนักงานหรือลูกจ้างเกี่ยวกับแนวทางการป้องกัน การคุ้มครอง ความเสียหาย และการรักษาสวัสดิภาพในกรณีหากตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ๒.๗ พัฒนาระบบบูรณาการฐานข้อมูลด้านการค้ามนุษย์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒.๘ ส่งเสริมและพัฒนาการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์	
	ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมาตรฐานสากล เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐		
	การพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา		

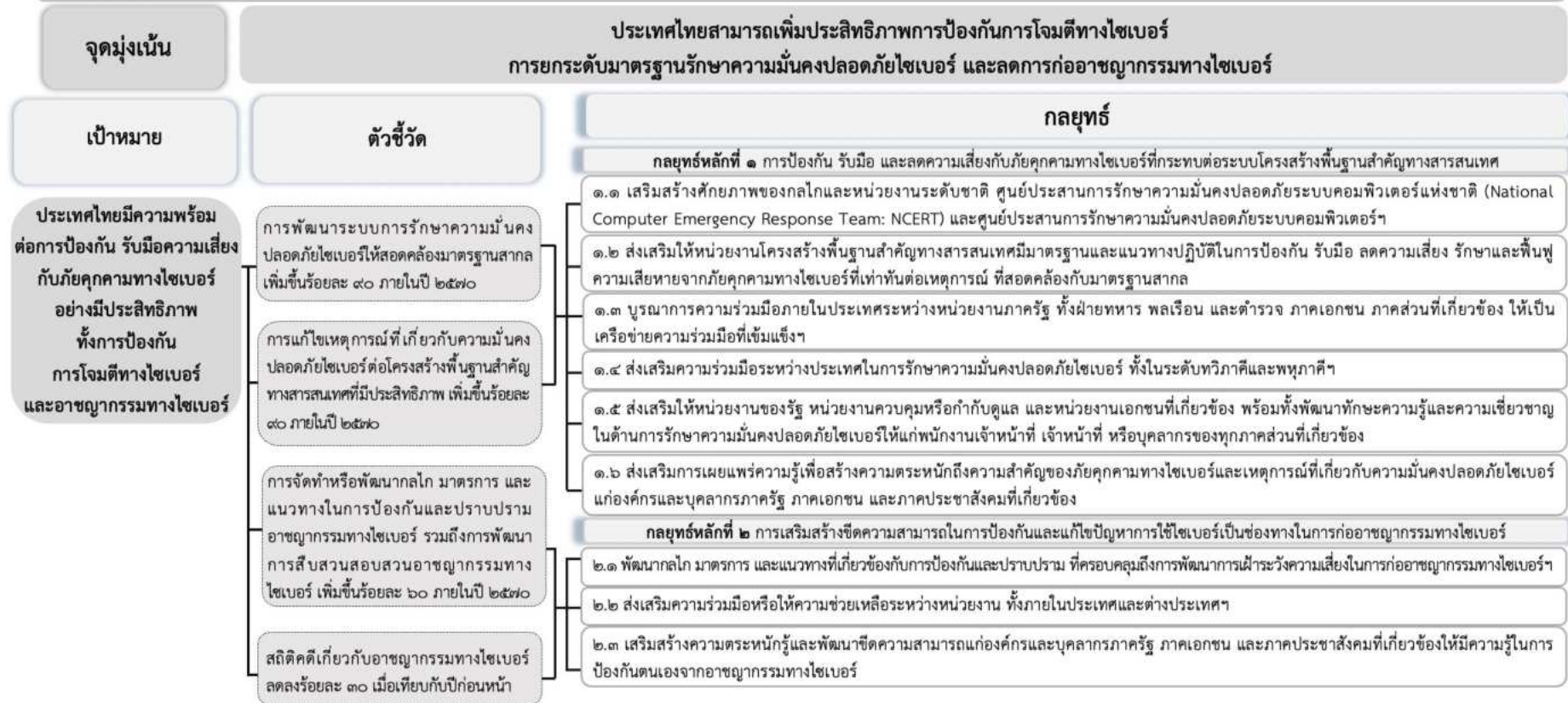
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

จุดมุ่งเน้น	การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การสกัดกั้นยาเสพติด และปราบปรามขบวนการการค้ายาเสพติด ตลอดจนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้เกิดการยอมรับจากสังคม		
เป้าหมายย่อย	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	
การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	สัดส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง ๘ คน ต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน ภายในปี ๒๕๗๐	กลยุทธ์หลักที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มีภูมิคุ้มกันและสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างพื้นที่ปลอดภัยและลดความต้องการยาเสพติด ๑.๑ สร้างภูมิคุ้มกันระดับบุคคล ด้วยการเสริมสร้างทัศนคติและความรู้เท่าทันยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ๑.๒ สร้างความเข้มแข็งในสถาบันครอบครัวและชุมชน ๑.๓ สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน พัฒนา เสริมสร้างกลไก เครือข่ายทางสังคมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน พัฒนาปัจจัยบวก และควบคุมปัจจัยเสี่ยงเพื่อไม่ให้เกิดสภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัยจากยาเสพติด ๑.๔ เฝ้าระวัง ป้องกัน และสร้างความรู้เท่าทันยาเสพติดบนพื้นที่เสมือน (Cyber Space)	
การสกัดกั้นและปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ	คดียาเสพติดที่มีการสืบสวนขยายผลจากการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา	กลยุทธ์หลักที่ ๒ การลดอุปทานยาเสพติดและปราบปรามเครือข่ายยาเสพติด/องค์กรอาชญากรรม ๒.๑ สกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติดตั้งแต่พื้นที่ชายแดนไม่ให้เข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศ และไม่ให้ประเทศไทยเป็นทางผ่านในการลักลอบลำเลียงยาเสพติด ๒.๒ ปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดและเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ ด้วยมาตรการทางทรัพย์สินอย่างมีประสิทธิภาพ ๒.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นธรรม ตลอดจนดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างจริงจัง ๒.๔ พัฒนาเทคโนโลยีและฐานข้อมูลฯ ๒.๕ พัฒนาระบบการข่าวและการแจ้งเตือนข้อมูลเครือข่ายการค้ายาเสพติดฯ ๒.๖ ลดวงจรค้ายาเสพติด ในระดับผู้ค้ายาเสพติดรายย่อย และลงโทษผู้ต้องหาคดียาเสพติดรายย่อยตามลักษณะและพฤติกรรมความผิด	
ผู้เสพยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม และไม่หวนกลับไปเข้าสู่วงจรยาเสพติด	การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนเปรียบเทียบกับปริมาณที่จับกุมยาเสพติดทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา	กลยุทธ์หลักที่ ๓ การสร้างความสมดุลบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนในการบำบัด ฟื้นฟู และการผนวกสู่สังคมได้อย่างปกติสุข ๓.๑ ลดความเป็นอาชญากรรม ปรับเปลี่ยนมุมมองทางสังคมต่อผู้ติดยาเสพติดมองผู้เสพเป็นผู้ป่วยที่ควรได้รับการบำบัดรักษา และดูแลช่วยเหลือ ๓.๒ ยึดหลักทางสาธารณสุขเป็นแนวทางนำในการลดอุปสงค์ยาเสพติดฯ ๓.๓ เสริมสร้างโอกาสและทางเลือกของผู้เสพยาเสพติด ภายหลังการเข้ารับการบำบัดให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขฯ	
	ผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ จากปี ๒๕๖๔ ในปี ๒๕๗๐	กลยุทธ์หลักที่ ๔ การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ๔.๑ เสริมสร้างและยกระดับความร่วมมือด้านยาเสพติดฯ ๔.๒ พัฒนาขีดความสามารถให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ ๔.๓ เสริมสร้างการใช้กลไกคณะทำงานร่วมด้านความมั่นคงฯ	

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จุดมุ่งเน้น	การจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่เกิดขึ้น และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน ให้สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และยั่งยืน		
เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	
การยกระดับการจัดการ ความเสี่ยงสาธารณภัย ที่สำคัญอันเกิดจาก ภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิด จากการกระทำของมนุษย์ ที่เกิดขึ้น และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน (Compound Hazards) ไปสู่มาตรฐาน ตามหลักสากล	อัตราการเสียชีวิตจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี	กลยุทธ์หลักที่ ๑ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ	
	จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี	๑.๑ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น และป้องกันความเสี่ยงใหม่ให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงภัยซ้ำซ้อนฯ	
	อัตราการเสียชีวิตจากภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ (อัคคีภัย) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี	๑.๒ พัฒนาระบบคลังข้อมูลความเสี่ยงจากสาธารณภัยแห่งชาติให้ทันสมัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐานฯ	
	การแจ้งเตือนสาธารณภัยล่วงหน้าได้ทันสถานการณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด (เฉพาะภัยธรรมชาติ ๔ ภัย ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม และสึนามิ) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๘ ของการเกิดภัยดังกล่าวทุกปี	๑.๓ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ รวมถึงการรับรู้และตระหนักรู้การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ถูกต้องให้กับทุกภาคส่วนฯ	
		๑.๔ พัฒนาแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยในทุกระดับให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสากลฯ	
		๑.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรและการสร้างแรงจูงใจในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของภาคีเครือข่าย ภาคประชาชน อาสาสมัคร และอื่น ๆ	
		๑.๖ ส่งเสริม พัฒนา ต่อยอดงานวิจัยและองค์ความรู้ฯ	
		๑.๗ ส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย และการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมให้ครอบคลุม มิติการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง	
		กลยุทธ์หลักที่ ๒ การจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐานตามหลักสากล	
		๒.๑ เสริมสร้างการจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการให้เป็นไปตามมาตรฐานในการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉินฯ	
		๒.๒ กำหนดแนวทางการปฏิบัติร่วมของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Emergency Operation Center: EOC) ให้เป็นระบบมาตรฐานหลักสากล และหลักธรรมาภิบาลฯ	
		๒.๓ พัฒนาระบบการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่มีแนวโน้มขยายขอบเขตไปสู่การจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ขึ้นไปให้มีประสิทธิภาพ	
		๒.๔ พัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning)ฯ	
		๒.๕ เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบรรเทาทุกข์และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ทัวถึง และเป็นธรรม	

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาก่อการร้าย

จุดมุ่งเน้น	ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย มีขีดความสามารถในการตอบโต้ และมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้าย		
เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	
ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย	การดำเนินการมาตรการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนเชิงป้องกันภัยก่อการร้าย อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐	กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย	
ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย	การพัฒนาศักยภาพของระบบที่ตอบสนองต่อการระงับเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย และควบคุมสถานการณ์การก่อการร้าย อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐	๑.๑ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและข่าวกรองด้านการก่อการร้าย ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ๑.๒ ป้องกันการเดินทางผ่านเข้าและออกของนักก่อการร้ายต่างชาติ ๑.๓ รับมือกับการเผยแพร่ลัทธิและแนวคิดที่ยึดหลักความรุนแรงทุกรูปแบบ ๑.๔ ปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและพื้นที่สาธารณะ ๑.๕ ต่อด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ๑.๖ จัดทำระบบฐานข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ ๑.๗ พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ของรัฐ	
ประเทศไทยมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่สภาวะปกติ	การวางระบบฟื้นฟูตัวจากภัยก่อการร้าย อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และสามารถฟื้นฟูจากเหตุก่อการร้ายได้	กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย	
		๒.๑ พัฒนากลไกการรับมือขณะเกิดเหตุก่อการร้ายให้เป็นเอกภาพ โดยเฉพาะบุคคลแรกหรือหน่วยงานแรก (First Responder) ที่ต้องเข้าถึงที่เกิดเหตุ ๒.๒ ส่งเสริมความร่วมมือกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในคดีที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายกับหน่วยงานภายในประเทศและหน่วยงานต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ๒.๓ พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๒.๔ พัฒนาระบบการแจ้งเตือน การสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย เพื่อสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน	
		กลยุทธ์หลักที่ ๓ การเสริมสร้างการฟื้นตัวภายหลังเกิดเหตุวิกฤตจากการก่อการร้ายให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว	
		๓.๑ ฟื้นฟูระบบการทำงานของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่ได้รับผลกระทบหรือผลกระทบบกการก่อเหตุก่อการร้าย ๓.๒ จัดทำ พัฒนา วางระบบกลไก และหลักเกณฑ์การประเมินความเสียหาย ความต้องการความช่วยเหลือ และดำเนินการเยียวยาแก่เหยื่อครอบครัวของเหยื่อ และผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อเหตุก่อการร้าย ๓.๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา เพื่อป้องกันการแพร่กระจายแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง ผู้ที่เคยได้รับการบ่มเพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง และผู้เคยกระทำความผิดฐานการก่อการร้าย	

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

จุดมุ่งเน้น

ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ มีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน รวมทั้งรักษาผลประโยชน์แห่งชาติบริเวณลุ่มน้ำโขง และความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน

เป้าหมาย

ตัวชี้วัด

กลยุทธ์

ประเทศไทยสามารถรักษาความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทยอย่างมีดุลยภาพ

ประเทศไทยมีปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอกับ ๔ กลุ่มประเทศเหล่านี้ อย่างน้อยกลุ่มละ ๑ ครั้งต่อปี ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ ประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มที่ ๒ สหรัฐฯ สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย กลุ่มที่ ๓ จีนและรัสเซีย กลุ่มที่ ๔ ประเทศอื่น ๆ ที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์กับไทย ได้แก่ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย แอฟริกาใต้ บราซิล ตุรกี ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และอิสราเอล

ประเทศไทยมีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ความสำเร็จของไทยในการผลักดันให้ข้อเสนอในประเด็นความมั่นคงของไทยมีความสำคัญปรากฏในเอกสารผลลัพธ์การประชุมในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ขึ้นไปของกลไกภายใต้ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน อย่างน้อย ๑ ฉบับต่อปี

ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และสามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน

ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนลุ่มน้ำเชิงรุก ระดับภูมิภาค (Proactive Regional Planning) เพื่อบริหารทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน

ไทยสามารถจัดทำผลลัพธ์ ด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงที่เป็นรูปธรรม (key deliverables) ในกรอบหรือกับประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงได้อย่างน้อย ปีละ ๓ ประเด็น หรือ ๑๕ ประเด็น ภายในปี ๒๕๖๖

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์

- ๑.๑ ทบทวนและกำหนดแนวทางท่าทีของไทยต่อประเทศมหาอำนาจ ประเทศหรือกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญทางยุทธศาสตร์ และประเทศที่มีบทบาทด้านการเมืองฯ
- ๑.๒ รักษาความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับประเทศหรือกลุ่มประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ฯ
- ๑.๓ ส่งเสริมการจัดตั้งหรือขับเคลื่อนกลไกหรือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ฯ

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

- ๒.๑ เสริมสร้างบทบาทนำที่สร้างสรรค์ของไทยในการรักษาสันติภาพและการแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติวิธีเพื่อเสถียรภาพความมั่นคงของอาเซียนฯ
- ๒.๒ เสริมสร้างบทบาทของนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนฯ
- ๒.๓ ดำเนินการสร้างความไว้วางใจและการทูตเชิงป้องกันระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียนฯ
- ๒.๔ เสริมสร้างศักยภาพปฏิบัติการทางทหารร่วมกับอาเซียนในการกิจที่มีใช้ด้านสงครามฯ

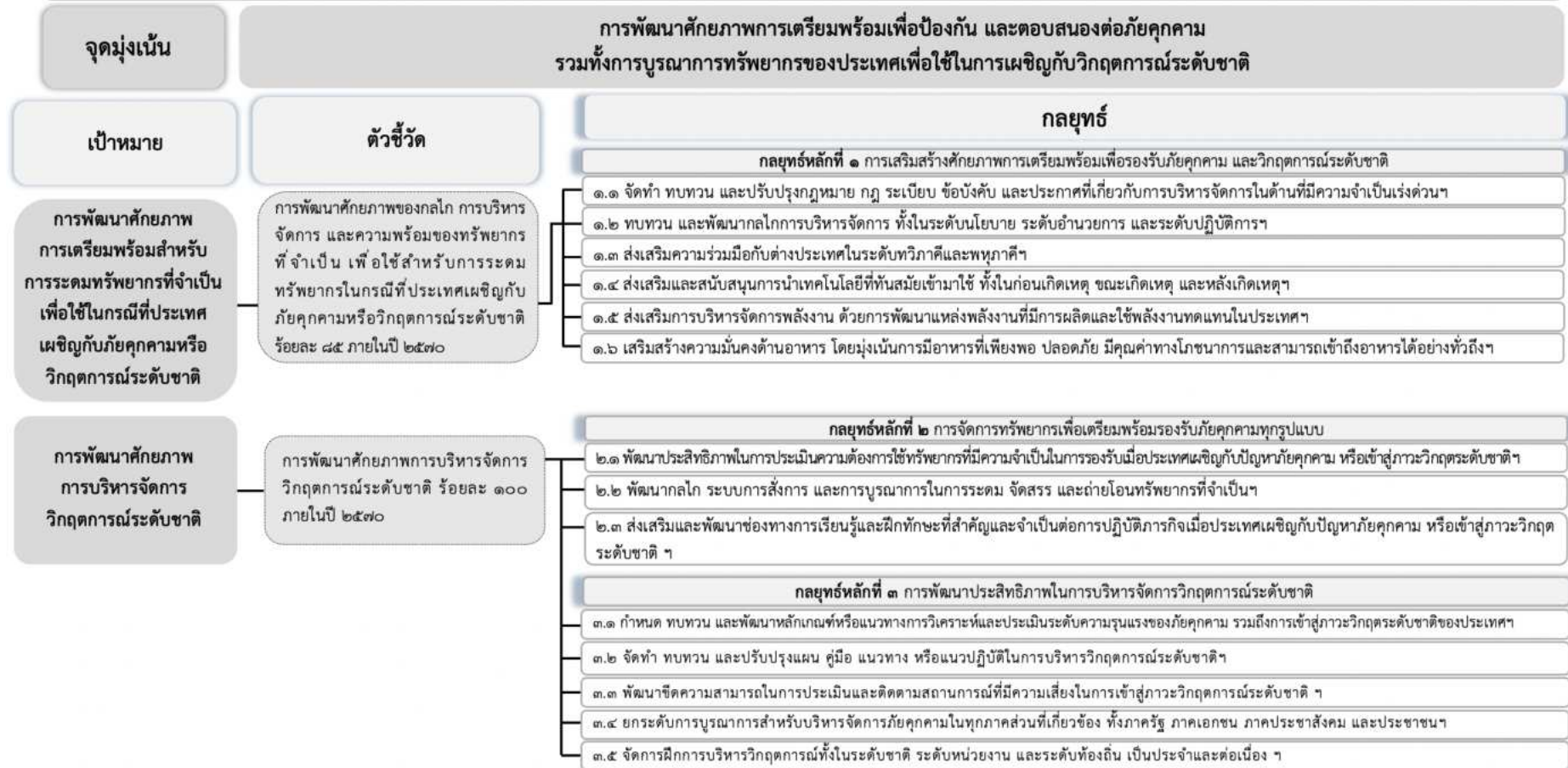
กลยุทธ์หลักที่ ๓ การส่งเสริมความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศรอบบ้าน และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

- ๓.๑ เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงฯ
- ๓.๒ ผลักดันกลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงฯ
- ๓.๓ ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงฯ
- ๓.๔ เสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคง รวมถึงการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านภายใต้กลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงทุกระดับ
- ๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุน และใช้ความเข้มแข็งของความร่วมมือระดับประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคเอกชน และสมาคมมิตรภาพ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมที่นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน

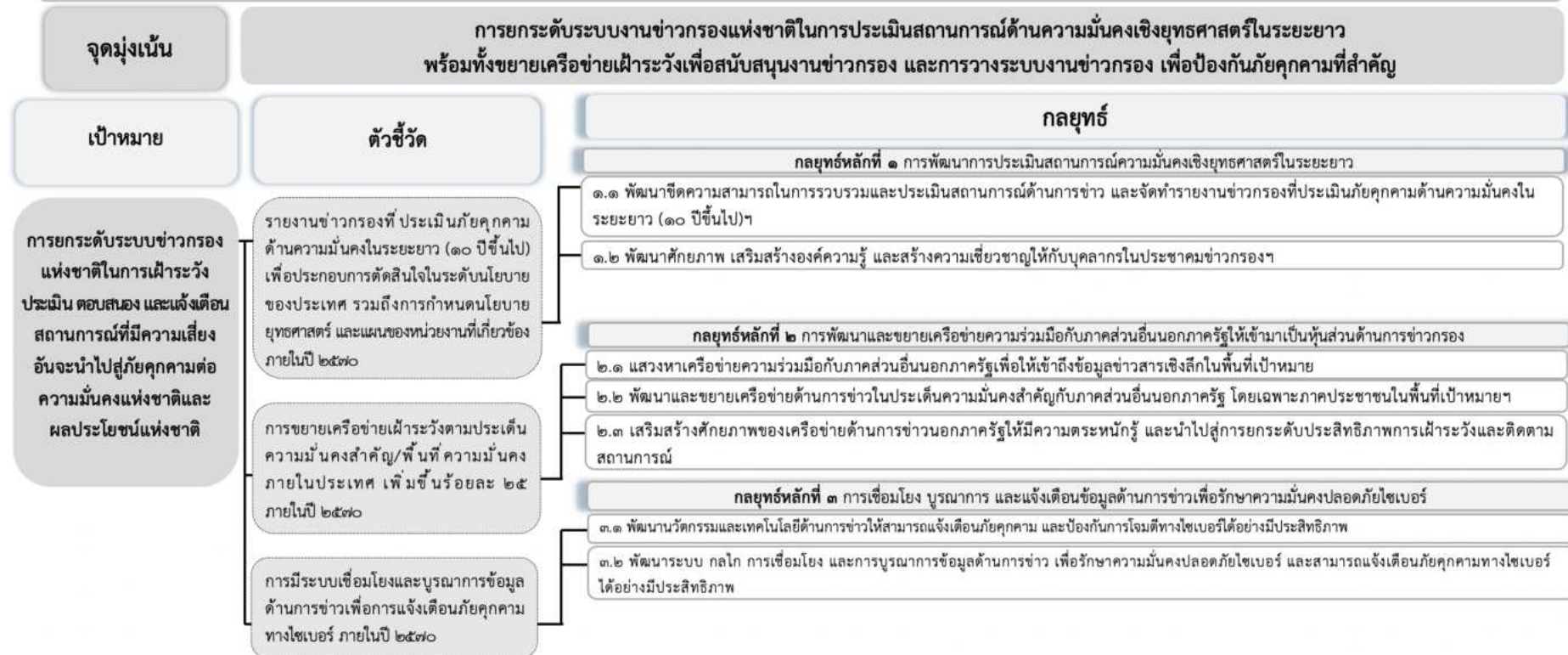
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

จุดมุ่งเน้น	การเตรียมความพร้อมและเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ ตลอดจนการพัฒนาวัฒนธรรมและการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการแพทย์รองรับภาวะวิกฤต		
เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	
ระบบสาธารณสุขมีความพร้อมในการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) โรคติดต่อและการระบาด ๒) โรคและภัยที่เกิดจากสารเคมี ๓) โรคและภัยสุขภาพที่เกิดจากกัมมันตภาพรังสีและนิวเคลียร์ ๔) โรคที่เกิดจากกาฬโรค และ ๕) โรคและภัยสุขภาพอันเกิดจากภัยธรรมชาติ ระบบสาธารณสุขมีศักยภาพการเผชิญเหตุและการบริการด้านการแพทย์ในภาวะฉุกเฉิน ระบบสาธารณสุขของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์	หน่วยงานด้านสาธารณสุขทั้งส่วนกลางและระดับภูมิภาค มีแผนเผชิญเหตุเพื่อรองรับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ทั้ง ๕ ด้าน ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ การฝึกซ้อมเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นประจำทุก ๒ ปี ความสำเร็จของการมีระบบรองรับการบริหารจัดการเฝ้าระวัง คัดกรองและตรวจวินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินระดับเขตสุขภาพ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐ ระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข สามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องในภาวะวิกฤตจากการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ และภัยสุขภาพ ได้แก่ ๑) เขตสุขภาพ มีระบบการบริหารจัดการเตียงเพื่อรองรับผู้ป่วยวิกฤตในภาวะฉุกเฉิน ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และ ๒) เขตสุขภาพมีระบบบริหารจัดการทรัพยากรทางการแพทย์ การส่งยาเวชภัณฑ์ที่จำเป็นให้สามารถใช้งานได้ไม่น้อย ๒ เดือน เพื่อให้สามารถเผชิญเหตุได้อย่างรวดเร็ว ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ สถานภาพมีแนวทางการระดมสรรพกำลังบุคลากร เพื่อดูแลประชาชนในวิกฤต ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐ มูลค่าการสนับสนุนการผลิตยาและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี การจัดทำข้อมูลห่วงโซ่อุปทานของกาฬโรคและอุตสาหกรรมแพทย์ (Resource Mapping) ที่ใช้ในการฉุกเฉินเป็นประจำทุก ๒ ปี	กลยุทธ์หลักที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพและการเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์และสาธารณสุขรองรับภาวะสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่ ๑.๑ วางแผนและดำเนินการตามแผนการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาระบาดโรคติดต่ออุบัติใหม่ ๑.๒ พัฒนาการเตรียมความพร้อมและการบริหารจัดการความเสี่ยงของโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพทั้ง ๕ ด้านกับบุคลากร ๑.๓ สร้างความเข้มแข็งของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขทั้ง ๕ ด้าน ๑.๔ เสริมสร้างสวัสดิภาพและมาตรการคุ้มครองแก่บุคลากรทางการแพทย์เพื่อลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน ๑.๕ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์และสาธารณสุขให้สอดคล้องกับกฏอนามัยระหว่างประเทศ และวาระความมั่นคงด้านสุขภาพโลก กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาระบบและบริการทางการแพทย์ในภาวะฉุกเฉิน ๒.๑ พัฒนาระบบบัญชาการเหตุการณ์และการจัดการด้านการแพทย์และสาธารณสุข ๒.๒ ส่งเสริมศักยภาพของระบบวินิจฉัย การรักษาพยาบาลและการจัดการทรัพยากร รวมถึงระบบสำรองเวชภัณฑ์ให้สามารถเผชิญเหตุได้อย่างรวดเร็ว ๒.๓ พัฒนาเครือข่ายและกลไกเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งระดับประเทศและนานาชาติ ๒.๔ ส่งเสริมการฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุและการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่บนแนวทางที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม ๒.๕ เตรียมแผนฟื้นฟูหลังการเกิดภาวะสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่ร่วมกับทุกภาคส่วน กลยุทธ์หลักที่ ๓ การส่งเสริมการวิจัย พัฒนานวัตกรรมและผลิตยา รวมถึงอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศ ลดการพึ่งพาต่างประเทศ ๓.๑ ยกระดับขีดความสามารถในการผลิตยา และอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศ ๓.๒ พัฒนาระบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานให้มั่นคงสามารถผลิตยาและเวชภัณฑ์ในภาวะฉุกเฉินได้ ๓.๓ สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย พัฒนายาและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจรในประเทศ ๓.๔ จัดทำระบบฐานข้อมูลและแผนที่ทรัพยากรเพื่อการเผชิญเหตุยามฉุกเฉิน ๓.๕ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้สู่ระดับสากล	

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

จุดมุ่งเน้น

การจัดทำและเชื่อมโยงบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงขนาดใหญ่เชิงดิจิทัลให้สามารถนำไปใช้ประกอบ
การตัดสินใจเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ

เป้าหมาย

การมีฐานข้อมูลหรือชุดข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคง สามารถนำไปสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงระดับชาติ

ตัวชี้วัด

จำนวนของประเด็นความมั่นคง และประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่นำมาเชื่อมโยง วิเคราะห์ และ ประมวลผลด้วยระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๒ ประเด็น

กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคงเพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย

- ๑.๑ พัฒนาระบบข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามแพลตฟอร์ม สำหรับการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน
- ๑.๒ จัดทำบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงตามประเด็นความมั่นคงและประเด็นศักยภาพความมั่นคงฯ
- ๑.๓ กำหนดโจทย์ประเด็นความมั่นคงและประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นประเด็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)
- ๑.๔ จัดทำระบบเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ สำหรับแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคง

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

- ๒.๑ จัดทำแผน หรือแนวทางการขับเคลื่อนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง
- ๒.๒ สร้างความร่วมมือหรือความตกลงสำหรับการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคงฯ
- ๒.๓ จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลและต้องดูแลรักษาข้อมูลให้มีความมั่นคงปลอดภัยฯ
- ๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล รวมถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

จุดมุ่งเน้น

การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
โดยขยายแนวคิดของการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม

เป้าหมาย

ตัวชี้วัด

กลยุทธ์

พื้นที่เป้าหมายระดับตำบล
ที่มีปัญหาความมั่นคง
สำคัญเร่งด่วนลดลง

พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลทั้งประเทศตามที่
จังหวัดประกาศมีปัญหความมั่นคงสำคัญ
เร่งด่วนลดลงร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

๑.๑ เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชน ให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงในเชิงพื้นที่ฯ

๑.๒ ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลฯ

๑.๓ ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินงานของทุกภาคส่วนฯ ที่มีความสอดคล้องกับบริบทความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ เพื่อป้องกัน แก้ไข และพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การบริหารจัดการความมั่นคงเชิงพื้นที่

๒.๑ จัดทำแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติให้ความเห็นชอบฯ

๒.๒ ทบทวน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับการดำเนินงานในพื้นที่ฯ

๒.๓ พัฒนาและเสริมสร้างแนวทางการประเมินระดับความรุนแรงของภัยคุกคามความมั่นคงเชิงพื้นที่ฯ

๒.๔ พัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจงานความมั่นคงเชิงพื้นที่ฯ

๒.๕ พัฒนาเครือข่ายการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงรุกในระดับพื้นที่ ทั้งภาครัฐและนอกภาครัฐ ให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ

๒.๖ พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเชิงพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

ผนวก ง

ตารางสรุปตัวชี้วัด

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑

การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
การธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์	การจัดทำชุดข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และเผยแพร่ตามช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ	เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา
คนในชาติอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลาย โดยได้รับความคุ้มครองตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งหมายถึงการให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา	การจัดทำ พัฒนา หรือปรับปรุงมาตรการของรัฐเพื่อส่งเสริม ค้ำครอง และปกป้องสิทธิมนุษยชนภายในของไทยให้สอดคล้องกับบริบทภายในประเทศและสนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี	อย่างน้อยปีละ ๒ มาตรการ
	คำร้องเกี่ยวกับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน และการถูกเลือกปฏิบัติได้รับการพิจารณา และเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญห โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี
	การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศตามกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (Universal Periodic Review: UPR) ภายใต้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Council: HRC) ภายในปี ๒๕๗๐	มีผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในกระบวนการ UPR รอบที่ ๓ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ และรอบที่ ๔ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒

การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
การปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหา ที่กระทบต่ออธิปไตยของชาติ และผลประโยชน์ของชาติ	ความพร้อมของกองทัพและหน่วยงาน ความมั่นคงที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการ ตามแผนป้องกันประเทศด้วยระบบปฏิบัติการร่วม	หน่วยทหารตาม แผนป้องกันประเทศ ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน การฝึกร่วมกองทัพไทย ภายในปี ๒๕๗๐
	หน่วยปฏิบัติการหลักของเหล่าทัพ ในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศ มีความพร้อมด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์ และการฝึก	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐
การพัฒนาขีดความสามารถ เชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพ เพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต	การพัฒนากองทัพและหน่วยงานด้าน ความมั่นคงที่เกี่ยวข้องไปสู่ความทันสมัย	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลในการเชื่อมโยง ระบบงาน ตลอดจน เสริมสร้างความพร้อม เพื่อให้สามารถรองรับ ปฏิบัติการทางไซเบอร์และ อวกาศได้ ภายในปี ๒๕๗๐
	หน่วยทหารที่มีกำลังพลสำรองบรรจุในอัตรา ของหน่วยมีการเรียกกำลังพลสำรองเข้าร่วม การฝึกหรือปฏิบัติการกิจร่วมกับของกองทัพ	ครบทุกหน่วย ภายในปี ๒๕๗๐

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓

การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง ปลอดภัย มีศักยภาพการป้องกัน และแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ และเป็นพื้นที่เชื่อมโยง ทางเศรษฐกิจและสังคม ระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน	การพัฒนาระบบป้องกันตามแนวชายแดน ด้วยการใช้เทคโนโลยี	อย่างน้อยร้อยละ ๘๕ ของ จังหวัดชายแดนทั้งหมด ภายในปี ๒๕๗๐
	มูลค่าการค้าชายแดน	เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ ๕ ต่อปี
ปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับ ประเทศรอบบ้านได้รับการแก้ไข และไม่ส่งผลกระทบต่อ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	เป้าหมายในการสำรวจและจัดทำ หลักเขตแดนของไทย	ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔

การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
ประเทศไทยสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหความมั่นคงทางทะเลได้อย่างต่อเนื่อง จนไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ	ดัชนีความมั่นคงทางทะเลในภาพรวม	อยู่ที่ ๖๙ คะแนนภายในปี ๒๕๗๐
ประเทศไทยมีการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเลที่ช่วยสนับสนุนการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล	จำนวนองค์ความรู้ทางทะเลที่สำคัญที่สนับสนุนการตัดสินใจของกลไกระดับนโยบายของประเทศ	อย่างน้อยปีละ ๑ ประเด็น
	การสร้างองค์ความรู้และความตระหนักรู้ทางทะเลให้แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	อย่างน้อยปีละ ๑ ประเด็น

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕

การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสียลดลง	สถิติเหตุการณ์ความรุนแรงและความสูญเสียจากสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ลดลง	ร้อยละ ๑๐๐ จากปีฐาน ๒๕๖๐ ภายในปี ๒๕๗๐
จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น	สถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค (Gross Regional Product : GRP) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	เพิ่มขึ้นทุกปี
ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	การสร้างเชื่อมั่นต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖

การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล มีจำนวนลดลง และได้รับการดูแลตามหลักมนุษยธรรม	จำนวนผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล ที่ได้รับสถานะอยู่ในราชอาณาจักรอย่างถูกต้องตามกฎหมาย	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๐
แรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม มีจำนวนการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองลดลง	จำนวนแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม อย่างถูกต้องตามกฎหมาย	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๐
การบริหารจัดการเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ผู้ได้รับการคุ้มครอง รวมถึงผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะ ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศ อันเป็นภูมิลำเนาได้อย่างเป็นระบบ	การจัดวางระบบป้องกัน กระบวนการ และหลักเกณฑ์บริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง กลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรือผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะ ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศ อันเป็นภูมิลำเนาได้	การจัดวางระบบ ภายในปี ๒๕๗๐

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗

การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
การยกระดับสถานะของประเทศไทย ในการป้องกันและแก้ไขปัญห การค้ามนุษย์	ร้อยละความสำเร็จของประเทศไทย ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ในระดับนานาชาติ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐
ประเทศไทยสามารถป้องกัน และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม	การปราบปรามและดำเนินคดีเกี่ยวกับ การค้ามนุษย์	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐
	แรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย และพันธกรณีระหว่างประเทศ	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐
	ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และผู้เสียหาย จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการที่ได้รับ การคุ้มครองตามกฎหมายและมาตรฐานสากล	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐
	การพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงาน ของปีที่ผ่านมา

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘

การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	สัดส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากร	ลดลง ๘ คน ต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน ภายในปี ๒๕๗๐
การสกัดกั้นและปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ	คดียาเสพติดที่มีการสืบสวนขยายผลจากการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา
	การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนเปรียบเทียบกับปริมาณที่จับกุมยาเสพติดทั้งประเทศ	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา
ผู้เสพยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม และไม่หวนกลับเข้าสู่วงจรยาเสพติด	ผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ จากปี ๒๕๖๙ ในปี ๒๕๗๐

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙
การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
การยกระดับการจัดการ ความเสี่ยงสาธารณภัย ที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำ ของมนุษย์ที่เกิดขึ้น และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน (Compound Hazards) ไปสู่มาตรฐาน ตามหลักสากล	อัตราการเสียชีวิตจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน	ลดลงเมื่อเทียบกับ ค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี
	จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน	ลดลงเมื่อเทียบกับ ค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี
	อัตราการเสียชีวิตจากภัยที่เกิดจาก การกระทำของมนุษย์ (อัคคีภัย) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน	ลดลงเมื่อเทียบกับ ค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี
	การแจ้งเตือนสาธารณภัยล่วงหน้าได้ทัน สถานการณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด (เฉพาะภัยธรรมชาติ ๔ ภัย ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม และสึนามิ)	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๘ ของการเกิดภัยดังกล่าว ทุกปี

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐

การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
ประเทศไทยมีความพร้อมต่อการป้องกัน รับมือความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างมีประสิทธิภาพ ในการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์และอาชญากรรมไซเบอร์	ร้อยละความสำเร็จในการพัฒนาระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้สอดคล้องมาตรฐานสากล	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙๐ ภายในปี ๒๕๗๐
	ร้อยละของการแก้ไขเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ	อย่างน้อยร้อยละ ๙๐ ในแต่ละปี
	ร้อยละของการจัดทำหรือพัฒนากลไก มาตรการ และแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงการพัฒนาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๐ ภายในปี ๒๕๗๐
	ร้อยละของสถิติคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางไซเบอร์	ลดลงร้อยละ ๓๐ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑

การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกัน ในการรับมือกับภัยก่อการร้าย	การดำเนินการมาตรการเฝ้าระวัง และแจ้งเตือนเชิงป้องกันภัยก่อการร้าย	อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐
ประเทศไทยมีขีดความสามารถ ในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤต จากการก่อการร้าย	การพัฒนาศักยภาพของระบบที่ตอบสนอง ต่อการระงับเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย และควบคุมสถานการณ์การก่อการร้าย	อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐
ประเทศไทยมีศักยภาพ ในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้าย ให้กลับสู่สภาวะปกติ	การวางระบบฟื้นตัวจากภัยก่อการร้าย	ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และสามารถฟื้นฟูจาก เหตุก่อการร้ายได้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒
การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
ประเทศไทยสามารถรักษาความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทยอย่างมีดุลยภาพ	ประเทศไทยมีปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอกับ ๔ กลุ่มประเทศ กลุ่มที่ ๑ ประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มที่ ๒ สหรัฐฯ สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย กลุ่มที่ ๓ จีน และรัสเซีย กลุ่มที่ ๔ ประเทศอื่น ๆ ที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์กับไทย ได้แก่ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย แอฟริกาใต้ บราซิล ตุรกี ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และอิสราเอล	อย่างน้อยกลุ่มละ ๑ ครั้งต่อปี
ประเทศไทยมีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน	ความสำเร็จของไทยในการผลักดันให้ข้อเสนอในประเด็นความมั่นคงที่ไทยให้ความสำคัญปรากฏในเอกสารผลลัพธ์การประชุมในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสขึ้นไปของกลไกภายใต้ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน	อย่างน้อย ๑ ฉบับต่อปี
ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และสามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน	ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนลุ่มน้ำเชิงรุกระดับภูมิภาค (Proactive Regional Planning) เพื่อบริหารทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน	เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ภายในปี ๒๕๗๐
	ไทยสามารถจัดทำผลลัพธ์ด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงที่เป็นรูปธรรม (key deliverables) ในกรอบหรือกับประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงได้	อย่างน้อยปีละ ๓ ประเด็น หรือ ๑๕ ประเด็น ภายในปี ๒๕๗๐

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓

การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
ระบบสาธารณสุขมีความพร้อมในการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) โรคติดต่อและการระบาด ๒) โรคและภัยที่เกิดจากสารเคมี ๓) โรคและภัยสุขภาพที่เกิดจากกัมมันตภาพรังสีและนิวเคลียร์ ๔) โรคที่เกิดจากการบาดเจ็บและอุบัติเหตุ และ ๕) โรคและภัยสุขภาพอันเกิดจากภัยธรรมชาติ	หน่วยงานด้านสาธารณสุขทั้งส่วนกลางและระดับภูมิภาค มีแผนเผชิญเหตุเพื่อรองรับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขทั้ง ๕ ด้าน	ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐
	การฝึกซ้อมเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน	ประจำปีทุก ๒ ปี
ระบบสาธารณสุขมีศักยภาพการเผชิญเหตุและการบริการด้านการแพทย์ในภาวะฉุกเฉิน	ความสำเร็จของการมีระบบรองรับการบริหารจัดการเฝ้าระวัง คัดกรอง และตรวจวินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินระดับเขตสุขภาพ	ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐
	ระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องในภาวะวิกฤตจากการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพ	๑) เขตสุขภาพ มีระบบการบริหารจัดการเตียงเพื่อรองรับผู้ป่วยวิกฤตในภาวะฉุกเฉิน ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐ ๒) เขตสุขภาพ มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรทางการแพทย์ การส่งรพช และการเวชภัณฑ์

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
		ที่จำเป็นให้สามารถ ใช้งานได้อย่างน้อย ๒ เดือน เพื่อให้ สามารถเผชิญเหตุได้ อย่างรวดเร็ว ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐
	เขตสุขภาพมีแนวทางการระดมสรรพกำลังบุคลากร เพื่อดูแลประชาชนยามวิกฤต	ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐
ระบบสาธารณสุขของประเทศ สามารถพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคง ทางยาและเวชภัณฑ์	มูลค่าการสนับสนุนการผลิตยาและอุตสาหกรรม ทางการแพทย์ภายในประเทศ	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ เมื่อเทียบกับ ค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี
	มีการจัดทำข้อมูลห่วงโซ่อุปทานของการผลิตยา และอุตสาหกรรมทางการแพทย์ (Resource Mapping) ที่ใช้ในภาวะฉุกเฉิน	ประจำปีทุก ๒ ปี

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔

การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
การพัฒนาศักยภาพ การเตรียมพร้อมสำหรับ การระดมทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อใช้ในกรณีประเทศเผชิญ กับภัยคุกคามหรือวิกฤตการณ์ ระดับชาติ	การพัฒนาศักยภาพของกลไก การบริหารจัดการ และความพร้อมของทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อใช้สำหรับการระดมทรัพยากรในกรณี ที่ประเทศเผชิญกับภัยคุกคามหรือ วิกฤตการณ์ระดับชาติ	ร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐
การพัฒนาศักยภาพการบริหาร จัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ	การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการ วิกฤตการณ์ระดับชาติ	ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕
การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
การยกระดับระบบข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือน สถานการณ์ที่มีความเสี่ยงอันจะนำไปสู่ภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ	รายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) เพื่อประกอบการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ รวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ภายในปี ๒๕๗๐
	การขยายเครือข่ายเฝ้าระวังตามประเด็นความมั่นคงสำคัญ/พื้นที่ความมั่นคงภายในประเทศ	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๕๗๐
	การมีระบบเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการข่าวเพื่อการแจ้งเตือนภัยคุกคามทางไซเบอร์	ภายในปี ๒๕๗๐

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖

การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
การมีฐานข้อมูลหรือชุดข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคงสามารถนำไปสนับสนุนการตัดสินใจ เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงระดับชาติ	จำนวนของประเด็นความมั่นคง และประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่นำมาเชื่อมโยงวิเคราะห์ และประมวลผลด้วยระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่	เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๒ ประเด็น

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗
การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
พื้นที่เป้าหมายระดับตำบล ที่มีปัญหาความมั่นคงสำคัญ เร่งด่วนลดลง	พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลทั้งประเทศตามที่ จังหวัดประกาศมีปัญหาความมั่นคงสำคัญ เร่งด่วนลดลง	ลดลงร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ผนวก จ

แผนระดับที่ ๓

ขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

แผนระดับที่ ๒	แผนระดับที่ ๓
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	- แผนปฏิบัติการด้านการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ - แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ - แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย - แผนการอุปถัมภ์ค้ำชูศาสนาต่าง ๆ - แผนรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร - แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ	- แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวม ระยะที่ ๒ - แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง - แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน	- แผนปฏิบัติการด้านบริหารจัดการจัดการชายแดนด้านความมั่นคง - แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล	- แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล - แผนการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล - แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	- นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ - แผนปฏิบัติการด้านการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ - แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง และผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ	- แผนรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร - นโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว - แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์	- แผนการปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ - แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

แผนระดับที่ ๒	แผนระดับที่ ๓
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด	- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด - แผนปฏิบัติการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	- แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ - แผนปฏิบัติการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหามันคงทางไซเบอร์	- นโยบายและแผนปฏิบัติการว่าด้วยการรักษา ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ - แผนปฏิบัติการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหามันคงทางกาย	- แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการก่อการร้าย - ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย - แผนปฏิบัติการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ	- แผนยุทธศาสตร์รายภูมิภาค และแผนปฏิบัติการการทูตพหุภาคี - แผนปฏิบัติการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่	- แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาระบาดติดต่ออุบัติใหม่ - แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทางการแพทย์และการสาธารณสุข - แผนปฏิบัติการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติและ การบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ	- แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติและแผนบริหารวิกฤตการณ์ - แผนปฏิบัติการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ	- แผนปฏิบัติการของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ - แผนปฏิบัติการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง	- แผนรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร - แผนปฏิบัติการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่	- แผนรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร - แผนปฏิบัติการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ผนวก ฉ

มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๖๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑. (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒. ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบทิศทางในการจัดทำแผนงานและแผนงบประมาณ

ขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงสาธารณสุข สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบทั้ง ๒ ข้อ ตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ และให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติรับความเห็นของสำนักงบประมาณและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

๒. ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ (เรื่อง แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี) ในการเสนอเรื่องนี้ ตามความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางประไพ คำสะกุล)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๖๒๓ (สุทธิสิทธิ์), ๑๕๓๓ (ปัทมรา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th (๖๖-๐๓-๑๐-๕๖)

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
ชื่อหน่วยงาน : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข วัน/เดือน/ปี : ๖ เมษายน ๒๕๖๖ หัวข้อ: นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) Link ภายนอก: ไม่มี หมายเหตุ:	
ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล สุชาภา วรินทร์เวช (นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช) ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ วันที่ ๖ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖	ผู้อนุมัติรับรอง สุชาภา วรินทร์เวช (นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช) ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (หัวหน้า) วันที่ ๖ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖
ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่ พศวีร์ วัชรบุตร (นายพศวีร์ วัชรบุตร) นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ วันที่ ๖ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖	